Technische vragen Begroting 2027

Versie 16 oktober, 14:45u

Technische vragen Begroting 2027 1
PRO 2
Partij voor de Dieren 19
Volt 30
D66 38
Arnhem Centraal 50
VVD 57
Christen Unie 71
CDA 72
SP 77
Forum voor Democratie 82
Technische vragen Turap-2 96
Partij van de Dieren 96
D66 96

PRO

Fractie:	***PRO-1 (mondeling gesteld op 07-10)***
Pagina:	12, democratische betrokkenheid
Vraag:	*Hoe is het structurele budget van 120.000 voor democratische betrokkenheid vanaf 2027 opgebouwd? Kan worden aangegeven welk bedrag is bestemd voor de coördinator DB en welk bedrag voor de jongerenraad en welk bedrag voor overige activiteiten?*
Antwoord:	Het genoemde bedrag van €120.000 is structureel opgenomen voor democratische betrokkenheid. Deze middelen zijn bedoeld voor het aanstellen van een coördinator democratische betrokkenheid en werkzaamheden ten aanzien van de jongerenraad. De precieze verdeling tussen deze onderdelen is nog niet vastgesteld. Daarnaast is structureel €50.000 beschikbaar voor activiteiten in het kader van democratische betrokkenheid.
Portefeuillehouder	Van Pelt / Kundic

Fractie:	***PRO-2 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	S07, Coalitieakkoord p. 31
Vraag:	*Welke budgetten en personele capaciteit zijn in de Begroting 2027 opgenomen voor informatie-, advies- en doorverwijsfuncties voor jongeren, en binnen welke begrotingsprogramma's en taakvelden zijn deze middelen opgenomen?*
Antwoord:	Voor nu is er nog geen extra budget opgenomen in de begroting voor een jongerenloket. Het jongerenloket moet nog verder uitgewerkt worden. In de Begroting 2027 zijn geen aparte budgetten of personele capaciteit opgenomen die alleen zijn bedoeld voor informatie- advies en doorverwijsfuncties voor jongeren.
Portefeuillehouder	Kundić

Fractie:	***PRO-3 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	Klimaat en energie
Vraag:	*Waarom worden (kleine) VVE's uitgesloten uit de verordening van het ISA? Wat is de reden daarvan?* *We maken ons zorgen om de kleine VVE's, vallen die niet buiten het schip? (denk aan boven- en benedenwoningen).*
Antwoord:	Bij de start van de Isolatie subsidieregeling (ISA) is eerst de focus gelegd op grondgebonden woningen en de benadering van bewoners door energiecoaches en het beschikbaar stellen van isolatietegoed. We gaan nu door met het toevoegen van VvE's aan de ISA regeling, hieronder vallen ook de kleine VvE's zoals de boven- en benedenwoningen. De voorbereidingen voor een collegevoorstel worden nu getroffen. We streven naar besluitvorming voor het einde van het jaar.
Portefeuillehouder	Van den Bos

Fractie:	***PRO-4 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	S07, Maatschappelijke opvang

Vraag:	*Of en wanneer het college het ETHOS telonderzoek opnieuw gaat uitvoeren?*
Antwoord:	Het ETHOS telonderzoek staat nog niet concreet gepland. Het eerste onderzoek is eind 2024 uitgevoerd en kan gezien worden als nulmeting. Uitgangspunt is dat effecten van nieuw beleid zichtbaar kunnen worden in een toekomstige nieuwe telling, maar dit na 4 jaar. Landelijk wordt de ETHOS telling vanaf 2028 opnieuw aanbesteed. Daarnaast vraagt de uitvoering van een nieuwe ETHOS telonderzoek om regionaal commitment. Afhankelijk van de landelijke uitkomsten van de aanbesteding, zal in nauwe samenspraak met de regio nader bepaald worden of en wanneer een tweede telonderzoek regionaal uitgevoerd kan worden. Idealiter vindt dit plaats in 2028 en zetten wij hierop in.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***PRO-5 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	120, Rozet invulling financiën
Vraag:	*- Wat gaan we met het miljoen doen?* *- Welk deel van de middelen wordt ingezet voor het gebouw en welk deel voor het beleefbaar maken van het erfgoed?* *-Hoe zorgen we ervoor zorgen dat erfgoed toegankelijk is voor iedereen op deze locatie***.**
Antwoord:	*- Wat gaan we met het miljoen doen?* Met deze middelen wordt het Erfgoedcentrum vernieuwd. Dit vanuit de visie dat een Erfgoedcentrum er voor alle inwoners van de stad is en erfgoed wordt ingezet om Arnhemmers met elkaar te verbinden. In het vernieuwde Erfgoedcentrum wordt de Arnhemse geschiedenis beleefbaar gemaakt door actuele maatschappelijke thema's en persoonlijke verhalen op een flexibele manier te verbinden aan erfgoedobjecten: een dynamische plek met ruimte voor ontmoeting en uitwisseling. Op deze wijze wordt er een breder scala aan (im)materieel erfgoed gepresenteerd, ook in samenwerking met andere (erfgoed)partners in de stad. Investeringen vallen samen met voorbereidingskosten, inrichtingskosten, educatieontwikkeling en -uitvoering en marketing. - Welk deel van de middelen wordt ingezet voor het gebouw en welk deel voor het beleefbaar maken van het erfgoed? Van de totale middelen is € 500.000,- geraamd voor inrichtingskosten. Het andere deel is verbonden met programma, educatie en marketing. Beide hebben een relatie met het beleefbaar maken van erfgoed. *- Hoe zorgen we ervoor dat erfgoed toegankelijk is voor iedereen op deze locatie?* We houden vast aan het uitgangspunt van Rozet als locatie van het Erfgoedcentrum en dat iedereen zich hier welkom moet voelen, ongeacht bijvoorbeeld achtergrond, leeftijd, mobiliteit of beperking. Dit werkt door in zowel de uitwerking van het concept als het fysieke ontwerp van het vernieuwde Erfgoedcentrum.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***PRO-6 (mondeling gesteld op 7-10)***

Pagina:	Inclusie; Inclusieve en diverse gemeentelijke organisatie
Vraag:	- *Hoe wordt binnen de gemeentelijke organisatie gemeten of medewerkers zichzelf kunnen zijn en zich gezien, gehoord en veilig voelen? En wat laten de meest recente resultaten hiervan zien?* - *Wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen verschillende groepen medewerkers, zodat zichtbaar wordt of de ervaringen binnen de organisatie verschillen?* - *Hoe worden signalen en ervaringen van medewerkers over uitsluiting, discriminatie of sociale onveiligheid meegenomen in de herijking van het Uitvoeringsplan Inclusieve en Diverse Gemeentelijke Organisatie?*
Antwoord:	1. *Hoe wordt binnen de gemeentelijke organisatie gemeten of medewerkers zichzelf kunnen zijn en zich gezien, gehoord en veilig voelen? En wat laten de meest recente resultaten hiervan zien?* We meten regelmatig in hoeverre medewerkers zich gezien, gehoord en veilig voelen. We doen dit door elk jaar een van deze twee onderzoeken uit te voeren: de Nederlandse Inclusiviteitsmonitor (NIM) in en het medewerkersonderzoek. De NIM geeft inzicht in hoe medewerkers het inclusiebeleid en de organisatiecultuur ervaren. De monitor bestaat uit een beleidsscan, medewerkersscan en sinds dit jaar een draagvlakmodule. Die meet hoeveel steun er binnen de organisatie is voor inclusie en diversiteit. De NIM van 2025 laat zien dat de ervaren inclusiviteit onder zowel de meerderheidsgroep (medewerkers die zich niet zichtbaar of onzichtbaar anders voelen dan hun collega's) en minderheidsgroep (medewerkers die zich wel zichtbaar of onzichtbaar anders voelen dan hun collega's) is gestegen sinds 2021. Bij de meerderheidsgroep steeg de score van 58% in 2021 naar 61% in 2025. Bij de minderheidsgroep steeg de score van 52% naar 56% in dezelfde periode. We hebben in 2024 voor het laatst een medewerkersonderzoek uitgevoerd. We hebben toen 11 thema's uitgevraagd. Thema's die zijn gemeten zijn o.a sociale veiligheid, inclusie, inclusiviteit, sociaal veiligheidsklimaat. Hieronder de scores van het laatste onderzoek Jaar 2024 2022 Inclusie 7.3 7.2 Inclusiviteit 6.6 6.5 Sociale veiligheid 7.5 7.6 Sociaal veiligheidsklimaat 6.5 - De meest recente resultaten van de NIM en het medewerkersonderzoek (2025 en 2024) laten over het algemeen een overwegend positief beeld zien. Dat betekent niet dat iedere medewerker de organisatie en de organisatiecultuur overwegend positief ervaart.

	Naast de positieve resultaten zoals hierboven beschreven, laat de NIM ook zien dat medewerkers die tot de minderheidsgroep behoren het inclusiviteitsklimaat minder positief ervaren dan medewerkers uit de meerderheidsgroep. Deze verschillen laten zien dat er nog verbeteringen mogelijk zijn en dat blijvende aandacht en inzet voor inclusie en sociale veiligheid nodig is, om ervoor te zorgen dat iedereen zich gezien, gehoord, veilig en welkom voelt binnen de organisatie. 2. *Wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen verschillende groepen medewerkers, zodat zichtbaar wordt of de ervaringen binnen de organisatie verschillen?* Het laatste medewerkersonderzoek geeft de resultaten alleen per organisatieonderdeel weer. De NIM toont de verschillen tussen de meerderheidsgroep en minderheidsgroep. Dat medewerkers zich tot een van deze groepen voelen behoren is afhankelijk van het gevoel of ze zich zichtbaar of onzichtbaar anders voelen dan de meeste collega's. Dat gevoel kan verschillende redenen hebben. Bijvoorbeeld door de persoonlijkheid, afkomst, leeftijd religie, beperking of seksuele oriëntatie van een medewerker. 3. *Hoe worden signalen en ervaringen van medewerkers over uitsluiting, discriminatie of sociale onveiligheid meegenomen in de herijking van het Uitvoeringsplan Inclusieve en Diverse Gemeentelijke Organisatie?* *2.* Voor de herijking van het Uitvoeringsplan Inclusieve en Diverse Gemeentelijke Organisatie worden we ondersteund door IZI Solutions. Zij hebben naar ons beleid (zoals werving- en selectie, uitstroom,inkoop etc) gekeken die bijdragen een inclusieve en diverse organisatie. Denk aan werving- en selectiebeleid, Daarnaast hebben zij medewerkers uit verschillende lagen en met verschillende rollen geïnterviewd. En groepsgesprekken georganiseerd met medewerkers om zo hun ervaringen rondom inclusie en diversiteit binnen de organisatie in beeld te brengen. De eerste resultaten nav alle gesprekken laten zien dat medewerkers het thema sociale veiligheid als belangrijke voorwaarde zien voor een inclusieve organisatie. De opgehaalde informatie gebruiken we om te bepalen welke onderwerpen de komende jaren extra aandacht krijgen in het vernieuwde uitvoeringsplan en welke doelstellingen en acties daarvoor nodig zijn.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***PRO-7 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	Wonen
Vraag:	*Hoeveel sociale huurwoningen zijn de afgelopen drie jaar toegewezen door corporaties? Uitgesplitst per doelgroep zoals bedoeld in de huisvestingsverordening (p27).*

Antwoord:	Hoe sociale corporatiehuurwoningen worden verdeeld is geregeld in de huisvestingsverordening. Op 26 juni 2026 hebben we u de raadsbrief Arnhem biedt woonruimte verzonden Hierbij is ook een bijlage van Entree gevoegd met de toewijzingen uitgesplitst in doelgroepen (dus bijv. via bemiddeling, regulier en via loting). In 2025 (recentste cijfers) zijn 1580 woningen in Arnhem verhuurd. Op 29 september hebben wij u de monitor prestatieafspraken toegestuurd met betrekking tot de voortgang hiervan. De exacte toedeling en de verdeling over de verschillende aandachtsgroepen is momenteel onderwerp van gesprek met de woningbouwcorporaties, in het licht van de verbetering van de monitoring prestatieafspraken. Inwoners kunnen ook een woning krijgen nadat hierover de urgentiecommissie een besluit heeft genomen als het gaat om een accute woonsituatie. De urgentiecommissie is onafhankelijk en brengt separaat verslag uit. Die verslagen vindt u onder deze link. Ongeveer 31% van de woningen wordt toegewezen via urgentie of bemiddeling.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***PRO-8***
Pagina:	Wonen
Vraag:	*Wat zijn de woonlasten voor gemiddelde huishoudens, uitgesplitst in alle categorieën?*
Antwoord:	Een overzicht van de ontwikkeling van de lokale lastendruk voor een aantal ‘standaard’ huishoudens staat in de begroting in het onderdeel ‘Lokale lastendruk en kwijtscheldingsbeleid’ in de paragraaf Lokale heffingen in de Begroting 2027.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***PRO-9***
Pagina:	212
Vraag:	-*Wanneer kunnen we de stedelijke visie op hoogbouw en verdichting verwachten?*
Antwoord:	We verwachten deze in Q1 2027 aan uw raad te kunnen aanbieden. Voorafgaand wordt een participatief proces doorlopen.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***PRO-10***
Pagina:	230
Vraag:	*Hoeveel waarschuwingen zijn er tot nu toe gegeven in het kader van de handhaving van de verhuurdersvergunning, aan hoeveel verschillende verhuurders zijn deze waarschuwingen gegeven en wegens welke overtredingen zijn de waarschuwingen opgelegd?*

Antwoord:	Elf bedrijven hebben een waarschuwing gekregen. In tien de gevallen gaat het om het verhuren van verblijfsruimte aan arbeidsmigranten zonder te beschikken over de daarvoor vereiste verhuurvergunning. In 1 geval ging het om te hoge huren.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***PRO-11***
Pagina:	Pagina 213; we versterken de interne en externe samenwerking:
Vraag:	*Hier wordt benoemd dat er met een breeds scala aan publiek-private partijen wordt samengewerkt. Worden hierbij partijen betrokken die expliciet belangen van natuur en ecologie behartigen?* *Zo ja, op welke manieren worden deze partijen betrokken, welke partijen zijn dat, en hoe krijgt de samenwerking vorm?* *Zo nee, waarom niet?*
Antwoord:	Binnen het begrotingsprogramma Ruimtelijke ordening en stadsontwikkeling werken we met medeoverheden, corporaties en marktpartijen (o.a. via het Woningbouwplatform Arnhem) samen en zoeken afstemming in het ontwikkelen van beleid en uitvoering met de verschillende belangen en partijen die een gezonde leefomgeving, erfgoed, natuur en ecologie maar ook bewonersbelangen vertegenwoordigen. In de praktijk betekent het dat we nauw samenwerken en contact hebben met verschillende partijen die expliciet de belangen natuur en ecologie behartigen zoals o.a. het Groenforum Arnhem en het Natuurcentrum Arnhem .
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***PRO-12***
Pagina:	Pagina 214; Beter benutten van de kansen die de omgevingswet biedt & we toetsen en vergunnen initiatieven sneller en integraler met ruimte voor maatwerk en participatie
Vraag:	*Hier wordt benoemd dat de Gemeente in wil zetten op participatie.* • *Hoe krijgt deze participatie vorm?* • *Op welke manier worden hierbij partijen betrokken die de stem van natuur en ecologie vertegenwoordigen?* • *Hoe wordt de stem van de natuur meegewogen in uitkomsten van participatietrajecten?*
Antwoord:	Bij het wijzigen van het omgevingsplan of een buitenplanse omgevingsvergunning is participatie verplicht vanuit de omgevingswet. Waar wij als gemeente initiatiefnemer zijn volgen wij daarbij de door de raad vastgestelde participatieverordening en het Arnhems Stappenplan. Voor externe initiatiefnemers bieden wij de door de raad vastgestelde handreiking ‘Betrek de buurt bij uw bouwplan’ aan. Bij participatie is ruimte voor alle invalshoeken dus ook die van natuur en ecologie. Net als de inbreng van andere belangen wordt de inbreng van natuur meegewogen en is in participatieverslagen terug te vinden hoe ermee is omgegaan.

Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***PRO-13***
Pagina:	Pagina 232; naar een groene en klimaatadaptievere stad
Vraag:	*Er is in Arnhem een strategie klimaatadaptatie 2020-2030, en daaruit voorkomend een Groenvisie, het Bomenplan, de wijkgroenagenda's, en het beleid voor klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen. Er zijn op een aantal vlakken duidelijke normen gezet (bijvoorbeeld de 3-30-300 regel) en er worden al veel stappen gezet (bijvoorbeeld de wijkgroenagenda's).* • *Vraag: in hoeverre is er zicht op de mate waarin de doelen worden gehaald, zoals in die strategie en daaruit voortvloeiende visies bepaald? Hoe wordt dit gemonitord, zowel op outputniveau, als op doelmatigheid ?* • *Vraag: voor zover dit nog niet het geval is, wat is hier de reden voor?* • *Vraag: Is de strategie klimaatadapatie tussentijds herzien?* • *Vraag: Wat zijn de plannen voor herijking van deze strategie in de komende periode? Zowel voor wat betreft eventuele tussentijdse herziening, als richting de strategie voor de jaren na 2030?*
Antwoord:	• De Groenvisie en het Bomenplan komen niet voort uit de Strategie Klimaatadaptatie Arnhem, maar lagen er al en zijn afzonderlijke beleidsthema's. De Strategie Klimaatadaptatie Arnhem bevat concrete doelen en ambities, waaronder het verminderen van verharding in de stad en het afkoppelen van regenwater van de riolering. We gebruiken onder meer klimaatstresstesten, een wateroverlastkaart, een hitte-attentiekaart en gebiedsgerichte uitvoeringsprogramma's om de opgave vorm te geven. De uitvoering wordt gevolgd via projecten en programma's die zijn opgenomen in de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptief Arnhem. Daarin worden maatregelen, projecten en activiteiten benoemd, zoals wijkgroenagenda's, vergroening van de openbare ruimte en het Koele Netwerk, van zowel ons als gemeente als onze partners in de uitvoering. De uitvoeringsagenda wordt periodiek ge-update. Er is nog geen integrale monitoring beschikbaar waarin periodiek voor alle strategische doelen wordt gerapporteerd in welke mate deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd en welk effect zij hebben op hitte, droogte, wateroverlast en waterveiligheid. Op dit moment vindt de monitoring vooral plaats op basis van projecten, maatregelen en inspanningen zoals aangegeven in de uitvoeringsagenda. Landelijk wordt echter gewerkt aan een gestandaardiseerde monitoring van de klimaatadaptatie-opgave. Die zal eind dit jaar gereed zijn en indicatoren bevatten waarmee we kunnen gaan monitoren hoe ver we zijn in het klimaatbestendig maken van Arnhem. Dat zal ons een meer onderbouwd inzicht geven in de opgave voor de komende jaren. Daarnaast hebben we voor het ondersteunen van bewoners een subsidieregeling, de "opbrengst" van particuliere maatregelen wordt elk jaar aan de raad aangeboden. Ook hier geldt dat het effect van de maatregelen moeilijk te meten is en het vooral gaat om het nemen van maatregelen. Voor het onderdeel wateroverlast is wel een vergelijk gemaakt over het effect van maatregelen over de afgelopen 10 jaar. • De strategie is nadrukkelijk opgezet als een integrale en adaptieve aanpak. Veel maatregelen worden uitgevoerd via andere

	beleidsprogramma's, gebiedsontwikkelingen en samenwerkingsverbanden. Hierdoor is de voortgang vaak zichtbaar op project- of programmaniveau, maar minder op het niveau van de totale strategie. Daarnaast zijn effecten van klimaatadaptatie lastig rechtstreeks te meten en toe te schrijven aan afzonderlijke maatregelen. Klimaatontwikkelingen, weersomstandigheden en stedelijke ontwikkelingen beïnvloeden de resultaten mede. Hierdoor ligt de nadruk vooral op uitvoering van maatregelen en minder op een integrale effectmonitor. En helaas is de verandering van het klimaat niet een eenmalige gebeurtenis. Daardoor kunnen we niet stellen dat we na het nemen van een aantal maatregelen, klimaatadaptief zijn. Het klimaat verandert ook nog eens sneller dan vooraf gedacht, waardoor we moeten blijven adapteren op een continu veranderend klimaat. Er is nog geen landelijke monitoring beschikbaar om te bepalen hoe groot de klimaatadaptatie-opgave is voor Arnhem. Eind dit jaar is die wel beschikbaar en zullen we de monitoring gaan invoeren. • De Strategie Klimaatadaptatie 2020-2030 is tussentijds niet herzien sinds de vaststelling door de raad in januari 2021. Wel is de uitvoering periodiek geactualiseerd via inmiddels twee nieuwe versies van de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptief Arnhem. In 2025 is een geactualiseerde uitvoeringsagenda gepubliceerd • Er is op dit moment geen concreet voornemen om de strategie te herijken. Wel zien we het belang van het steeds weer toetsen van de aanpak, vooral met het oog op het integreren van nieuwe klimaatscenario's en lessen uit de uitvoering.
Portefeuillehouder	Van den Bos

Fractie:	***PRO-14***
Pagina:	11; groen en diervriendelijk Arnhem
Vraag:	*In de hoofdlijnen wordt Park Beekdal benoemd, maar ik zie deze niet terug in de begroting zelf. Kan worden aangegeven vanuit hoe dit wordt bekostigd?*
Antwoord:	Hierbij de link naar het raadsvoorstel dat februari 2026 is vastgesteld: Document Arnhem - Raadsvoorstel 'Park Beekdal' - iBabs Publieksportaal Daarom is dit niet in de voorliggende begroting toegelicht (zou dubbelop zijn anders). Ook staat in dit voorstel een uitwerking van de bekostiging. Binnenkort volgt een raadsbrief met meer informatie over de ontwikkelingen in het Beekdal
Portefeuillehouder	Van den Bos

Fractie:	***PRO-15***
Pagina:	Pagina 240; taakveld openbaar groen
Vraag:	*Zoals besproken, is het mogelijk een nadere toelichting te geven op de manier waarop het budget voor openbaar groen is opgebouwd?*
Antwoord:	Het budget voor Openbaar groen bestaat uit verschillende onderdelen, waaronder stedelijk groen, bomenonderhoud, het Groenfonds, klimaatadaptatie en de wijkgroenagenda. De ontwikkeling van het totale budget wordt met name veroorzaakt door budgetschommeling binnen het Groenfonds, klimaatadaptatie en budget voor groenonderhoud. Hieronder worden de mutaties met het grootste effect toegelicht.

		2027	2028	2029	2030
Klimaatadapatie		-2283	2218	2075	2034
Groenfonds	Groei Groen in de stad	-1400	-1400	-1400	-1400
	BR	-500	900	900	900
Groen	Effect BR	600	600	600	600
	Invasieve Exoten	100	287	350	350
	Aanvullend budget groen	-300	-300	-300	-300
	Totaal	**-3783**	**2305**	**2225**	**2184**

Groenfonds
Als gevolg van nieuw beleid (groei groen in de stad) stijgt het jaarbudget vanaf 2027 met circa € 1,4 miljoen. Daarnaast is er een schommeling als gevolg van onttrekkingen uit de bestemmingsreserve Groenfonds in 2026 en 2027. In 2026 is hierdoor € 0,9 miljoen incidenteel budget beschikbaar en in 2027 €1,4 miljoen. Vanaf 2028 zijn deze incidentele middelen er niet meer en daalt het beschikbare budget vanaf dat moment met € 0,9 miljoen.

Klimaatadaptatie
Door inzet van incidentele middelen (afkomstig uit bestemmingsreserve KAF) bedraagt het jaarbudget klimaatadaptatie in 2026 € 2.4 miljoen en in 2027 € 4.6 miljoen. In 2027 is daardoor € 2,2 meer beschikbaar. Vanaf 2028 zijn deze incidentele BR-middelen niet meer beschikbaar. Ten opzichte van het budget 2026 is daardoor in 2028 circa € 2,2 miljoen minder beschikbaar en vanaf 2029 € 2 miljoen minder.

Groen
Door inzet van incidentele middelen (afkomstig uit bestemmingsreserve GO Openbare Ruimte) is het jaarbudget in 2026 circa € 600.000 hoger dan in 2027 en verder. Het budget voor invasieve exoten wordt vanaf 2027 verder afgebouwd. In de jaren 2027 en 2028 is er incidenteel budget beschikbaar. Vanaf 2029 bedraagt het structurele budget in totaal € 105.000 (per saldo € 350.000 lager ten opzichte van 2026). Daarnaast wordt er vanaf 2027 structureel budget beschikbaar gesteld voor onderhoud van groen.
Het overige verschil in de lasten wordt veroorzaakt door diverse kleinere mutaties binnen de verschillende onderdelen van het taakveld openbaar groen, die afzonderlijk een beperkte financiële omvang hebben.

Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***PRO-16***
Pagina:	Energie
Vraag:	*Waarom is er initieel niet gekozen voor een isolatiesubsidie voor VvE's? Kunnen eigenaren van woningen in een slapende VvE nu wel of geen aanspraak maken op ISA?* *Wanneer komt de subsidie voor VvEs?*
Antwoord:	Bij de start van de Isolatie subsidieregeling (ISA) is eerst de focus gelegd op grondgebonden woningen en de benadering van bewoners door energiecoaches en het beschikbaar stellen van isolatietegoed. Voor VvE's is in bepaalde wijken (arnhem-oost) de Subsidieregeling Eigen Woning-Aanpak (SEWA) beschikbaar. Deze subsidie is voor het uitvoeren van

	isolatie- en ventilatiemaatregelen en voor het aanpakken van achterstallig onderhoud. Nu beide regelingen in uitvoering zijn, gaan we door met het toevoegen van VvE's aan de ISA regeling, zodat nog meer VvE's gebruik kunnen maken van de ISA-subsidieregeling, ook de slapende. De voorbereidingen voor een collegevoorstel worden nu getroffen. Naar verwachting volgt nog dit jaar daarover besluitvorming.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***PRO-17***
Pagina:	Energie
Vraag:	*Wat is kwalitatief de evaluatie van het succes van SEWA; is de subsidie terecht gekomen bij de kwetsbaardere bewoners?*
Antwoord:	De Subsidieregeling Eigen Woning Aanpak (SEWA) is alleen beschikbaar in de Arnhem Oost wijken, in geselecteerde postcodes waarvan bekend is dat daar de meeste kans is op energiearmoede. Van de aanvragen zien we dat een heel klein percentage afkomstig is van inwoners met een Gelrepas. Van de overige aanvragen toetsen wij niet het inkomen en kunnen we dat dus niet zien. Om onze kwetsbare inwoners nog beter te bereiken haken we aan op de Arnhemse Aanpak Energie Armoede (AAEA). We maken gebruik maken van het netwerk van deze aanpak en inzet door de energiecoaches van de Energiebank Arnhem. Met andere woorden wij geloven in deze aanpak, maar willen onze kwetsbare inwoners nog beter bereiken.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***PRO-18***
Pagina:	Mobiliteit
Vraag:	*Wat zijn nu de knelpunten bij het versnellen van invoeren vergund parkeren?*
Antwoord:	Invoeren van parkeerregulering is een proces dat in goed overleg (participatie) met de wijk moet gebeuren. Als we dat niet zorgvuldig doen, lopen we het risico dat dit tot veel (onnodige) weerstand en onrust leidt, wat weer tot vertraging leidt. Er is nu capaciteit om de uitrol uit te gaan voeren. Om dit echter goed en met aandacht te doen kan de ambtelijke organisatie niet alle wijken in één keer aanpakken. Een deel van de inwoners moet nog wennen aan het idee van parkeerregulering. Dat kan dus ook tot veel vragen of weerstand leiden en dus tot veel meer ambtelijk inzet. Om invoer goed te kunnen doen is het daarom verstandig om niet te veel gebieden in één keer te doen. Dan is er wellicht onvoldoende aandacht voor de vragen en lopen we het risico dat processen elkaar ongewenst gaan beïnvloeden.

	Ook dienen er per wijk verschillende stappen te worden doorlopen (inventariseren, participatie en uitrol) waar inzet van bepaalde afdelingen (communicatie, mobiliteit en parkeerbeheer) voor nodig is. Het is veel efficiënter om dat niet voor te veel wijken tegelijkertijd doen, maar juist achter elkaar.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***PRO-19***
Pagina:	Mobiliteit
Vraag:	*Wat is de voortgang van het voorstel voor parkeervergunningen op formaat van het voertuig?*
Antwoord:	We nemen dit aspect mee in het participatieproces met de wijken. Daarnaast gaan we ons Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) tegen het licht houden om te kijken hoe we gemotiveerd af kunnen wijken van de landelijke richtlijnen.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***PRO-20***
Pagina:	Mobiliteit
Vraag:	*Wat is de gemeente precies van plan op het gebied van verkeerseducatie voor jongeren?*
Antwoord:	Verkeerseducatie voor jongeren in Arnhem wordt centraal gecoördineerd door de provincie Gelderland en uitgevoerd via gerichte onderwijsprogramma's. Sinds 2025 biedt de provincie een dekkend aanbod voor de jeugd van 0 tot 18 jaar, waarbij de focus voor scholieren ligt op risicobewustzijn en gedrag. Er is zowel lesaanbod voor de basisschoolleeftijd (0-12 jaar) als voor jongeren (leeftijd 12 – 18 jaar). De lessen worden volledig gefinancierd door de provincie Gelderland. Hier hoeft de school niets voor te regelen.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***PRO-21***
Pagina:	Milieu
Vraag:	*Veel klachten over diesels & kleine fossiele motoren zoals bladblazers in binnenstad. Zie milieuzone. Zijn er al plannen om dit aan te pakken?*
Antwoord:	Als gemeente stellen we eisen aan aannemers die voor ons werken in de binnenstad. De inzet van emissieloos/elektrisch materieel is verplicht. Uitzondering is de inzet van zware bladblazers als er echt veel blad ligt en de veegwagen, omdat deze apparaten qua gevraagd vermogen nog niet elektrisch kunnen. Deze grote bladblazers zijn dit seizoen nog niet ingezet. Ook stadsbreed zetten we bij ons groenbeheer in op elektrificatie. Elektrisch is nog niet voor alle apparaten mogelijk vanwege noodzakelijk vermogen. Maar bij bosmaaiers en kettingzagen wel. Daar wordt het ook verplicht gesteld.

Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***PRO-22***
Pagina:	Milieu
Vraag:	*Update over coalitieakkoord beperken mogelijkheid aanleggen nieuw houtrookkanaal.*
Antwoord:	Het college zet in op het verbieden van rookgaskanalen via de privaatrechtelijke manier, zolang dit publiekrechtelijk nog niet mogelijk is. Dus bij eigen projecten. Wij geven hiermee het signaal dat houtstook niet past binnen de gewenste koers op het gebied van gezondheid, duurzaamheid en luchtkwaliteit. In Europese richtlijnen worden doelen gesteld om in 2030 alle nieuwe gebouwen emissievrij te maken, per 2040 verwarmingsketels op fossiele brandstof af te schaffen en per 2050 een emissievrij gebouwenbestand te hebben. In 2029 worden nationale regels verwacht waarbij wordt verplicht om alle nieuwbouw emissievrij te bouwen. Binnen onze eigen projecten wordt het al als aandachtspunt meegegeven aan gebiedsontwikkelaars. Het Plan Gezonde leefomgeving 2.0 dat we in 2027 willen herijken biedt de ruimte om het in beleid te verankeren.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***PRO-23***
Pagina:	Bedrijfsvoering
Vraag:	*Hoe verhouden de plannen van de gemeente op digitalisering tot 25M69 " Alleen verantwoord gebruik van kunstmatige intelligentie"* *Bijvoorbeeld, gemeente neemt copilot af...*
Antwoord:	Arnhem geeft invulling aan motie 25M69 door de ontwikkeling van een strategisch beleidskader voor de verantwoorde omgang met AI. Als onderdeel hiervan is een Certified AI Compliance Officer (CAICO) functie ingericht. Deze functie helpt de organisatie ervoor te zorgen dat AI verantwoord worden gebruikt en voldoen aan het beleidskader. Daarnaast wordt geïnvesteerd in AI-geletterheid via trainingen en bewustwording, is er een richtlijn opgesteld en worden AI-initiatieven getoetst op onder meer privacy, informatiebeveiliging, transparantie en menselijk toezicht. Hierdoor worden de digitaliseringsambities van de gemeente en verantwoord gebruik van AI in samenhang vormgegeven.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***PRO-24***
Pagina:	Bedrijfsvoering
Vraag:	*Veel geld naar digitalisering. Waar gaat het nu precies heen?*
Antwoord:	Het betreft noodzakelijke investeringen in de digitale basis van de gemeente. We gaan het beschikbare budget als volgt verdelen: Circa € 1,3 miljoen is nodig voor vernieuwing van de basisinfrastructuur en applicatielandschap en circa € 2

	miljoen wordt ingezet voor verbetering van de bedrijfsprocessen bij Burgerzaken en Werk & Inkomen, ondersteund door ICT. Waar hiervoor in het verleden veelal incidenteel middelen werden aangevraagd, kiezen we nu bewust voor meerjarige planvorming en financiering, zodat investeringen in digitalisering beter voorspelbaar en beheersbaar worden.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***PRO-25***
Pagina:	178 “We werken aan een organisatie die een afspiegeling is van Arnhem en waar medewerkers zichzelf kunnen zijn en zich gezien en gehoord voelen.”
Vraag:	*1. Hoe wordt binnen de gemeentelijke organisatie gemeten of medewerkers zichzelf kunnen zijn en zich gezien, gehoord en veilig voelen, en wat laten de meest recente resultaten hiervan zien?* *2. Wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen verschillende groepen medewerkers, zodat zichtbaar wordt of de ervaringen binnen de organisatie verschillen?* *3. Hoe worden signalen en ervaringen van medewerkers over uitsluiting, discriminatie of sociale onveiligheid meegenomen in de herijking van het Uitvoeringsplan Inclusieve en Diverse Gemeentelijke Organisatie?*
Antwoord:	Zie hiervoor het antwoord bij PRO-6
Portefeuillehouder	De Vries / Van den Bos

***Fractie**:*	***PRO-26***
Pagina:	183, Diversiteit en inclusie binnen het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsproces.
Vraag:	*Op welke wijze zijn diversiteit en inclusie geborgd binnen het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsproces, welke concrete criteria of uitgangspunten worden daarbij gehanteerd en welke specialistische kennis of expertise is binnen of buiten de organisatie beschikbaar om dit bij aanbestedingen toe te passen en te beoordelen?*
Antwoord:	In het inkoopbeleid hebben we Diversiteit en Inclusie als speerpunt opgenomen. We hebben voor aanbestedingen van diensten concrete (voorbeeld)eisen uitgewerkt. Daarnaast ontwikkelen we momenteel inkooprichtlijnen en concrete eisen voor inkooppakketten waar we kansen zien voor diversiteit en inclusie. Maar hiermee is diversiteit & inclusie (nog) niet geborgd in het inkoop- en aanbestedingsproces. Van 2024 tot en met 2026 zijn voor het ontwikkelen en inbedden van de Arnhemse speerpunten in de organisatie tijdelijke middelen beschikbaar gesteld. Met de vaststelling van het inkoopbeleid in 2025 hebben we een start gemaakt met het onderzoeken en ondervinden van de mate van sturing/begeleiding bij inkopen die het best werkt om zoveel mogelijk impact te maken vanuit de Arnhemse speerpunten. Daarvoor hebben we in eerste instantie ingezet op de ambassadeursrol van de bestuursadviseurs van de betreffende speerpunten. In

	2026 hebben we ervaren dat een functionaris op het gebied van de Arnhemse speerpunten (MVOI) hierbij het best werkt. We zien dat een MVOI-coördinator een belangrijke bijdrage levert aan het realiseren van deze speerpunten. De coördinator vergroot het bewustzijn van budgethouders over de maatschappelijke impact die zij met een aanbesteding kunnen maken. Daarnaast ondersteunt de coördinator bij het opnemen en beoordelen van eisen op het gebied van diversiteit en inclusie. Hierdoor kunnen deze thema's op een structurele manier worden verankerd in het inkoop- en aanbestedingsproces voor aanbestedingen waarvoor dit passend en proportioneel is. De MVOI-coördinator vervult zo een generalistische rol en kan specifieke kennis ophalen bij de betrokken bestuursadviseur op dit onderwerp. In 2027 is er geen budget opgenomen voor invulling van deze generalistische rol. In de Perspectiefnota 2028 zullen we een voorstel doen voor de inzet van een coördinator MVOI om zo weer meer impact te kunnen maken.
Portefeuillehouder	De Vries / Van den Bos

***Fractie**:*	***PRO-27***
Pagina:	p. 53 – Bestuur, dienstverlening en financiën Tweede verwijzing: p. 286 – Personeel en organisatie p. 53: "We verminderen inhuur tot het landelijk gemiddelde", maar in de tekst staat vervolgens dat de oorspronkelijke doelstelling voor 2026 het toenmalige landelijke gemiddelde van 17,9% van de totale loonsom was en dat de ambitie inmiddels is aangescherpt naar 15%. De ontwikkeling wordt gevolgd en op basis daarvan wordt beoordeeld of aanvullende maatregelen nodig zijn. p. 286: Hier staat het anders: het doel voor 2026 wordt beschreven als een daling van 19,2% naar het landelijk gemiddelde van 18,1%. Voor 2026 en 2027 ligt de nadruk op uitvoering van het plan, monitoring en versterking van interne alternatieven. De 15%-doelstelling wordt hier opvallend genoeg niet genoemd
Vraag:	*1. Wat is het meest recente percentage externe inhuur en hoe heeft dit zich de afgelopen jaren ontwikkeld?* *2. Voor welk jaar geldt de nieuwe doelstelling van 15% en hoe wordt het percentage externe inhuur berekend?* *3. Hoe verhoudt de doelstelling van 15% zich tot het op p. 53 en p. 286 genoemde landelijk gemiddelde van respectievelijk 17,9% en 18,1%?*
Antwoord:	1.In de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarrekening wordt jaarlijks het inhuurpercentage gepresenteerd. Onderstaande cijfers zijn daaruit afkomstig: | | Jaarrekening 2024 | Jaarrekening 2025 | | *% inhuur van de loonsom* | **20,2%** | **19,3%** | De eerstvolgende actualisatie vindt bij de jaarrekening 2026 plaats. 2. Het percentage wordt berekend door de totale kosten van inhuur af te zetten tegen de totale personele lasten in dat jaar. Het streven in 2026 is om de kosten

	voor externe inhuur te verlagen tot het landelijke gemiddelde. Aanvullend op dit streven is de ambitie geformuleerd om binnen de bestuursperiode het percentage te verlagen tot 15%. 3. Naar aanleiding van de aangenomen motie 24M83 is in 2025 gestart met de uitvoering van het plan van aanpak om de externe inhuur te beperken. Daarbij is ingezet op het versterken van de sturing op capaciteitsvragen en het bewuster afwegen van alternatieven voor inhuur. Bij de invulling van capaciteitsvraagstukken wordt eerst gekeken naar interne oplossingen, zoals interne mobiliteit en inzet van de gemeentepool, gevolgd door reguliere werving en externe inhuur als laatste gerechtvaardigde optie. Het streven om externe inhuur te verlagen tot het landelijk gemiddelde is in de begroting aangescherpt met de ambitie om het inhuurpercentage te verlagen tot 15%.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***PRO-28***
Pagina:	151, Arnhem investeert in het voorkomen van huiselijk geweld en femicide door brede voorlichting. Door voorlichting en bewustwording breed in de samenleving te brengen – onder andere op scholen, in buurthuizen, bij zorgprofessionals en hulporganisaties – kunnen signalen van relationeel geweld eerder worden herkend en besproken.
Vraag:	*Waar is dit terug te vinden in de begroting? Is dit onderdeel van expertisecentrum (Filomena) of hoort dit bij iets anders?*
Antwoord:	- Dit is terug te vinden in de begroting op pagina 171 als ‘Motie Tegen huiselijk geweld en femicide’, onder het Programma Zorg, onderdeel Vrouwenopvang. - Per abuis staat dit vermeld als motie, dat moet amendement zijn. - Zoals ook op deze pagina is te zien, zijn deze middelen apart van de middelen voor de opzet van een integrale voorziening.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***PRO-29***
Pagina:	160, Vanaf 2029 wordt er niet meer uit reserves onttrokken ter dekking van stijging aantal meldingen Veilig Thuis.
Vraag:	*Wat betekent dat concreet, in verhouding tot het stijgende aantal meldingen? Wat vangen we daar nu mee op en wat kan er dan niet meer vanaf 2029?*
Antwoord:	Met de aanvullende middelen zetten we in op extra formatie voor Arnhem om de huidige wachtlijsten op te lossen. We verwachten dat na afloop van deze impuls de wachtlijsten zijn weggewerkt. Tegelijkertijd zetten we in op een betere samenwerking tussen Veilig Thuis en de wijkteams. We verwachten dat deze samenwerking leidt tot een effectievere werkwijze waardoor de wachttijden in het vervolg minder oplopen. We werken samen aan een VT dat op lange termijn toegerust is om meldingen goed en gedegen, binnen de termijnen op te pakken. Uiteraard monitoren we dit.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***PRO-30 (mondeling gesteld 7-10)***
Pagina:	V&H Wonen
Vraag:	*1. Wanneer is een update over de verhuurdersvergunning te verwachten in de eerstvolgende voortgangsbrief V&H Wonen? De laatste voortgangsbrief dateert van 30 juni 2026.* *2. Hoeveel capaciteit wordt ingezet voor de handhaving van de verhuurdersvergunning en binnen welk budget en programma in de begroting is deze capaciteit opgenomen?* *3. Hoeveel waarschuwingen zijn inmiddels in het kader van de verhuurdersvergunning afgegeven?*
Antwoord:	1. De raad ontvangt een voortgangsbrief zodra een nieuwe wijk wordt aangewezen. Naar verwachting zal de volgende update daarom vlak voor het kerstreces aan de raad worden gestuurd. 2. Momenteel wordt 1 fte aan handhaving (boa's) ingezet en 0,4 fte aan juridische handhaving. Voor het overige deel wordt dit betaald uit het budget "Wet goed verhuurderschap" uit programma 12. Wonen. Ook de medewerkers van het Huurderhuis zijn gemandateerd als toezichthouder. Dit betreft geen gemeentelijke capaciteit, wel gesubsidieerde. 3. Er zijn elf formele waarschuwingen gegeven. (Veel hulpvragen worden ondervangen door middel van bemiddeling
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***PRO-31 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	103
Vraag:	*- Welke rol krijgen jongeren- en welzijnsorganisaties bij het anders organiseren van ondersteuning op en rond scholen, naast onderwijs, wijkteams en jeugdhulp?* *- Hoe wordt de samenwerking tussen jongeren- / welzijnsorganisatie en jeugdhulp op en rond scholen georganiseerd en gefinancierd?*
Antwoord:	Binnen de opgave Kansrijk Opgroeien (Transformatie Sociaal Domein) onderzoeken we samen met scholen welke vorm van ondersteuning het beste aansluit bij de behoeften. Daarbij blijven we ook inzetten op het versterken van de sociale basis, waarin jongeren-, en welzijnsorganisaties een belangrijke rol vervullen. Het is belangrijk dat de samenwerking tussen de jongeren- /welzijnsorganisatie en jeugdhulp goed wordt vormgegeven, zodat inzet elkaar versterkt en niet overlapt. Belangrijk is ook dat het goed aansluit op de interne zorgstructuur van het onderwijs. De precieze inrichting van de samenwerking en de bijbehorende financiering moeten nog nader worden onderzocht en uitgewerkt.
Portefeuillehouder	Kundic, De Vries

***Fractie**:*	***PRO 32 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	181, noodopvang vluchtelingen
Vraag:	*-Begroting structureel verlaagd, € 500.000 door wegvallen tijdelijke middelen*
Antwoord:	Dit betreft een tijdelijke onttrekking aan de bestemmingsreserve. Het Rijk heeft hiervoor nieuwe middelen beschikbaar gesteld, waardoor de begroting niet

	structureel hoeft te worden verlaagd en de onttrekking aan de bestemmingsreserve langer kan doorlopen. Dit wordt verwerkt in de P&C cyclus.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***PRO-33 (mondeling gesteld tijdens de raadskamers op 14-10)***
Pagina:	
Vraag:	*Kan de taakstelling voor de openbare ruimte van 300.000 (pagina 232) nader worden toegelicht? Hoe wordt hier invulling aan gegeven? En hoe verhoudt deze taakstelling zicht tot de grote ambities die er tegelijkertijd zijn voor die openbare ruimte? Wat moet er mogelijk vanuit deze taakstelling toch mínder gedaan worden? En raakt dit bepaalde delen van Arnhem in het bijzonder, zo ja, welke zijn dat en op welke manier?*
Antwoord:	
Portefeuillehouder	Van Pelt

Partij voor de Dieren

Fractie:	***PvdD-1 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	Inwonerbetrokkenheid
Vraag:	*In Gouda zijn natuurentiteiten opgenomen in de participatieverordening, bijvoorbeeld wanneer er ecologische belangen spelen. Een natuurentiteit kan zich dan bijvoorbeeld laten vertegenwoordigen, bij ecologische belangen kan bijvoorbeeld worden een expert geraadpleegd.* *1) In hoeverre zijn natuurentiteiten opgenomen in de participatieverordening?* **2)** *Zou het een meerwaarde kunnen zijn voor natuurentiteiten en niet-menselijke actoren?*
Antwoord:	1. Natuurentiteiten zoals beschreven in deze vraag zijn niet direct opgenomen in de participatieverordening. De verordening richt zich op de betrokkenheid van inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en andere belanghebbenden bij gemeentelijke beleids- en besluitvormingsprocessen. In de verordening is wel expliciet aandacht voor de impact van vraagstukken op toekomstige inwoners en toekomstige generaties. De verordening sluit niet uit dat bij participatietrajecten deskundigen of belangenorganisaties worden betrokken wanneer natuur-, milieu- of ecologische belangen aan de orde zijn, maar daarvoor zijn geen specifieke bepalingen opgenomen. 2. Eventuele uitbreiding van de verordening met bepalingen over natuurentiteiten of vertegenwoordiging van niet-menselijke actoren betreft een politieke vraag die een politieke afweging vraagt.
Portefeuillehouder	Van Pelt

Fractie:	***PvdD-2 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	33, democratische betrokkenheid/Inwonerbetrokkenheid
Vraag:	*Is de 120.000 euro voor de coördinator democratische betrokkenheid incidenteel of structureel?*
Antwoord:	De middelen voor de coördinator democratische betrokkenheid zijn in de voorgestelde begroting structureel opgenomen vanaf 2027.
Portefeuillehouder	Van Pelt

Fractie:	***PvdD-3 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	Wonen/ Funderingsproblematiek
Vraag:	*Hoe wordt binnen het beleid voor de funderingsproblematiek in Malburgen rekening gehouden met de gevolgen van klimaatverandering, zoals droogte, en met de situatie na afloop van de huidige investeringsperiode in 2030?*
Antwoord:	Er is geen beleid voor de funderingsproblematiek in Malburgen. Er is wel een Arnhemse aanpak met een loket waar inwoners met zorgen en vragen over hun woning i.r.t. mogelijke funderingsschade door klimaatverandering terecht kunnen met vragen. Daar waar onderzoek aantoont dat er risico is op funderingsproblemen vindt monitoring plaats en verstrekken wij subsidie voor vervolgonderzoek. Hiermee krijgen wij ook inzicht in de exacte omvang van de problematiek in Arnhem. In de praktijk blijkt dat n.a.v.de monitoring er slechts in enkele gevallen aanleiding was om verder onderzoek te doen

	Met steun van het Rijk is Arnhem één van de zes pilotgemeenten waar via een "lerende aanpak" kennis wordt opgedaan wat het handelingsperspectief is voor woningeigenaren en corporaties om ook in de toekomst veilig te kunnen wonen. De ervaringen uit deze pilot moet ook duidelijkheid bieden voor een aanpak na 2030 met bijbehorende investeringen.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***PvdD-4 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	102, Jongerenraad
Vraag:	*Hoe staat het met de evaluatie van de Jongerenraad 026? Willen we verlengen (mogelijk politieke vraag)*
Antwoord:	We gaan door met de jongerenraad. De evaluatie van de Jongerenraad 026 krijgt u in Q1 2027.
Portefeuillehouder	Kundic

***Fractie**:*	***PvdD-5***
Pagina:	199
Vraag:	*In de begroting staat dat we bij het isoleren van woningen de aanpak voortzetten met een 'realistischer doelstelling én intensivering van onze inzet'. Daarover de volgende vragen;* *- De huidige doelstelling is 35.000 extra woningen, wat is de genoemde realistischere doelstelling waarmee we zouden gaan werken?* *- Waarom is onze ambitie niet meer realistisch en wat zou ervoor nodig zijn om de doelstelling van 35.000 woningen wel te halen?*
Antwoord:	De nieuwe doelstelling volgt de landelijke doelstelling om in 2030 20% van de energetisch slechte woningen te isoleren. Het gaat dan in Arnhem om 12.000 woningen. De ambitie van 35.000 is niet realistisch gebleken omdat het uiteindelijk de eigenaren zelf zijn die beslissen over het verduurzamen van hun woningen en wij hun vooral kunnen stimuleren, inspireren en ontzorgen om in actie te komen. We zetten ons met al onze aanpakken in om een zo hoog mogelijke doelstelling te halen. Daarvoor zetten we communicatie in, huis-aan-huis acties, gratis energiecoaches, gunstige subsidies en leningen en volledige ontzorging voor kwetsbare inwoners. Bovendien zullen we als we nog meer willen bereiken we het Rijk hard nodig hebben.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***PvdD-6***
Pagina:	
Vraag:	*Is er binnen de gemeente Arnhem integraal sport- en spelbeleid voor kinderen en jongeren van 0 tot en met 18 jaar; is er voor alle leeftijdsgroepen passend sport- en spelaanbod, en is het aanbod voor alle relevante doelgroepen*

	toegankelijk? Als er leeftijdsgroepen en/of specifieke doelgroepen zijn waarvoor momenteel beperkt of geen aanbod beschikbaar is, kunnen jullie dan aangeven om welke groepen het gaat en waar deze eventuele hiaten in het huidige aanbod zitten?
Antwoord:	Nee, er is op dit moment geen integraal sport- en spelbeleid. Wij hebben op gebied van sport en bewegen wel geldend beleid bestaande uit de Sportvisie (2011), het beleidsplan Gezond & Fit (2020), het uitvoeringsplan 'Positief Sportklimaat in Arnhem' (2023) en het uitvoeringsplan 'Sportclubs voorbereid op de toekomst' (2023). Deze beleidsstukken vormen het beleid voor onze inspanningen op gebied van sport- en bewegen gericht op een aantal doelgroepen. Het zwaartepunt ligt bij de doelgroep 4 tot 18 jaar met veel aandacht voor doelgroep 4 tot 12 jaar. Met concepten als de 2+1+2-aanpak, het schoolzwemmen, sport en bewegen in de wijken, de verlengde schooldag en samenwerking met Arnhemse sportverenigingen en beweegaanbieders voorzien wij in de sport- en beweegbehoefte van de doelgroep. Wij constateren al langer dat de doelgroep 0 tot 4 jaar minder aandacht krijgt in onze inspanningen. Ook vanuit de Teams Leefomgeving (TLO's) komt vaker de vraag naar activiteiten voor deze doelgroep zoals ouder-peutergym en gezinsprogramma's. Voor deze doelgroep is op dit moment geen concreet beleid. Het huidige speelbeleid Ruimte voor de Jeugd 2010 – 2020 'Spelen met ruimte' verdient nodig herijking. Met de uitvoering van de motie 'Buitenbeweegstad' willen wij het speelbeleid herijken en vervlechten met nieuw beleid voor bewegen, recreatie, ontmoeten, sport en spelen in de openbare ruimte.
Portefeuillehouder	Van Pelt

Fractie:	***PvdD-7***
Pagina:	
Vraag:	*Afgelopen zomer heeft met een historische droogte veel wateren in Arnhem volledig doen droogvallen, hierbij gaat een rijkdom aan planten en dieren verloren. Daarnaast ziet het er naar uit dat deze plassen niet binnen korte tijd weer gevuld zullen raken.* *- In hoeverre zijn de wateren in ons eigendom en beheer veerkrachtig genoeg om bestaande ecologische gemeenschappen in stand te houden?* *- Was/is er door de Waterschappen een verbod opgelegd voor grondwater en oppervlaktewater oppompen? Van wateren die last hadden van droogte, zo ja voor hoelang geldt het?* *- Is de gemeente bewust aan het sturen om in de omgeving van wateren die gevoelig zijn voor droogte meer infiltratie maatregelen te nemen juist in die omgeving? Indien ja kunnen jullie voorbeelden noemen.*
Antwoord:	Voor zover bekend zijn in Arnhem geen gemeentelijke watergangen of grotere waterpartijen volledig drooggevallen. Wel zijn delen van de Beek op de Vijverberg en de Beek op Warnsborn gedurende de droge periode (gedeeltelijk) drooggevallen. In Arnhem-Noord zijn verder geen signalen bekend van volledig drooggevallen wateren. Ook de meeste kolken zijn watervoerend gebleven. Daarnaast heeft Waterschap Rivierenland gedurende de zomer water kunnen blijven aanvoeren en de peilen in het regionale watersysteem op niveau kunnen

	houden. Hierdoor is grootschalige verdroging van oppervlaktewater in Arnhem beperkt gebleven. De gemeentelijke wateren bevinden zich voornamelijk in Arnhem-Zuid en bestaan grotendeels uit geïsoleerde waterpartijen. Een belangrijk deel hiervan staat via het grondwatersysteem in verbinding met de Nederrijn en de IJssel. Daardoor zijn zowel deze wateren als het omliggende grondwatersysteem gevoelig voor schommelingen in de rivierwaterstanden. Bij langdurig lage rivierstanden kunnen de rivieren een drainerende werking hebben op het grondwater en daarmee ook op ondiepe waterpartijen. In extreme situaties kan dit leiden tot sterke peildalingen of gedeeltelijke droogval, met negatieve gevolgen voor flora en fauna.Tijdens de afgelopen droge zomer zijn dergelijke effecten echter beperkt gebleven. Doordat Waterschap Rivierenland de waterpeilen in de hoofdwatergangen goed heeft kunnen handhaven, zijn ook de grondwaterstanden en de gemeentelijke wateren grotendeels op peil gebleven. Hierdoor zijn geen aanwijzingen dat ecologische gemeenschappen op grote schaal verloren zijn gegaan als gevolg van droogval van gemeentelijke wateren. Waterschap Rijn en IJssel heeft in delen van zijn beheergebied een onttrekkingsverbod ingesteld voor oppervlaktewater. Dit beheergebied omvat slechts een beperkt deel van Arnhem en nauwelijks gemeentelijke wateren.De beken in Arnhem-Noord worden voornamelijk gevoed vanuit het Veluws grondwatersysteem en kwelstromen. Deze aanvoer blijft ook tijdens droge perioden aanwezig. Wel kan op warme, droge en winderige dagen tijdelijk meer water verdampen dan via de bodem wordt aangevoerd, waardoor lokaal lagere waterstanden kunnen ontstaan. Deze situatie herstelt zich meestal zodra de verdamping afneemt. Waterschap Rivierenland heeft voor zijn beheergebied geen algemeen onttrekkingsverbod voor oppervlaktewater ingesteld. Daardoor golden voor het grootste deel van Arnhem geen aanvullende beperkingen voor wateronttrekking vanuit oppervlaktewater. De meest droogtegevoelige gemeentelijke waterpartijen bevinden zich in Arnhem-Zuid, in gebieden waar het grondwatersysteem sterk wordt beïnvloed door de rivierwaterstanden. In deze gebieden hebben lokale infiltratiemaatregelen een beperkt effect op de waterstanden van de betreffende waterpartijen, omdat geïnfiltreerd water bij lage rivierstanden relatief snel wordt afgevoerd richting de rivier. Voor de beeksystemen in Arnhem-Noord ligt dit anders. Deze systemen zijn mede afhankelijk van neerslag en van infiltratie van regenwater in de bodem. Daarom zet de gemeente, waar mogelijk, in op het afkoppelen van hemelwater van het gemengde rioolstelsel en het lokaal infiltreren van regenwater. Deze maatregelen leveren twee belangrijke voordelen op: ze verminderen de belasting van het rioolstelsel én versterken de aanvulling van het grondwatersysteem. Daardoor blijft meer water beschikbaar voor de beken en neemt de weerbaarheid van het systeem tegen droge perioden toe. Hoewel het effect niet direct zichtbaar is, draagt deze structurele aanvulling bij aan een stabieler watersysteem op langere termijn.
Portefeuillehouder	Van Esch

Fractie:	***PvdD-8***
Pagina:	235
Vraag:	*Op blz. 235 staat "We beheren onze stadsparken, bossen.. ..voor natuur, dieren en bezoekers." Onze vraag gaat over concrete budget en potjes uit deze tekst.*

	Met name over vergroten van de biodiversiteit door het vergroten van structuurvariatie en soortvariatie in het bos. Wat is het budget hiervoor?
Antwoord:	Voor het vergroten van de biodiversiteit in bossen en parken is geen afzonderlijk budget beschikbaar dat specifiek is geoormerkt voor structuurvariatie en soortvariatie. Deze maatregelen worden bekostigd vanuit het reguliere beheerbudget Openbare Ruimte voor Bossen en Parken. Binnen dit beheerbudget wordt ingezet op een gevarieerde en natuurvriendelijke inrichting en ontwikkeling van bossen en parken, onder andere door aandacht voor verschillende vegetatiestructuren, bosranden, dood hout en natuurvolgend beheer. Daarnaast kunnen aanvullende biodiversiteitsmaatregelen worden gefinancierd uit het Groenfonds. Vanuit dit budget worden projecten uitgevoerd die bijdragen aan de versterking van natuurwaarden, zoals de aanleg van poelen, het versterken van bosranden en andere maatregelen die de biodiversiteit en ecologische kwaliteit van bos- en parkgebieden vergroten.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***PvdD-9***
Pagina:	
Vraag:	• *Daarnaast hoorde we in gesprek op de technische markt dat er extra geld beschikbaar is gesteld voor bestrijding van de Amerikaanse Eik, wat is het budget hiervoor? Hoeveel is dit extra vergeleken met vorige begroting?* • *We zijn benieuwd of zulke budgetten/potjes zoals hierboven gevraagd geconcretiseerd kunnen worden, een lijst met een aantal voorbeelden met budget zou ons helpen op dit onderwerp.*
Antwoord:	- budget van € 150.000 beschikbaar voor beheermaatregelen in het stedelijk en landelijk gebied. Dit budget is bedoeld als impuls voor opgaven waarvoor de reguliere beheer- en onderhoudsbudgetten onvoldoende ruimte bieden. De middelen kunnen onder meer worden ingezet voor de beheersing van de invasieve Amerikaanse eik in gemeentelijke bossen en voor maatregelen die de ontwikkeling van inheemse bossoorten stimuleren. Ten opzichte van de vorige begroting betreft dit een uitbreiding van € 150.000. - De begroting kent voor groenbeheer en -ontwikkeling grotendeels integrale budgetten en geen afzonderlijk geoormerkte budgetten per maatregel of soort. Relevante budgetten zijn onder andere: o het reguliere budget voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte;het Groenfonds; o het Klimaatadaptatiefonds; o het investeringsbudget Bomen; o het aanvullende budget van € 150.000 voor groenonderhoud en kwaliteitsimpulsen. o De inzet van deze middelen wordt jaarlijks bepaald op basis van de opgaven en draagt bij aan de doelstellingen van het vastgestelde beleid. Hierdoor is vooraf niet per onderwerp een vast bedrag gereserveerd.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***PvdD-10***
Pagina:	
Vraag:	*De volgende vragen gaan over aanpassingen in onze uitvoering door versnelde klimaatverandering.* *• Met welke calculaties/scenario's werkt het ecologisch beheer in de gemeente Arnhem? Wat zijn de marges in deze scenario's en hoeveel rekening wordt gehouden met versnelde klimaatverandering en cascade effecten?* *• In hoeverre zijn onze huidige plannen voor klimaatadapatie weerbaar tegen de meest extreme scenario's voor klimaatverandering, zoals 2,5-3,0 graden wereldwijde opwarming?* *• In welke mate vertaalt deze weerbaarheid ook naar de mogelijkheid om binnen klimaatadaptatie en aanverwante posten extra middelen beschikbaar te stellen voor klimaatadaptatie in het geval van een verslechterde prognose* *• Op welke klimaatscenario's zijn de huidige kostenramingen in de begroting voor klimaatadaptatie bepaald?*
Antwoord:	• Het ecologisch beheer van de gemeente Arnhem wordt niet gestuurd op specifieke klimaatscenario's of modelberekeningen. De uitvoering is gebaseerd op monitoring van natuurwaarden, veldwaarnemingen en voortschrijdende ecologische inzichten. Daarbij worden trends zoals toenemende droogte, hitte en veranderingen in soortenontwikkeling nadrukkelijk betrokken. Waar nodig worden beheermaatregelen aangepast op basis van waargenomen ontwikkelingen. Hierdoor kan worden ingespeeld op veranderende omstandigheden, waaronder effecten die samenhangen met klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor ecosystemen. • De huidige klimaatadaptatiemaatregelen zijn gericht op het vergroten van de veerkracht van de stad onder een breed scala aan klimaatomstandigheden. Daarbij wordt rekening gehouden met toenemende extremen op het gebied van hitte, droogte, wateroverlast en biodiversiteitsverlies. Tegelijkertijd kan geen enkel lokaal systeem volledig ongevoelig worden gemaakt voor de meest extreme klimaatscenario's. Bij mondiale temperatuurstijgingen van circa 2,5 tot 3,0 graden zullen frequentie, duur en intensiteit van extreme eersomstandigheden naar verwachting verder toenemen. Dit kan ertoe leiden dat bestaande maatregelen minder effectief worden of in de toekomst moeten worden opgeschaald. Daarom is klimaatadaptatie geen eenmalige opgave, maar een adaptief proces waarbij maatregelen en ambities periodiek worden herijkt op basis van nieuwe inzichten en ontwikkelingen. • Wanneer nieuwe inzichten daartoe aanleiding geven, kunnen aanvullende maatregelen en investeringen worden voorgesteld. Besluitvorming hierover vindt plaats via de reguliere begrotings- en planning-en-controlcyclus. • Bij de huidige kostenramingen is uitgegaan van een grotere kans op hitte, droogte en wateroverlast. Deze gevolgen komen in alle klimaatscenario's in meerdere of mindere mate voor. Er is daarbij niet één scenario leidend. Aan de hand van stresstesten en nieuwe inzichten worden deze ramingen waar nodig geactualiseerd
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***PvdD-11***
Pagina:	102
Vraag:	*Op blz. 102 staat dat alle 60 basisscholen deelnemen aan educatieve programma's over natuur en duurzaamheid. Is dat los van een nationale programma's over natuur en duurzaamheid? En wie doet de uitvoering, is dat natuurcentrum Arnhem? Welk feedback krijgen we terug van scholen van deze programma's?*
Antwoord:	Het Natuurcentrum Arnhem biedt Arnhemse basisscholen een uitgebreid aanbod aan natuur- en duurzaamheidseducatie. Zo is er op het gebied van natuureducatie het programma Arnhemse Aanpak Schoolmoestuinen (AAS), een samenwerking van Natuurcentrum Arnhem en de gemeente Arnhem. Daarin worden lesprogramma's, professionele begeleiding en advies aangeboden om het moestuinieren in het onderwijs te integreren. Het Natuurcentrum Arnhem evalueert dit programma jaarlijks bij de deelnemende scholen. Daaruit blijkt dat deelnemende scholen positief zijn over het programma en wat de kinderen ervan leren. Op het gebied van duurzaamheid biedt het Natuurcentrum Arnhem het online platform Duurzame Arnhemse Scholen (DAS) aan, waarop een breed lesaanbod met thema's over duurzaamheid te vinden is.
Portefeuillehouder	Kundic

***Fractie**:*	***PvdD-12***
Pagina:	
Vraag:	*We constateren dat er een daling is van het aantal jeugdigen dat in een opvang verblijft. Tegelijk zijn de mentale problemen van jongeren steeds groter. Naar aanleiding hiervan de volgende vragen:* • *Kunt u een duiding geven van de reden waarom er minder jongeren in een opvang verblijven?* • *Is er een trend in de capaciteit van opvang voor jongeren?* • *Hoeveel jongeren staan er op dit moment op een wachtlijst voor intramurale jeugdzorg?* • *Hoeveel jongeren staan er op dit moment op een wachtlijst voor ambulante hulpverlening?* • *Hoe lang is de gemiddelde wachttijd voor intramurale jeugdzorg?* • *Hoe lang is de gemiddelde wachttijd voor ambulante hulpverlening?* • *Is er in onze regio voldoende capaciteit om jongeren met een indicatie voor gesloten jeugdzorg adequaat op te vangen?*
Antwoord:	Er zijn meerdere redenen te noemen waarom er minder jongeren in verblijf zijn. Er wordt meer ingezet op ambulante hulp om verblijf te voorkomen en jongeren, waar mogelijk, korter intramuraal te laten verblijven en met ambulante begeleiding terug naar huis te laten keren. Daarnaast wordt eerder aandacht besteed aan de overgang naar zelfstandigheid voor jongeren die 18 jaar worden en in een verblijfsvoorziening wonen. Hierdoor kunnen zij eerder terug naar huis of doorstromen naar bijvoorbeeld begeleid of beschermd wonen vanuit de Wmo of Wlz. De verwijzer van jeugdhulp heeft altijd zicht op de wachttijd van een kind (bijvoorbeeld de wijkcoach van het sociale wijkteam of de gecertificeerde instelling). Er is vanuit de gemeente geen centraal overzicht van het aantal

	jongeren op de wachtlijst voor intramurale jeugdzorg en ambulante hulpverlening, of van de gemiddelde wachttijden. Zorgaanbieders hebben zicht op hun eigen wachtlijsten en zijn verplicht dit te publiceren op hun website. Omdat het aanbod en de specialisaties per aanbieder verschillen, is er geen gezamenlijke wachtlijst. De wachttijd is afhankelijk van de hulpvraag; bij hoog specialistische GGZ kan deze langer zijn. We zien een tekort aan plekken voor forensische hulpvragen en de afbouw in jeugdzorg plus. Ook zijn er minder plekken beschikbaar voor jongeren met een complexe hulpvraag. Er is onvoldoende opvang beschikbaar voor jongeren met (S) GGZ hulpvragen. Wanneer een jongere moet wachten, wordt gekeken welke overbruggingszorg nodig is. Verwijzers houden contact met de jongere en ouders en volgen welke ondersteuning nodig is. Ter overbrugging kan bijvoorbeeld begeleiding worden ingezet door de wijkcoach, een zorgaanbieder of de POH-jeugd. Binnen de regio is er voldoende capaciteit om jongeren met een indicatie voor gesloten jeugdzorg adequaat op te vangen.
Portefeuillehouder	Kundic

***Fractie**:*	***PvdD-13***
Pagina:	
Vraag:	• *Welke stappen worden er gemaakt in het bevorderen van de rechten van huurders in Arnhem?* • *Is er data beschikbaar op basis waarvan we kunnen beoordelen of de rechten van huurders effectief worden bevorderd?* • *We lezen in de "Periodieke update vergunningen en handhaving wonen en leegstand juni 2026" dat er voortgang is in het beoordelen van vergunningen aan verhuurders. Maar er is ook een belofte om actief te handhaven. In welke mate wordt er nu actief gehandhaaft?* • *Gaat de gemeente nu concreet bij gehuurde panden langs om te beoordelen of deze aan de juiste standaarden voldoen?* • *Benaderd de gemeente nu pro-actief verhuurders om te controleren of zij passende huurbedragen vragen? In welke mate gebeurt dit, en zijn daar cijfers van?* • *Indien deze pro-actieve benadering nog niet van toepassing is, willen we graag weten waar dit door komt.*
Antwoord:	• *Welke stappen worden er gemaakt in het bevorderen van de rechten van huurders in Arnhem?* Wij vinden het belangrijk dat iedere Arnhemse huurder recht heeft op 'goed verhuurderschap'. Daarvoor wordt sinds 2023 ieder jaar het Actieplan Arnhem Helpt Huurders vastgesteld. Hierin staan alle acties die in 2027 gedaan worden om huurders te beschermen en te ondersteunen. Een belangrijk onderdeel van het Actieplan is de huurderscampagne 'Dat Huurt Lekker'. Deze campagne richt zich op het ondersteunen van huurders en het vergroten van hun bewustzijn over hun rechten. Huurders kunnen daarbij gratis advies en ondersteuning krijgen van De huurdersbalie, die problemen met hun huurwoning of verhuurder kan oplossen. De Huurdersbalie beheert ook het gemeentelijk meldpunt waar huurders klachten kunnen indienen over huurders die zich niet aan de wet houden. In november 2026 kunt u het Actieplan voor 2027 verwachten.

	• *Is er data beschikbaar op basis waarvan we kunnen beoordelen of de rechten van huurders effectief worden bevorderd?* De juridische positie van huurders is de afgelopen jaren versterkt door nieuwe wetgeving, zoals de Wet goed verhuurderschap en de Wet betaalbare huur. In Arnhem hebben we al deze instrumenten aangegrepen om daardoor zo veel mogelijk effect te behalen voor onze huurders, waaronder het meldpunt bij de Huurdersbalie en de verhuurvergunning. Uit gegevens van De Huurdersbalie blijkt dat het aantal klantcontacten ieder jaar stijgt, wat betekent dat steeds meer huurders hun weg naar De Huurdersbalie weten te vinden. Of de rechten van huurders effectief worden bevorderd door het inzetten van acties zoals 'Dat Huurt Lekker' is lastig te meten. Wel is het aannemelijk dat dit positief bijdraagt aan de bewustwording onder huurders, omdat er sprake is van brede zichtbaarheid in de stad. We koppelen terug over data in het Actieplan Arnhem Helpt Huurders • *We lezen in de "Periodieke update vergunningen en handhaving wonen en leegstand juni 2026" dat er voortgang is in het beoordelen van vergunningen aan verhuurders. Maar er is ook een belofte om actief te handhaven. In welke mate wordt er nu actief gehandhaaft?* Op de verhuurvergunning wordt actief gehandhaafd. De focus heeft tot nu toe gelegen op de verhuurvergunning arbeidsmigranten. Op dit moment bekijken we hoe we ook op de reguliere verhuurvergunning actief, maar ook pragmatisch en efficiënt, kunnen handhaven. • *Gaat de gemeente nu concreet bij gehuurde panden langs om te beoordelen of deze aan de juiste standaarden voldoen?* Ja. Bij panden waar arbeidsmigranten worden gehuisvest gaat de gemeente langs om te beoordelen of deze aan de juiste standaarden voldoen. Bij regulier gehuurde panden gaan wij nu alleen langs na een melding. We bekijken, zoals hierboven benoemd, hoe we ook bij deze woningen controles kunnen uitvoeren, waarbij we rekening houden met de persoonlijke levenssfeer van de huurder. • *Benaderd de gemeente nu pro-actief verhuurders om te controleren of zij passende huurbedragen vragen? In welke mate gebeurt dit, en zijn daar cijfers van?* De gemeente benadert verhuurders om te controleren of passende huurbedragen worden gevraagd via de verhuurvergunning. Bij het aanvragen van een verhuurvergunning moet het huurcontract, een pdf-document met de maximale huurprijs (Huurprijscheck) en een bankafschrift ter bewijs van de ontvangen huur worden aangeleverd. Op die manier wordt gecontroleerd of de huurprijs passend is. • *Indien deze pro-actieve benadering nog niet van toepassing is, willen we graag weten waar dit door komt.* Via de verhuurvergunning worden verhuurders hierover benaderd. Daarnaast bekijken we hoe we ook voor de reguliere verhuurvergunning op een passende

	manier proactief kunnen handhaven. Bij deze controles zal de huurprijs worden meegenomen.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***PvdD-14***
Pagina:	
Vraag:	*Funderingsproblematiek is in heel Nederland een zorg. Deze funderingsproblematiek heeft alles te maken met klimaatverandering en treft al onze burgers achter de voordeur. Afgelopen zomer was een historisch droge zomer en het waterpeil in de Rijn staat tot ver in oktober nog historisch laag. Toch lezen wij in de begroting dat het geld beschikbaar voor de aanpak daarvan wordt afgebouwd. In het kader daarvan de volgende vragen:* • *Wordt in het reserveren van geld voor funderingsproblematiek voldoende rekening gehouden met de constant verergerde klimaatcrisis en de mogelijk daaruit voortkomende schades?* • *Wordt in de financiele risico's van de gemeente een post opgenomen die rekening houdt met grootschalige funderingsschade in de stad?* • *Hoe groot wordt de kans geschat op grootschalige funderingsproblemen in de stad? Waar wordt deze schatting op gebaseerd?* • *Wordt in samenwerking tot partners met wie wij de verantwoordelijkheid en besluitvaardigheid over onze wateren delen voldoende gewicht geplaatst op de mogelijke risico's van funderingsproblemen als gevolg van watertekorten. (Hoe) worden partners zoals Rijkswaterstaat hierover benaderd?*
Antwoord:	- Langere en frequentere droge perioden kunnen ertoe leiden dat bestaande funderingsproblemen sneller zichtbaar worden en eerder schade veroorzaken. De beschikbare middelen in de begroting zijn bedoeld voor het funderingsloket, monitoring en vervolgonderzoek. Niet voor funderingsherstel. Uit de gevelscans en monitoring van afgelopen jaren blijkt dat er op dit moment niet of nauwelijks vervolgonderzoek noodzakelijk is. Hierdoor is er nog veel subsidie beschikbaar, wat afdoende lijkt voor de komende periode. - De gemeente houdt geen aparte financiële voorziening aan voor grootschalige funderingsschade, omdat de verantwoordelijkheid voor funderingsherstel bij de woningeigenaar ligt. Wel onderkent de gemeente Arnhem dat funderingsproblematiek voor betrokken inwoners grote financiële en maatschappelijke gevolgen kan hebben. Vanuit de Arnhemse aanpak funderingen ondersteunen wij woningeigenaren daarom met informatie, advies en instrumenten die hen helpen hun situatie in kaart te brengen en vervolgstappen te zetten, zoals het funderingsloket, funderingsquickscans, monitoring en subsidie voor nader onderzoek. Hiermee draagt de gemeente bij aan het vergroten van handelingsperspectief voor inwoners die met funderingsproblemen worden geconfronteerd. - Op dit moment zijn er geen aanwijzingen voor grootschalige funderingsproblemen in andere wijken dan de gebieden die al in beeld zijn. Deze inschatting is gebaseerd op de beschikbare onderzoeken, meldingen van inwoners en de kennis die de gemeente de afgelopen jaren heeft opgebouwd. Tegelijkertijd blijven we alert op signalen uit andere wijken. - Binnen het Gebiedsgerichte Leeraanpak Rivierengebied (de pilot) wordt aandacht besteed aan de relatie tussen waterstanden en

	funderingsproblematiek. De raad is hierover geïnformeerd via het Plan van Aanpak Gebiedsgerichte Leeraanpak Rivierengebied. We zoeken hierin actief de samenwerking met omliggende gemeenten, waaronder Lingewaard en Zevenaar. Daarnaast is er via de klimaatadaptatiewerkregio's De Liemers en Veluwezoom contact met de waterschappen over de gevolgen van veranderende waterstanden. Voor Arnhem geldt dat funderingsproblemen vooral samenhangen met lage rivierstanden en de invloed daarvan op de grondwaterstand.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***PvdD-15 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	
Vraag:	*Vraag:* *1. Hoe ziet de systematiek van de bijverdienbeloning eruit?* *2. Welke wettelijke ruimte biedt de Participatiewet hiervoor?* *3. Hoe heeft Arnhem deze ruimte beleidsmatig ingevuld?* *4. Hoe werkt de opbouw van de bijverdienbeloning?*
Antwoord:	Met de inwerkingtreding van de Participatiewet in Balans per 1 januari 2027 wordt de wettelijke vrijlatingsregeling voor inkomsten uit arbeid verruimd. Dit betekent dat een deel van de inkomsten uit werk niet op de bijstandsuitkering in mindering wordt gebracht. Hierdoor kunnen inwoners een deel van hun inkomsten behouden naast hun uitkering, wat werken financieel aantrekkelijker maakt. De Participatiewet biedt gemeenten vanaf 2027 de mogelijkheid om een vrijlating van 15% van de netto-inkomsten uit arbeid toe te passen. Nieuw is dat gemeenten zelf beleid kunnen vaststellen over de duur en voorwaarden van deze vrijlating en deze, onder voorwaarden, kunnen verlengen. Uitgangspunt daarbij is een ruimhartige invulling, zodat werken naast de bijstand wordt gestimuleerd en inwoners worden ondersteund bij hun ontwikkeling richting een grotere mate van financiële zelfstandigheid. Het betreffende raadsvoorstel staat op de planning om eind dit jaar te behandelen in de gemeenteraad. Omdat de beleidsmatige uitwerking momenteel wordt voorbereid, zijn de exacte opbouw en voorwaarden nog niet definitief vastgesteld.
Portefeuillehouder	Arkhouch

***Fractie**:*	***PvdD-16 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	
Vraag:	*1. Bij het project Immerloo Schuldenvrij: wat in deze aanpak blijkt het meest effectief?* *2. Welke gevolgen hebben recente of aankomende wetswijzigingen voor deze aanpak?*
Antwoord:	1. Bij het project Immerloo Schuldenvrij: wat in deze aanpak blijkt het meest effectief? De impact van EIS is terug te voeren op een samenhangende set van werkzame elementen:

	• Een sterke vertrouwensrelatie tussen coach en deelnemer als basis voor verandering. • Direct kunnen handelen door inzet van het afkoopfonds, doorbraakbudget en escalatielijnen. • Professionele ruimte voor maatwerk, met tijd, autonomie en kleine caseloads. • Een integrale gezinsaanpak, waarbij professionals en organisaties rondom het huishouden samenwerken. • Outreachend en mensgericht werken, aansluitend bij de leefwereld van inwoners. • Doorbreken van systeembelemmeringen door anders en sneller samen te werken dan binnen reguliere hulpverlening. 2. Welke gevolgen hebben recente of aankomende wetswijzigingen voor deze aanpak? De WAMS (Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein) die (nog steeds) in behandeling ligt bij de Tweede Kamer is helpend bij deze aanpak. De Wams biedt gemeenten een wettelijke basis om bij huishoudens met meervoudige problematiek beter samen te werken, gegevens uit te wisselen en integraal regie te voeren op de ondersteuning. Daarnaast draagt het wetsvoorstel Wet proactieve dienstverlening, dat onlangs is aangenomen door de Tweede Kamer, bij aan het versterken van bestaanszekerheid van inwoners en armoede effectief terug te dringen. Hiermee kan de stap makkelijker gezet worden van 'aanvragen' naar 'aanreiken', instanties kunnen burgers sneller ondersteunen.
Portefeuillehouder	Arkhouch

Volt

Fractie:	***Volt-1 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	54
Vraag:	*Wat zit er in de post burgerinitiatief vrijwillig mantelzorg en waarom zit deze in begrotingsprogramma bestuur, dienstverlening en financiën (B00)*
Antwoord:	De post Burgerinitiatieven vrijwillige mantelzorg is bedoeld voor lokaal beleid voor o.a. burgerinitiatieven. De Teams Leefomgeving dragen bij aan het ontplooien van initiatieven in de buurt, voor onderlinge hulp tussen inwoners, gezelschap en praktische diensten. De lasten betreffende deze post in de begroting hebben voornamelijk betrekking op de loonkosten van deze teams.
Portefeuillehouder	De Vries

Fractie:	***Volt-2 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	155
Vraag:	**Tekst in de tabel op bladzijde 155 bovenaan klopt niet met de cijfers:** Tekst: De lasten op de projecten Kansrijke Start (€203.000) en Valpreventie (€497.000) zijn in 2026 incidenteel begroot. Hier staat ook een subsidie van het Rijk tegenover. De collectieve preventie volksgezondheid stijgt door verkregen

	middelen voor vaccinatiebeleid en indexatie VGGM. Vanaf 2027 is er structureel €130.000 minder begroot voor suicidepreventie. Cijfers: 649 (2027) - 697 (2028) - 695 (2029) - 693 (2030)
Antwoord:	Met ingang van 2027 vervallen de incidentele middelen voor het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de incidentele middelen voor de ontwikkeling van een aanpak voor mentale gezondheid en suïcidepreventie. Hierdoor vervalt voor GALA een bedrag van € 748.000 en voor mentale gezondheid/suïcidepreventie een bedrag van € 132.000. Vanaf 2027 geven we uitvoering aan het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Het AZWA bouwt voort op de afspraken uit het IZA en GALA. We werken de aanvraag en verdeling van deze rijksmiddelen momenteel uit. Na toekenning verwerken we de middelen in de begrotingen van de betrokken programma's, waaronder Gezondheid, Welzijn en Ondersteuning. Voor vaccinatiebereidheid trekken we meer geld uit. In 2027 75.000,- incidenteel en vanaf 2028 nemen we 25.000,- structureel op in de begroting. We willen meters maken met de aanpak.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***Volt-3 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	Erfgoed
Vraag:	• *Waarom wijzen we maar 5 monumenten per jaar aan?* • *Waarom doen we niet meer met post 65? Kunnen we meer post 65 aanwijzen?* • *Kan de investering van € 1 miljoen in Rozet met € 500.000 worden verlaagd, zodat deze middelen kunnen worden ingezet voor het onderhoud van de Jan Ligthartschool en Het Mozaïek?*
Antwoord:	· *Waarom wijzen we maar 5 monumenten per jaar aan?* Dit jaar wordt een ambtelijke inventarisatie uitgevoerd om objecten met een hoge cultuurhistorische waarde te identificeren en in kaart te brengen. Dit geef inzicht in de omvang van de opgave en biedt mogelijkheid om nieuwe monumenten aan te wijzen. Het aantal aan te wijzen monumenten hangt samen met beschikbare ambtelijke capaciteit. · *Waarom doen we niet meer met post 65? Kunnen we meer post 65 aanwijzen?* Zie bovenstaande beantwoording. · *Kan de investering van € 1 miljoen in Rozet met € 500.000 worden verlaagd, zodat deze middelen kunnen worden ingezet voor het onderhoud van de Jan Ligthartschool en Het Mozaïek?* Voor de huidige plannen met betrekking tot de vernieuwing van het Erfgoedcentrum in Rozet is de investering van € 1 miljoen nodig. Genoemd bedrag is nodig voor de inrichtingskosten die een essentiële basis vormen voor de vernieuwing van het Erfgoedgoedcentrum: de inzet van ontwerpers en

	tekstschrijvers en uitvoeringskosten waaronder vitrines die aan veiligheidsstandaarden voldoen, museumwanden, de aanpassing van de entree, grafisch werk en productie en plaatsing van audiovisuele middelen. Met deze investering kan het meer statische en 'nagelvaste' Erfgoedcentrum van nu worden vernieuwd naar een locatie waar Arnhemse geschiedenis beleefbaar wordt gemaakt voor alle Arnhemmers, door maatschappelijke thema's en persoonlijke verhalen uit de stad op een flexibele en dynamische manier te verbinden aan erfgoedobjecten. Op deze wijze wordt er een breder scala aan (im)materieel erfgoed gepresenteerd.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***Volt-4 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	Programma 11
Vraag:	*Waarom is er geen budget voor opruimen explosieven in de GREX opgenomen?*
Antwoord:	In de grondexploitaties worden de kosten van de onderzoeken naar niet gesprongen explosieven opgenomen en indien aanwezig ook het ruimen van explosieven. Voor de kosten van het ruimen van explosieven ontvangt Arnhem een bijdrage obv de gemaakte kosten.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***Volt-5 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	227
Vraag:	*1. Hoe zijn collectieve woonvormen en CPO-initiatieven financieel vertaald in de gemeentelijke grondexploitaties (grexen) en welke concrete afspraken zijn hierover vastgelegd?* *2. Welke gemeentelijke instrumenten zijn nodig om de realisatie van collectieve woonvormen, met name in het betaalbare segment (huur), te stimuleren, ook gelet op de bestaande woningvoorraad beter te benutten?*
Antwoord:	1. De gemeente Arnhem heeft de ambitie om binnen vijf jaar op tien locaties collectieve woonvormen mogelijk te maken. Daarbij wordt ingezet op het opnemen van collectieve woonvormen in bestaande gebiedsontwikkelingen en het tijdig meenemen van deze woonvormen bij de verdere planvorming van nieuwe ontwikkelingen. In Rijnpark wordt bijvoorbeeld gewerkt met de ambitie om circa 5% van het woningbouwprogramma in te zetten voor bijzondere en collectieve woonvormen. De verdere uitwerking hiervan vindt plaats binnen de betreffende gebiedsontwikkeling. De programmatische eisen bij woningbouwontwikkelingen worden meegenomen in GREXen indien het om 'eigen projecten' gaat. 2. De gemeente heeft specifiek voor collectieve wooninitiatieven een projectleider aangesteld, die één dag per week beschikbaar is voor het realiseren en faciliteren van deze woonvormen. Deze inzet richt zich op het begeleiden van initiatiefgroepen, het identificeren van geschikte locaties en

	het verbinden van initiatieven aan lopende en toekomstige gebiedsontwikkelingen. Daarbij wordt actief gezocht naar mogelijkheden om collectieve woonvormen in bestaande ontwikkeltrajecten in te passen. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen wordt ingezet op het tijdig meenemen van collectief wonen als onderdeel van de programmatische uitgangspunten, zodat hier vanaf de planvorming rekening mee kan worden gehouden. Zie voor meer informatie deze raadsbrief over collectieve woonvormen.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***Volt-6 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	102
Vraag:	*Wat is het budget voor de Rijke Schooldag? De komende 4 jaar?*
Antwoord:	Het budget voor de Rijke Schooldag komt uit verschillende bronnen. 1. Het Nationaal Programma Arnhem-Oost ontvangt via de SPUK kansrijke wijk voor de OKB scholen in Arnhem Oost. Deze SPUK loopt t/m 2029. Het gaat om afgerond € 26 miljoen verdeeld over een periode van 3 jaar en momenteel begroot in de jaren 2026 tot en met 2028. Mogelijk worden deze middelen op een later moment herverdeeld over de jaren inclusief deels naar boekjaar 2029 aangezien de bestedingen per schooljaar plaatsvinden. 2. De rijksregeling school en omgeving. Dit kunnen OKB-scholen uit Arnhem Oost die geen aanspraak konden maken op de SPUK zelf aanvragen. Hier zit de gemeente niet tussen. 3. Middelen vanuit de gemeentebegroting voor de scholen in de niet Arnhem Oost wijken. Dit is circa € 450.000 structureel. Hier is de verhoging van uit het coalitieakkoord van €200.000 in verwerkt. Ook uit het budget Kansrijk Opgroeien worden activiteiten binnen de Rijke Schooldag bekostigd voor de OKB scholen buiten Arnhem Oost.
Portefeuillehouder	Kundić

***Fractie**:*	***Volt-7***
Pagina:	Bladzijde 26 Structureel maken Schoolmoestuinen
Vraag:	*Waarom is er verschil in budget voor de schoolmoestuinen?*
Antwoord:	Voor de voortzetting van de schoolmoestuinen is structureel jaarlijks 185.000 euro benodigd. In het coalitieakkoord is voor 2027 een bedrag van 135.000 opgenomen. Daarnaast zijn in 2027 nog middelen uit eerdere jaren beschikbaar voor deze regeling die zijn overgeheveld. Vandaar dat het toegevoegde bedrag lager is dan de benodigde 185.000 euro.
Portefeuillehouder	Kundic

***Fractie**:*	***Volt-8***
Pagina:	Bladzijde 35 Stadsmarinier
Vraag:	*Waarom is in 2028 extra begroot (dubbel)*
Antwoord:	Dit hangt samen met de huidige financiering van het Nationaal Programma Arnhem-Oost (NPAO) die voor de stadsmarinier doorloopt tot aan de helft van

	2027. Om deze intensivering in 2028 door te kunnen zetten, is dus extra financiering nodig. Omdat het een tijdelijke intensivering betreft, loopt deze in 2029 weer terug.
Portefeuillehouder	Marcouch

Fractie:	***Volt-9***
Pagina:	**Bladzijde 54 Burgerinit vrijwillig mantelzorg**
Vraag:	*Meer eenduidige aanpak burgerparticipatie' moet uit deze post worden betaald. Hoe wordt deze post verdeeld onder participatie/mantelzorg?*
Antwoord:	Van de totale post Burgerinitiatieven vrijwillige mantelzorg is t/m 2028 25.000 euro jaarlijks beschikbaar voor kinderparticipatie. De rest gaat voornamelijk naar de salariskosten van de TLO's (zie ook antwoord Volt-1).
Portefeuillehouder	Van Pelt/De Vries

Fractie:	***Volt-10***
Pagina:	**Bladzijde 57 Kapitaallasten wagenpark**
Vraag:	*Hoe wordt de stijging onderbouwd?*
Antwoord:	De stijging van de kapitaallasten kan enerzijds worden verklaard doordat in de komende jaren vervangingsinvesteringen gepland staan van gemeentelijke voertuigen. Door inflatie en gemeentelijk beleid rondom duurzaamheid, zijn aanschafprijzen hoger en stijgen de kapitaallasten ten opzichte van de huidige begroting. Anderzijds heeft er een uitbreiding van het wagenpark plaatsgevonden in verband met toegenomen taken en werkzaamheden bij het cluster Openbare Ruimte.
Portefeuillehouder	De Vries

Fractie:	***Volt-11***
Pagina:	**Bladzijde 95 Stadspromotie en evenementen**
Vraag:	*Budget wordt afgebouwd. Wat is de onderbouwing, wat komt ervoor in de plaats*
Antwoord:	*De afbouw van budgetten betreft de exploitatie van de Historische Kelders, en Toerisme.* *De middelen voor de **Historische Kelders** worden gefaseerd afgebouwd, omdat deze deels tijdelijk waren toegekend als overbrugging om het beheer van de kelders op orde te brengen en te borgen (PPN 2025). De gemeente is op basis van langlopende pachtovereenkomsten verantwoordelijk voor het beheer en de daarmee samenhangende kosten, zoals onderhoud en energielasten. Naarmate deze beheeropgave structureel wordt ingericht, neemt de behoefte aan incidentele aanvullende middelen af.* *Ook de extra middelen voor **toerisme en recreatie** hebben een tijdelijk karakter (begroting 2026). Deze budgetten zijn bedoeld om de basisvoorzieningen, beleidsontwikkeling en de voorbereiding van de uitvoeringsagenda van het Toekomstperspectief Recreatie en Toerisme op te bouwen. De incidentele impuls ondersteunt de opstartfase, waarna wordt teruggevallen op een beperkter structureel budget voor beheer en uitvoering.*
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***Volt-12***
Pagina:	**Bladzijde 96 Regiodeal Veluwe**
Vraag:	*De Regiodeal Veluwe stopt. Zijn er andere middelen die in het verschiet van provincie en/of rijk om een deel hiervan op te vangen en wordt een vervolg gegeven aan de effecten/realisatie?*
Antwoord:	Het project 'Arnhem Poort naar de Veluwe' wordt gerealiseerd onder de Regio Deal Veluwe 1 (ronde 1). Eind 2026 wordt dit project afgerond en loopt Regio Deal Veluwe 1 ook ten einde. Het project omvat een gemarkeerde looproute van Centraal Station Arnhem uitgang Sonsbeek naar de Molenplaats, een nieuw ingerichte entree buiten en een bezoekerscentrum binnen. Onder de Regio Deal Veluwe 2 (ronde 2) realiseren we het project 'Van voordeur tot Veluwe'. Dit betreft het verbeteren van circa 18 oversteekplaatsen als onderdeel van het Groene, ontspannen netwerk in Arnhem Noord en zal eind 2027 worden afgerond. Na het stoppen van Regio Deal Veluwe 2 (ronde 2) liggen er vooralsnog geen andere rijks- en/of provinciale middelen in het verschiet, maar de effecten van de projecten zullen voortduren. De komende jaren wordt de Molenplaats als volwaardige Veluwse ontvangstlocatie verder versterkt, wordt het Groene, ontspannen netwerk verder ontwikkeld, en blijven we Arnhem actief positioneren in de VeluweAlliantie waar we gezamenlijk werken aan de balans tussen natuur en recreatie.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***Volt-13***
Pagina:	**Bladzijde 96 Versterking sectoren**
Vraag:	*Het budget voor Sofa wordt met 280.000 opgehoogd we missen een onderbouwing.*
Antwoord:	Het budget voor Sofa is sinds 2016 niet geïndexeerd. Er is daardoor disbalans ontstaan tussen het budget en de economische ambities van het fonds en de organisaties en projecten die vanuit het fonds gefinancierd worden. Een sterk en goed functionerend Ondernemersfonds is van grote waarde voor de Arnhemse economie en het ondernemerschap.
Portefeuillehouder	Kundic

***Fractie**:*	***Volt-14***
Pagina:	**Bladzijde 102 Rijke Schooldag**
Vraag:	*Welk deel van het toegekende bedrag van 2mio wordt ingezet op programmatische invulling van de Rijke Schooldag?*
Antwoord:	Vanuit verschillende budgetten worden zowel de programmering bekostigd als de projectleiders die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering/realisatie van de Rijke Schooldag. OKB-scholen binnen Arnhem Oost kunnen een subsidie aanvragen die wordt gedekt vanuit de SPUK-middelen via een subsidieregeling. Vanuit de gemeentelijke middelen (voor de OKB scholen buiten Arnhem Oost) wordt een adviseur bekostigd die werkt aan een plan van aanpak en

	subsidieregeling voor de hele stad (incl de Arnhem Oost wijken). U kunt het resultaat hiervan uiterlijk Q2 2027 verwachten. Vanuit het budget kansrijk opgroeien worden programmatische activiteiten bekostigd op de OKB scholen in de niet Arnhem Oost wijken. Vanuit de gemeentelijke middelen voor de niet Arnhem Oost wijken kan hierop worden aangevuld, totdat het bovengenoemde plan van aanpak en de bijbehorende subsidieregeling gereed is.
Portefeuillehouder	Kundic / Arkhouch

***Fractie**:*	***Volt-15***
Pagina:	**Bladzijde 158 Maatschappelijke opvang, Verslavingszorg**
Vraag:	*Is deze uitkering structureel?*
Antwoord:	Het betreft een decentralisatie uitkering dat geen eindtermijn kent. De hoogte van de DU kan nog bijgewerkt worden door parameters vanuit het ministerie.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***Volt-16***
Pagina:	**Bladzijde 184 Spreidingswet met mogelijke bijdrage COA ter aanvulling**
Vraag:	*Al geboekt? Hoe zeker is deze bijdrage?*
Antwoord:	Deze bijdrage is nog niet geheel zeker, maar omdat we vanuit verschillende bronnen vanuit het Rijk middelen krijgen die te maken hebben met de opvang en het meedoen van vluchtelingen verwachten we dat het toereikend zal zijn.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***Volt-17***
Pagina:	**Bladzijde 238 Openbaar groen**
Vraag:	*Hoe wordt de prijsstijging onderbouwd*
Antwoord:	Op pagina 238 van de Begroting 2027 is het totaal aan lasten voor het taakveld Openbaar groen in de jaarschijf 2027 opgenomen. De stijging van de lasten is toegelicht op bladzijde 240 van de Begroting 2027 en zijn nader toegelicht bij de beantwoording van vraag PRO-15.
Portefeuillehouder	Van Pelt / Van den Bos

***Fractie**:*	***Volt-18***
Pagina:	**Bladzijde 331 GGD Noord- en Oost-Gelderland**
Vraag:	*Waarom wordt geld teruggevraagd?*
Antwoord:	Dit is technisch van aard. Bij het rechtzetten van de begrotingssubsidies is dit voor deze organisatie per abuis enkel voor 2026 gebeurd, in plaats van structureel. Dit wordt via het verzamelbesluit 1 2027 aan de raad voorgelegd om het te corrigeren en te verwerken.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***Volt-19***
Pagina:	**Bladzijde 350 Geprognosticeerde balans 2026-2029**
Vraag:	*Waardoor lopen de schulden met 100mio op?*
Antwoord:	De schulden lopen op om de geplande toename van de investerings- en grondexploitatieportefeuille te financieren. Omdat hiernaast de verwachting is dat het eigen vermogen afneemt, dient de toename van deze portefeuilles voornamelijk met vreemd vermogen (schulden) te worden gefinancierd.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***Volt-20 (gesteld tijdens de raadskamer op 14-10)***
Pagina:	
Vraag:	*De subsidieregeling Isolatie Subsidie Arnhem loopt af. Hoe zit dit?*
Antwoord:	Op pagina 206 van de begroting staat tekstueel dat de subidieregeling isolatie loopt tot en met 2026. Dat is niet helemaal correct. De 1e tranche zou in 2026 aflopen maar daar is uitstel voor gekregen tm 2028. Daarna hebben we nog 2 tranches gekregen. Die mogen we inzetten tm 2030
Portefeuillehouder	Van den Bos

D66

***Fractie**:*	***D66-1** (mondeling gesteld op 7-10)*
Pagina:	204, circulaire stad
Vraag:	*Waar zie ik in de financiële cijfers het bedrag voor het circulair ambachtscentrum terug zoals aangevraagd via het coalitieakkoord?*
Antwoord:	De extra middelen van 250.000 voor het 'Uitvoeren ambities circulaire economie' vanaf 2027 zijn bedoeld voor de ambities rondom het circulair ambachtscentrum en -netwerk. De middelen zijn opgenomen in het begrotingsprogramma Klimaat en Energie, zie toelichting bij de inspanning 'we maken circulaire faciliteiten toegankelijk voor Arnhemmers' (p.204 begroting 2027 en p. 206 verklaring mutaties budget circulariteit).
Portefeuillehouder	Kundić

***Fractie**:*	***D66-2 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	Inclusie
Vraag:	*Regenboogzebrapad kan opknapbuurt gebruiken. Of eigenlijk: was fijn/passend geweest als dat al was gebeurd voor de opening van het Roze Jaar zondag a.s.* *Wat zijn de kosten voor het opknappen?*
Antwoord:	Het opknappen van het regenboogzebrapad kost € 10.000 per keer. Eén keer in de twee jaar is een opknapbeurt nodig. Vanwege hoge onderhoudskosten en de inmiddels geringe zichtbaarheid van het regenboogzebrapad zijn we samen met het Regenboogoverleg op zoek naar een alternatieve locatie. De huidige locatie was vroeger zichtbaarder, omdat er mensen overstaken om onder andere naar het Rembrandt Theater te gaan. Het theater is inmiddels gesloten en het aantal oversteekbewegingen is daarmee flink teruggelopen. De looproute maakt ook geen onderdeel uit van het hoofdlooproute netwerk dat er is in Arnhem. Vandaar het idee om het pad ergens aan te leggen waar meer mensen lopen en oversteken, en het wel onderdeel uitmaakt van een hoofdlooproute. Het overleg heeft al aangegeven het een goed idee te vinden om het regenboogzebrapad te verplaatsen. En heeft al mogelijke alternatieve locaties aangewezen die meer zichtbaar zijn. We gaan nu kijken naar de haalbaarheid van deze locaties. We willen het nieuwe regenboogzebrapad nog tijdens het Roze Jaar met een feestelijk moment onthullen.
Portefeuillehouder	Van den Bos/ Van Pelt

***Fractie**:*	***D66-3 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	106
Vraag:	*In 2029 vervallen de SPUK gelden voor de kansrijke wijk. Is dit nu dan structureel geregeld of is er een andere oplossing?*
Antwoord:	De SPUK Kansrijke Wijk 2 voor het NPAO loopt t/m medio 2029, maar ondertussen worden er al gesprekken gevoerd met het Rijk over een vervolg. Dit vervolg kan eruitzien als een SPUK, structurele middelen, of alternatieve regelingen.
Portefeuillehouder	Arkhouch

***Fractie**:*	***D66-4 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	102, Rijke Schooldag
Vraag:	*Waarvoor is de subsidieregeling voor de Rijke Schooldag?* *Waarom is de aanpak Arnhemse moestuinen geen onderdeel van de Rijke schooldag?*
Antwoord:	De activiteiten bekostigd uit de subsidieregeling Rijke Schooldag moeten zich richten op de volgende ontwikkelgebieden: Sport; Natuur; Cultuur; Cognitieve ontwikkeling; Sociale ontwikkeling; Oriëntatie op jezelf; of Oriëntatie op de wereld. De activiteiten mogen zich niet richten op: Uren die behoren tot de minimale wettelijke onderwijstijd; Trainingen voor de eindtoets of examens; Buitenlandse reizen. De activiteiten zijn daarmee een nadrukkelijke plus bovenop het regulier (wettelijk) programma van scholen. Wat betreft natuureducatie: - De regeling schoolmoestuinen geldt voor alle scholen in Arnhem. Dus alle scholen in Arnhem die dat willen kunnen hier gebruik van maken - Natuureducatie (los van schoolmoestuinen) maakt daarnaast standaard onderdeel uit van het curriculum van scholen Binnen de Rijke Schooldag kunnen scholen ervoor kiezen om **extra** in te zetten op natuureducatie en daarvoor extra middelen aan te vragen. Scholen hebben verschillende profielen en kunnen kiezen waar zij binnen de Rijke Schooldag nadruk op leggen
Portefeuillehouder	Kundić

***Fractie**:*	***D66-5***
Pagina:	29
Vraag:	*In de begroting staat 'een praktijkondersteuner in elke wijk'. Om welke wijken gaat het? Hoeveel FTE is beschikbaar per wijk? En om hoeveel huisartsenpraktijken per wijk gaat het waar praktijkondersteuners aanwezig zijn?*
Antwoord:	In Arnhem zijn in totaal 40 huisartspraktijken gevestigd, 27 praktijken maken gebruik van een POH-Jeugd, dit is 68 %. Een POH-Jeugd is verbonden aan (meerdere) huisartsenpraktijken die verdeeld zijn over verschillende wijken. De inzet van de POH-Jeugd is afhankelijk van het aantal inwoners onder de 18 jaar. Als we de gebieden aanhouden, zoals ook de Sociale wijkteams Arnhem zijn ingedeeld, is op dit moment alleen in RKV (Rijkerswoerd, Vredenburg en Kronenburg) geen huisartsenpraktijk waar een POH-J zit. Op dit moment wordt er 3,8 FTE ingezet voor 8 praktijkondersteuners, verdeeld over 27 praktijken. Er is, vanuit het coalitieakkoord, een uitbreiding mogelijk naar 4,8 FTE vanaf 2028.
Portefeuillehouder	Kundic

***Fractie**:*	***D66-6***
Pagina:	63
Vraag:	*In de begroting staat beschreven dat we komend jaar extra aandacht besteden aan seksuele straatintimidatie. Wat zijn voor de gemeente kritische succesfactoren bij deze aanpak en hoe wordt deze geëvalueerd?*
Antwoord:	De kritische succesfactoren bij de aanpak van seksuele straatintimidatie zijn speciaal opgeleide boa's, duidelijke afspraken met politie en OM over strafrechtelijke opvolging en een combinatie van handhaving en preventie. Ten aanzien van dit laatste wijzen wij op de activiteiten ter verhoging van de veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte. Handhaving richt zich op het vergroten van de pakkans door inzet in burger. Onze afdeling Onderzoek en Statistiek evalueert ons uitvoeringsplan, waarbij wordt gekeken naar de inzet van boa's, de ervaringen van deelnemers aan preventieve lessen, het aantal meldingen, handhavingsresultaten en de ervaren veiligheid van inwoners.
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***D66-7***
Pagina:	63
Vraag:	*Hoe wordt bij de ontwikkeling en realisatie van woningbouw getoetst op sociale veiligheid en de veiligheid van de openbare ruimte? Worden daarbij concrete criteria gehanteerd? Worden deze criteria ook integraal toegepast bij grootschalige gebiedsontwikkelingen zoals Rijnpark? Indien ja, op welk moment in het ontwerpproces?*
Antwoord:	Bij het ontwerp van de buitenruimte en de gebouwen wordt er met verschillende thema's zoals sociale veiligheid rekening gehouden. We gebruiken bij het ontwerpen het Waardenmodel Arnhems Buitengeluk. Dit is een Multi-Criteria Analyse met 15 criteria en 5 classificaties, die expliciet zijn geijkt op het beleid en verdeeld over drie hoofdwaarden: Economisch, Landschappelijk en Sociaal-maatschappelijk. Dit model vertaalt strategisch beleid naar tactische kaders op straatniveau en geeft aan hoe goed de huidige straatinrichting aansluit op ons beleid. Veiligheid is daarbij één van de sociaal maatschappelijke waardes. Het beleid hiervoor is geformuleerd in het Actieplan Overlast 2023-2026 en Samen werken aan een veiliger Arnhem, Integraal Veiligheidsplan 2023-2027. Deze criteria worden in het ontwerpproces op verschillende momenten toegepast. Voorbeelden waarin dit naar voren in de inrichtingsplannen komt zijn het verlichtingsplan, en zorgen we voor overzichtelijke buitenruimte door slimme keuzes in het ontwerp ten aanzien van bomen, hoeken etc. Bij de gebiedsvisies en masterplannen wordt er vooral gestuurd op een menselijke maat in de openbare ruimte en een juiste mix tussen rust en reuring in de plannen waarbij we sturen op bijvoorbeeld 'ogen' op straat.
Portefeuillehouder	Van Pelt / van den Bos

***Fractie**:*	***D66-8***
Pagina:	75
Vraag:	*Wat wordt bedoeld met 'tactical urbanism' op pg.75? En aan wat voor experimentele opties voor nieuwe loopinrichtingen denken we dan?*

Antwoord:	Tactical urbanism is een term die gebruikt wordt voor goedkope, tijdelijke veranderingen in de gebouwde omgeving, bedoeld om een snelle verbetering te realiseren en/of om een nieuwe inrichting te testen. Hierbij wordt vaak verf op het wegdek gebruikt en verplaatsbare elementen, zoals groenbakken en picknicktafels. Bij schoolgebouw de Salamander hebben we net een tijdelijke inrichting gerealiseerd waarbij parkeerplaatsen plaatsgemaakt hebben voor plantenbakken, zitjes en fietsenrekken. Hierbij is met verf een stippenpatroon op de parkeervakken en op de stoep aangebracht dat duidelijk aangeeft welke ruimte beschikbaar is voor lopen en verblijven (inclusief fietsparkeren, even kletsen en zitten). Het stippenpatroon fungeert tegelijkertijd als spelaanleiding. We hebben ook verf ingezet om de route van de Schoolslinger (waarbij kinderen langs een vaste route samen naar school lopen) aan te geven.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***D66-9***
Pagina:	76
Vraag:	*Op pagina 76 lezen we dat in 2027 de aanleg van twee nieuwe fietsenstallingen in het centrum voorbereid worden. Wanneer wordt verwacht dat deze opgeleverd worden? Is al definitief waar deze komen? En hoe wordt fietsparkeren in de zuidelijke binnenstad tot die oplevering gegarandeerd? Is een tijdelijke tussenoplossing mogelijk, bijvoorbeeld in een leegstaand pand?*
Antwoord:	De Bartok Park fietsenstalling verwachten we ergens in 2028 operationeel te krijgen, maar daarbij zijn we afhankelijk van de bouwer die ook de woningbouw realiseert. De fietsenstalling komt immers in dat pand. Voor de stalling in het Bestuurskwartier zijn we al aan het kijken of we een winkelpand aan kunnen huren als structurele oplossing. Mocht dat lukken dan verwachten we deze zelfs al in 2027 operationeel te krijgen. Elk bestaand pand zou aangepast moeten worden om er een officiële gemeentelijke openbare stalling van te maken. Dat vergt dus tijd. Een tijdelijke tussenoplossing is dus niet opportuun
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***D66-10***
Pagina:	77
Vraag:	Hoe zit het met de planning van de schoolzones? Hoeveel scholen staan per jaar op de planning om verkeersveilig gemaakt te worden? En mogen middelbare scholen zich ook melden?

Antwoord:	Het afgelopen jaar zijn er schoolzones aangelegd op de Ovidiuslaan (De Gazelle) en de Graslaan (Margarethaschool) en is er begonnen met de voorbereiding van schoolzones op de Hommelseweg (Kentalis/Dr. P.C.M. Bosschool) en de Minervasingel (De Salamander). De planning van de schoolzones is afhankelijk van de bereidheid van de scholen, voor de aanleg van de schoolstraat is de voorwaarde dat een school meedoet aan een gedragsmaatregelen. Per jaar worden er 3 tot 5 schoolzones aangelegd. We hebben voor volgend jaar in ieder geval de Lupinestraat (Pastoor van Arsschool) in beeld. Op dit moment leggen wij geen schoolzones aan bij middelbare scholen. Wij richten ons op basisscholen, omdat deze doelgroep een stuk kwetsbaarder is dan middelbare scholieren.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***D66-11***
Pagina:	78
Vraag:	*We lezen over het onderzoek naar gebruikers en het gebruik van de fatbike. Naar welke andere 'drukke locaties' naast de binnenstad wordt gekeken? En wanneer kunnen we maatregelen verwachten?*
Antwoord:	Er vinden twee onderzoeken plaats: A. **Onderzoek deelproblemen** Er worden momenteel 4 deelproblemen met mogelijke oplossingsrichtingen in beeld gebracht: 1. Het voertuig: aanpak van opgevoerde en anderszins ondeugdelijke fatbikes 2. De jeugdige berijder: Gedragsbeïnvloeding van deze groep frequente fatbike-gebruikers, die relatief eenvoudig benaderbaar zijn (via school en jongerenwerk) 3. Hinder van fatbikes en overige fietsen in winkelcentra (fietsen in voetgangersgebieden) 4. Specifieke locaties waar -veelal jonge- mensen met fatbikes voor overlast zorgen. Naast de binnenstad wordt in zijn algemeenheid gekeken naar locaties waar sprake is van fatbike-hinder en locaties waar een verhoogde kans is op het ontstaan van fatbike-hinder. In het bijzonder gaat het om winkelcentra en om parken. Speciale aandacht besteden we aan Park Angerenstein, vanwege de overlast die men daar momenteel ondervindt van fatbikes en hun berijders. In het voorjaar van 2027 is deze analyse gereed. Daarna kunnen eventuele vervolgstappen worden genomen. B. **Onderzoek fatbike-gebruiker** Tweedejaars studenten bestuurskunde van de HAN doen in het studiejaar 2026-2027 onderzoek naar de gebruikers van fatbikes in Arnhem. Wie zijn de grootste gebruikers? Waarom gebruiken zij de fatbike? Wat zijn hun alternatieven? Wijkt de situatie in Arnhem af van elders in Nederland?

	Het onderzoek van de HAN-studenten zal in juni of juli 2027 worden opgeleverd. Maatregelen zullen daarna worden geëffectueerd.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***D66-12***
Pagina:	91
Vraag:	*Op pagina 91 lezen we over het beter benutten van de passagiersvaart door de vernieuwde Rijnkade en het positioneren van Arnhem met gerichte citymarketing. Op welke manier is de 1%-regeling geborgd in projecten, bijvoorbeeld bij de Rijnkade?*
Antwoord:	Klopt de huidige % regeling is geldig op: - de 1% regeling voor beeldende kunsttoepassing bij scholen, kleuterscholen, gymnastieklokalen en daaruit voortkomende sportzalen e.d. - de 1, 5% regeling voor beeldende kunsttoepassing bij openbare gemeentelijke gebouwen. In het onderhoudsproject Rijnkade is dit niet meegenomen. Intussen is dit project ook afgerond.
Portefeuillehouder	Kundic, Arkhouch

***Fractie**:*	***D66-13***
Pagina:	120
Vraag:	*Op pg. 120 lezen we de plannen voor de conceptontwikkeling voor het nieuwe Erfgoedcentrum. Wat is het tijdpad? Hoe wordt de raad hierin betrokken? En hoe worden inwoners en de stad hierin betrokken?*
Antwoord:	Onder begeleiding van een conceptontwikkelaar wordt in 2027 het concept voor een vernieuwd Erfgoedcentrum verder uitgewerkt. Daarna start de uitvoeringsfase waarbij de heropening in de tweede helft van 2028 is voorzien. De raad zal door middel van raadsbrieven over de voortgang worden geïnformeerd. Bij de uitwerking van het concept en herinrichtingsplan worden focusgroepen betrokken, waarbij wordt ingezet op een brede vertegenwoordiging uit de Arnhemse samenleving en waaronder raadsleden.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***D66-14***
Pagina:	129
Vraag:	*Wat is de duiding van de cijfermatige ontwikkeling bij toename instroom van huishoudens die gebruik maakt van de Schuldhulpverlening, terwijl het aantal huishouders dat schuldenvrij uitstroomt na een traject Schuldhulpverlening daalt?*
Antwoord:	Er is geen aanwijsbare reden waarom het aantal inwoners dat schuldenvrij is uitgestroomd in de afgelopen jaren is gedaald, daar kunnen meerdere redenen aan ten grondslag liggen. Met ingang van 2025 wordt schuldhulpverlening weer binnen de gemeente Arnhem uitgevoerd. Door een laagdrempelige toegang is het aantal aanmeldingen flink gestegen. De uitstroom van deze aanmeldingen zal pas in 2027 zichtbaar zijn. Er is dus geen relatie tussen de uitstroomcijfers tot en met 2025 en de instroomcijfers vanaf 2025.

Portefeuillehouder	Arkhouch

***Fractie**:*	***D66-15***
Pagina:	143
Vraag:	Op pagina 143 lezen we dat er wordt verwezen naar een in Q3 2026 vastgesteld lokaal gezondheidsplan “Samen Sterk”. Wat houdt dit plan in en klopt het dat de raad hier nog niet over is geïnformeerd? En klopt het dat de invulling (interventies) hier beschreven vooruitloopt op het uitvoeringsplan verwacht in Q4 2027?
Antwoord:	Het klopt dat de raad hierover nog niet is geïnformeerd. Dit komt doordat het iets langer heeft geduurd om de regionale visie binnen regio Gelderland-Midden op te stellen. Het streven is dat het college de lokale gezondheidsvisie in Q4 vaststelt en dat deze vervolgens ter vaststelling naar uw raad wordt gestuurd.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***D66-16***
Pagina:	144
Vraag:	*In de begroting staat dat Arnhem zich in gaat zetten voor preventie in de eerste 1000 dagen (kansrijke start). Op welke activiteiten zetten we dan in? Is dit een vergelijkbaar programma als in Almere (One4Almere)?*
Antwoord:	In 2018 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het landelijke actieprogramma *Kansrijke Start* gelanceerd. Sinds 2026 is Kansrijke Start een structureel beleidsthema binnen het ministerie van VWS. Het programma richt zich op het versterken van de samenwerking tussen het medische en het sociale domein, met als doel (aanstaande) ouders tijdig passende ondersteuning te bieden en ieder kind een zo goed mogelijke start in het leven te geven. Gemeenten geven op lokaal niveau invulling aan deze ambitie, afgestemd op de behoeften en opgaven binnen hun eigen gemeente. Ook Arnhem zet zich sinds 2018 in voor een kansrijke start voor alle Arnhemse kinderen. De lokale aanpak richt zich op het versterken van de samenwerking binnen het netwerk rondom (aanstaande) ouders, het vergroten van hun eigen kracht en opvoedvaardigheden en het realiseren van een samenhangend en dekkend ondersteuningsaanbod. Dit aanbod bestaat onder meer uit *Nu Niet Zwanger, Centering Pregnancy, prenatale huisbezoeken, Stevig Ouderschap* en *BabythuisZorg*. De komende jaren blijft Arnhem investeren in de versterking van de lokale netwerksamenwerking en in de ondersteuning van (aanstaande) ouders en professionals. Het programma *One4Almere* is de lokale uitwerking van de aanpak Kansrijke Start in Almere.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***D66-17***
Pagina:	178
Vraag:	*De gemeente wil diversiteit en inclusie een plek geven in het nieuwe subsidiebeleid. Wordt dit daarmee een criterium en kunnen organisaties die aantoonbaar niet inclusief handelen worden aangesproken?*

Antwoord:	In de Algemene Subsidie Verordening 2016 (artikel 13, lid 8) van Arnhem zijn inclusie, diversiteit en toegankelijkheid al opgenomen als 'kan-bepalingen'. Dit betekent dat we subsidieontvangers verplichtingen kunnen opleggen ter bevordering van inclusie, diversiteit en toegankelijkheid bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten. Als we voorwaarden opnemen in de subsidie-beschikkingen gebaseerd op deze kan-bepalingen, dan moeten subsidieontvangers zich hier ook aan houden. Als subsidieontvangers zich onvoldoende inzetten op basis van de voorwaarden, dan gaan we met hen in gesprek. Zoals gezegd verkennen we hoe we diversiteit en inclusie een plek geven in het nieuwe subsidiebeleid. Bij subsidieregelingen kijken we hoe we afhankelijk van het doel van de regeling diversiteit en inclusie kunnen opnemen als criteria. En bij activiteiten die gesubsidieerd worden door een begrotingssubsidie blijven we ‘kan-bepalingen’ toepassen.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***D66-18***
Pagina:	178
Vraag:	*De begroting noemt dat bij een aantal aanbestedingen voorwaarden rond diversiteit en inclusie worden opgenomen. Waarom wordt gekozen voor een aantal en wordt dit niet structureel geborgd?*
Antwoord:	Bij het implementeren van de Arnhemse speerpunten is het belangrijk om te erkennen dat dit een andere mindset vraagt van projectleiders/budgethouders in aanbestedingen. Deze verandering kost tijd en vraagt om begeleiding. Daarom kiezen we voor focus. We kijken daarbij met name naar aanbestedingen waar we de meeste impact kunnen maken. Voor diversiteit en inclusie zijn dat aanbestedingen gericht op het leveren van diensten. Het doel is om vooral kwaliteit boven kwantiteit te stellen. In het inkoopbeleid hebben we Diversiteit en Inclusie als speerpunt opgenomen. We hebben voor aanbestedingen van diensten concrete (voorbeeld)eisen uitgewerkt. Daarnaast ontwikkelen we momenteel inkooprichtlijnen en concrete eisen voor meer inkooppakketten waar we kansen zien voor diversiteit en inclusie. Maar hiermee is diversiteit & inclusie (nog) niet geborgd in het inkoop- en aanbestedingsproces. Van 2024 tot en met 2026 zijn voor het ontwikkelen en inbedden van de Arnhemse speerpunten in de organisatie tijdelijke middelen beschikbaar gesteld. Met de vaststelling van het inkoopbeleid in 2025 hebben we een start gemaakt met het onderzoeken en ondervinden van de mate van sturing/begeleiding bij inkopen die het best werkt om zoveel mogelijk impact te maken vanuit de Arnhemse speerpunten. Daarvoor hebben we in eerste instantie ingezet op de ambassadeursrol van de bestuursadviseurs van de betreffende speerpunten. In 2026 hebben we ervaren dat een functionaris op het gebied van de Arnhemse speerpunten (MVOI) hierbij het best werkt. We zien dat een MVOI-coördinator een belangrijke bijdrage levert aan het realiseren van deze speerpunten. De coördinator vergroot het bewustzijn van budgethouders over de maatschappelijke impact die zij met een aanbesteding kunnen maken. Daarnaast ondersteunt de coördinator bij het opnemen en beoordelen van eisen op het gebied van diversiteit en inclusie. Hierdoor kunnen deze thema’s op een structurele manier worden verankerd in het inkoop- en

	aanbestedingsproces voor aanbestedingen waarvoor dit passend en proportioneel is. De MVOI-coördinator vervult zo een generalistische rol en kan specifieke kennis ophalen bij de betrokken bestuursadviseur op dit onderwerp. In 2027 is er geen budget opgenomen voor invulling van deze generalistische rol. In de Perspectiefnota 2028 zullen we een voorstel doen voor de inzet van een coördinator MVOI om zo weer meer impact te kunnen maken.
Portefeuillehouder	De Vries/Van den Bos

***Fractie**:*	***D66-19***
Pagina:	203
Vraag:	*Op pagina 203 lezen we over het ondersteunen van de transitie naar emissievrije mobiliteit. Welke planologische mogelijkheden worden geboden aan ondernemers die op eigen terrein een laadplein willen realiseren voor de elektrificatie van hun wagenpark, wanneer dit niet binnen de geldende bestemming past? Onder welke voorwaarden is daarbij een afwijking van het omgevingsplan of een wijziging van de bestemming 'Groen' mogelijk, en welke criteria worden daarbij gehanteerd?*
Antwoord:	Wanneer een laadplein niet binnen het omgevingsplan past, wordt een initiatief integraal beoordeeld in het ambtelijk initiatiefberaad. Omdat locaties en omstandigheden verschillen, vindt daarbij steeds een locatiespecifieke belangenafweging plaats. Voor gronden met de bestemming 'Groen' geldt dat de Groenvisie en het coalitieakkoord als uitgangspunt hanteren dat in beginsel niet in het groen wordt gebouwd. Als een initiatief deze bestemming raakt, wordt per geval een integrale afweging gemaakt. Daarbij worden onder meer de belangen van de energietransitie, bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en groen tegen elkaar afgewogen. Dat geldt ook voor voorzieningen die noodzakelijk zijn voor de energievoorziening, zoals transformatorstations. Hierbij wordt dan ook meegenomen dat voldoende laadinfrastructuur een belangrijke randvoorwaarde is voor de transitie naar emissievrije mobiliteit.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***D66-20***
Pagina:	214
Vraag:	*In de begroting staat een maatregel beschreven om regels op te nemen in het omgevingsplan die toezien op de vitaliteit van onze winkelcentra en een efficiënter gebruik van onze bedrijventerreinen. Wat wordt hier precies mee bedoeld? En wat voor soort regels zouden dit dan kunnen zijn?*
Antwoord:	Hiermee wordt bedoeld dat we uitvoering geven aan vastgestelde beleidskaders en deze, waar nodig, vertalen naar regels in het omgevingsplan. De vastgestelde beleidskaders Detailhandelsbeleid Arnhem 2025 en de Visie Werklocaties Arnhem 2040 zijn hier voorbeelden van. Het omgevingsplan legt aan de hand van deze kaders concreet vast welke activiteit en welke bebouwing op bepaalde locaties zijn toegestaan.

	Voor winkelcentra kan dit betekenen dat het omgevingsplan regels bevat die bepaalde detailhandelsfuncties toestaan of uitsluiten om het winkelaanbod op de juiste plek te behouden of te faciliteren. Voor bedrijventerreinen kunnen regels worden gesteld aan het toegestane gebruik (bijvoorbeeld milieugebruiksruimte), zodat schaarse bedrijfsruimte beschikbaar blijft voor de gewenste economische activiteiten.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***D66-21***
Pagina:	228
Vraag:	*In de begroting wordt gesproken over een gebiedsgerichte optop-aanpak, een pilot in samenwerking met woningcorporaties. Wat is het tijdpad van deze pilot en hoe wordt deze bij succes opgeschaald? Over hoeveel woningen gaat dit?*
Antwoord:	In 2026 is Vivare als eerste gestaart met verduurzamen en renoveren van een aantal flatgebouwen. Na de renovatie start het optoppen met ongeveer 70 extra woningen (ca. 2028). In een volgende fase wordt dit uitgebreid naar eigendom van Portaal en Volkshuisvesting. In totaal kan dit tot circa 200 extra woningen leiden in een periode tot ongeveer 2035. Marktuitvraag ism de corporaties heeft een flexibel industrieel bouwconcept opgeleverd voor onder meer optoppen, aanplakken en uitplinten. Arnhem onderzoekt of zulke concepten vaker kunnen worden toegepast, zodat op termijn een herhaalbare bouwstroom kan ontstaan. Een analyse laat zien dat het *theoretische* optoppotentieel in Arnhem circa 5.000 woningen bedraagt, waarvan ruim 1.100 corporatiewoningen. Dit is nadrukkelijk geen voorspelling van de feitelijke productie: technische, juridische, financiële en maatschappelijke voorwaarden bepalen welk deel daadwerkelijk realiseerbaar is Om beter benutten op grotere schaal tot een structurele woningbouwroute naast nieuwbouw te maken, zijn ook landelijke samenwerking, passende financiering, snellere procedures, proportionele regels en voldoende uitvoeringscapaciteit nodig. Arnhem is een van de tien koplopergemeenten van het rijksprogramma Gebiedsgericht Beter Benutten.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***D66-22***
Pagina:	228
Vraag:	*De versnelling van woningbouw wordt in regioverband aan tempotafels besproken (p.48). Lokaal werken we sinds eind begin 2024 aan doorbraaksessies voor vastgelopen projecten. Welke Arnhemse woningbouwprojecten zijn door deze methode weer in beweging gekomen? Kan daarbij een korte beschrijving van de doorbraak worden gegeven?*
Antwoord:	Hieronder een lijst met de besproken woningbouwprojecten, knelpunt en resultaat: Zypendaalseweg 167 (16 januari 2025, 11 maart 2025)

	Consensus bereikt over term “60% parkachtige setting” waarmee haalbaarheid plan binnen bereik is gekomen Laarkwartier (9 december 2024, 11 februari 2025, 1 april 2025) Splitsing locatie in te tenderen gebied en betaalbare koop/midden huur programma ondergebracht bij corporatie. Versnelling gerealiseerd in de procedure naar Omgevingsplan Kronenburg Amvest/Wereldhave (18 november 2024, 2025) Doorbraaksessie over impact externe factoren (geluid, trillingen Gelredome), complexe onderzoeken die buiten het project liggen. Kermisland 110 (11 maart 2025, 6 mei 2025) Doorbraaksessies gestopt, vanwege niet kansrijk. Veld 1 Schuytgraaf (1 april 2025) Daadwerkelijke doorbraaksessie bleek uiteindelijk niet nodig. Onderlinge afstemming in de voorbereiding op de doorbaaksessie heeft de ruis weggenomen. Veld 26 Schuytgraaf (16 juni 2025) Daadwerkelijke doorbraaksessie bleek uiteindelijk niet nodig. Onderlinge afstemming in de voorbereiding op de doorbaaksessie heeft de ruis weggenomen. Olympuskwartier (18 september 2025) Daadwerkelijke doorbraaksessie bleek uiteindelijk niet nodig. Onderlinge afstemming in de voorbereiding op de doorbaaksessie heeft de ruis weggenomen. Nijmeegseweg (juli 2025) Versnelling door wegnemen ruis over grondprijzen en kosten. “Open boeken” van partijen bracht inzicht, waarna akkoord bereikt tussen partijen Intratuin(13 maart 2026) Daadwerkelijke doorbraaksessie bleek uiteindelijk niet nodig. Onderlinge afstemming in de voorbereiding op de doorbaaksessie heeft de ruis weggenomen. Koepelgevangenis Maart/april 2026) Impasse stikstof procedure aangekaart bij Tempotafel GMR en Landelijk Versnellingstafel. Uiteindelijk met interventie vanuit het RvO Expertteam een inhoudelijke reactie van het stikstofteam van de provincie gekregen waardoor procedure verder door kon. Stilstand opgeheven. Wassenaarweg (8 juli 2026, 21 sept 2026, 7 oktober 2026) Versnelling bereikt. Partijen hebben na onderling overleg grote knelpunten omtrent parkeren en betaalbaarheid sociale huur weten op te lossen
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***D66-23***

Pagina:	270
Vraag:	*Groenbeheer/onderhoud gebeurt via 'waarde gestuurd beheer' en 'ingericht naar de waarde gekoppelde functies die het groen heeft'. In welke mate betekent meer vergroening ook meer geld voor beheer? En wie kent de 'waarde' of 'beoogde functies' toe? En welke functies zijn dat?*
Antwoord:	*1. In welke mate betekent meer vergroening ook meer geld voor beheer?* Meer vergroening leidt in beginsel tot een toename van het te beheren groenareaal. De structurele beheerlasten die samenhangen met uitbreiding van dit areaal worden verwerkt via het areaalaccres. De uiteindelijke beheerkosten worden echter niet alleen bepaald door de omvang van het groenareaal, maar ook door het type groen, de inrichting en het gewenste kwaliteitsniveau. Ter illustratie: een sobere inrichting met heesters kost circa € 3,50 per m² per jaar aan beheer, terwijl vasteplantvakken circa € 10 per m² per jaar kosten. De keuzes bij de inrichting hebben daarmee direct gevolgen voor de structurele beheerlasten. Meer groen betekent daarom niet automatisch een evenredige stijging van de beheerkosten; het type groen en de functie zijn daarvoor bepalender dan uitsluitend de omvang van het areaal. *2. Wie kent de 'waarde' of 'beoogde functies' toe?* De raad stelt via beleid de ambities voor de openbare ruimte vast. Vanuit deze ambities worden de waarden gevormd waarop bij inrichting en beheer wordt gestuurd. Bij projecten voor vernieuwing en uitbreiding van de openbare ruimte worden deze vertaald naar de beoogde functies en waarden van het groen op de betreffende locatie. Bij beheer en onderhoud worden deze waarden vervolgens behouden en waar mogelijk verder ontwikkeld. Daarbij wordt bijgestuurd op basis van veranderende wensen van inwoners en bestuur, veranderend gebruik en de ontwikkeling van het groen zelf. De waarde van groen is daarmee geen vast gegeven. Deze ontwikkelt zich door de tijd, bijvoorbeeld doordat bomen groeien en meer schaduw bieden, maar ook doordat schade ontstaat of het gebruik van een locatie verandert. Waardengestuurd beheer betekent dat de gemeente voortdurend afweegt welke beheermaatregelen het beste bijdragen aan de beoogde waarden. *3. Welke functies zijn dat?* Groen kan verschillende functies vervullen, waaronder: - klimaatadaptatie, zoals verkoeling, waterberging en infiltratie; - biodiversiteit en natuur; - recreatie en verblijf; - gezondheid en leefbaarheid; - landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit; - verkeerskundige en ruimtelijke begeleiding; - beeldkwaliteit van de openbare ruimte. Bij de aanleg wordt bepaald welke functies bepalend zijn voor de inrichting. Deze functies staan echter nooit los van de gehele set waarden van de

	openbare ruimte. Elk inrichtingselement en elke onderhoudshandeling heeft ook gevolgen voor andere waarden. Een karakteristieke laan met bomen van dezelfde soort kan bijvoorbeeld sterk bijdragen aan de cultuurhistorische kwaliteit van de stad, terwijl de bijdrage aan biodiversiteit beperkter kan zijn dan bij een gevarieerde beplanting. Tegelijk kunnen bomen met een vergelijkbare omvang en kroon onder vergelijkbare omstandigheden een vergelijkbare bijdrage leveren aan verkoeling. Daarom wordt bij inrichting en beheer steeds gezocht naar keuzes die voorzien in de bepalende functies en bijbehorende waarden, en tegelijkertijd zo veel mogelijk bijdragen aan de andere ambities voor de stad.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***D66-24 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	128
Vraag:	*Verdere harmonisering van inkomensregelingen: welke regelingen nog meer?*
Antwoord:	Met investeren in verdere harmonisatie bedoelen we de toegang tot regelingen zoveel mogelijk in samenhang aan te bieden (opgave die valt binnen de transformatie sociaal domein). We benutten de mogelijkheden binnen de wet pro actieve dienstverlening om inwoners eenvoudiger te wijzen op inkomensregelingen. De lijn van het college van de afgelopen jaren was het harmoniseren van inkomensregelingen en ervoor zorgen dat meer Arnhemmers gebruik maken van deze regelingen. Op dit moment zijn er nog vier robuuste regelingen (en de bijzondere bijstand), daarmee is de harmonisering van de inkomensregelingen zelf gereed.
Portefeuillehouder	Arkhouch

Arnhem Centraal

***Fractie**:*	***AC-1 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	Gezondheid
Vraag:	*Signaal dat inzet preventieve logopodie dat nu wordt aangeboden door VGGM gaat stoppen. Klopt dit en zo ja, waarom? Is dit afgestemd met de sector? Welke effecten heeft het voor de doelgroep? Wat is ervoor nodig om het te behouden?*
Antwoord:	In het kader van JGZ op Koers is besloten dat VGGM de uitvoering van preventieve logopedie afbouwt. Het aantal gemeenten dat deze dienstverlening afneemt is beperkt en VGGM richt haar inzet binnen de jeugdgezondheidszorg meer op de wettelijke taken en kernexpertises. De vroegsignalering van spraak- en taalproblemen blijft onderdeel van het aanbod van VGGM. Jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen blijven kinderen volgen, ouders adviseren en zo nodig doorverwijzen. De preventieve logopedische ondersteuning kan vervolgens door andere organisaties worden aangeboden. Arnhem en de vier andere betrokken gemeenten werken samen met VGGM aan een zorgvuldige overgang. Voor de gemeente Arnhem heeft dit besluit van VGGM geen consequenties voor de voorschoolse, preventieve logopedische inzet voor peuters. Dit onderdeel is

	al jaren belegd bij de logopedistes van stichting PAS en is dus geen aanbod van VGGM. Arnhem investeert hiermee juist al extra op preventieve logopedie. Met stichting PAS bekijken wij momenteel de mogelijkheden om deze dienstverlening via hen uit te breiden. Dit zodat we de preventieve inzet logopedie op de Arnhemse basisscholen, het deel dat wel bij VGGM is belegd, op deze manier kunnen continueren.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***AC-2 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	Erfgoed
Vraag:	*Gaan we nog invulling geven aan 5 jaar Limes in Arnhem?*
Antwoord:	In 2026 wordt aandacht besteed aan het vijfjarig bestaan van de Limes. Voor deze gelegenheid ontvangt u te zijner tijd een uitnodiging. Plan is om in ieder geval het dit jaar gereedgekomen Romeinse Doeboek (samenwerking met de gemeenten Lingewaard en Overbetuwe) onder scholen te verspreiden.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***AC-3***
Pagina:	
Vraag:	*Hoe is het budget van €120.000 verdeeld over de jongerenraad en de projectleider democratische betrokkenheid?*
Antwoord:	Het genoemde bedrag van €120.000 is structureel opgenomen voor democratische betrokkenheid. De precieze verdeling voor het aanstellen van een coördinator democratische betrokkenheid en werkzaamheden ten aanzien van de jongerenraad is nog niet bekend.
Portefeuillehouder	Van Pelt, Kundic

***Fractie**:*	***AC-4***
Pagina:	
Vraag:	*Wat is de stand van zaken van de evaluatie van de jongerenraad? Wanneer kan de raad deze verwachten?*
Antwoord:	De evaluatie van de Jongerenraad 026 krijgt u in Q1 2027.
Portefeuillehouder	Kundic

***Fractie**:*	***AC-5***
Pagina:	
Vraag:	*Wat is de stand van zaken van het participatieproces rondom het project Beekdal? Is er een update rondom de bewonersparticipatie, ook gezien de gevestigde sportclubhuis?*
Antwoord:	Op 25 februari is de gebiedsvisie voor het Beekdal vastgesteld door de gemeenteraad. Op dit moment worden de eerste projecten uit fase 1 van de gebiedsvisie voorbereid. Onderdeel van deze projecten is ook de participatie met omwonenden en betrokken partijen, maar dit is nog in voorbereiding.

	Binnenkort volgt een raadsbrief met meer informatie over de ontwikkelingen in het Beekdal.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***AC-6***
Pagina:	
Vraag:	*Welk effect beoogt de incidentele impuls van €500.000 in 2027 voor schoolmaaltijden te bereiken en waarvoor wordt dit gebruikt?*
Antwoord:	De middelen betreffen een voortzetting van de budgetten van afgelopen vier jaar. Met deze middelen kunnen de schoolmaaltijden worden voortgezet in afwachting van landelijke ontwikkelingen en overleg met de scholen over hoe maaltijden het beste kunnen worden voortgezet.
Portefeuillehouder	Kundic / Arkhouch

***Fractie**:*	***AC-7***
Pagina:	
Vraag:	*Hoe is de €200.000 voor ondernemersdienstverlening opgebouwd?*
Antwoord:	Voor de inzet van de middelen wordt de komende maanden een plan gemaakt. We willen onze dienstverlening beter aan laten sluiten op de behoeften van ondernemers en tegelijkertijd de gemeentelijke organisatie beter in staat te stellen signalen, kansen en knelpunten uit het ondernemersveld op te halen en hierop te acteren.
Portefeuillehouder	Kundic

***Fractie**:*	***AC-8***
Pagina:	
Vraag:	*Wat is de stand van zaken van de huisvesting van Jason en Jachthaven Valkenburg in de Nieuwe Haven?*
Antwoord:	Bij onderzoeksbureau Movares Water is de uitvraag gedaan om tot een Plan van Aanpak te komen, om in lijn met het amendement “Creatie van vastigheid voor recreatie” (20A52) alternatieve locaties in kaart te brengen voor de sport- en recreatieverenigingen in de Nieuwe Haven.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***AC-9***
Pagina:	
Vraag:	*Wat is de stand van zaken van de mogelijkheid voor het behoud van de kermis in Arnhem-Zuid en welke locaties zijn in beeld?*
Antwoord:	De mogelijkheden voor een kermis in Arnhem-Zuid zijn beperkt door de benodigde ruimte, voorzieningen en beschikbaarheid van geschikte evenemententerreinen. We hebben een aantal mogelijke locaties in beeld maar die vragen nog om een integrale beoordeling en overleg met omwonenden. Vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid en de nog te voeren gesprekken met bewoners, komen we hier

	later op terug. GelreDome is vanwege de geldende vergunning niet beschikbaar als kermislocatie.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***AC-10***
Pagina:	
Vraag:	• *Wat is de status van de gesprekken met de Knarrenhof?* • *Is er uitzicht op een Knarrenhof in de de stad? Zo ja: wanneer? Zo nee: waarom niet?*
Antwoord:	1. De gemeente Arnhem heeft het afgelopen jaar meerdere gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van Stichting Knarrenhof. Tijdens deze gesprekken is gesproken over de mogelijkheden om het Knarrenhofconcept in Arnhem te realiseren en de voorwaarden die daarvoor nodig zijn. De gemeente heeft daarbij toegelicht hoe collectieve wooninitiatieven binnen de Arnhemse woningbouwontwikkelingen een plek kunnen krijgen. Ook zijn aan Stichting Knarrenhof concrete aandachtspunten en uitwerkingsvragen meegegeven, waarmee het initiatief zich verder kan voorbereiden op eventuele toekomstige ontwikkelmogelijkheden. Deze zijn gedeeltelijk opgepakt. Afgesproken is dat partijen elkaar informeren wanneer zich nieuwe ontwikkelingen of concrete mogelijkheden voordoen. Op dit moment is er geen specifieke locatie aan Stichting Knarrenhof toegezegd of gereserveerd. 2. Is er uitzicht op een Knarrenhof in de stad? Zo ja: wanneer? Zo nee: waarom niet? De gemeente Arnhem heeft de ambitie om binnen vijf jaar op minimaal tien locaties collectieve woonvormen mogelijk te maken. Het Knarrenhofconcept sluit aan bij deze ambitie, maar is één van de verschillende collectieve wooninitiatieven die belangstelling hebben om in Arnhem een project te realiseren. De gemeente onderzoekt binnen bestaande en nieuwe gebiedsontwikkelingen waar ruimte kan worden geboden aan collectieve woonvormen. Daarmee is er perspectief op toekomstige ontwikkelmogelijkheden voor initiatieven zoals Knarrenhof. Of dit daadwerkelijk leidt tot de realisatie van een Knarrenhof, is op dit moment nog niet te zeggen. Wanneer geschikte locaties beschikbaar komen, kunnen geïnteresseerde collectieve wooninitiatieven hiervoor in aanmerking komen. De gemeente zal per locatie bepalen welke procedure voor de selectie en eventuele gronduitgifte wordt gevolgd. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden op basis van een openbare selectieprocedure, waarbij initiatieven worden beoordeeld op vooraf vastgestelde criteria, zoals ruimtelijke kwaliteit, betaalbaarheid, maatschappelijke meerwaarde, haalbaarheid en aansluiting bij de gemeentelijke ambities. Stichting Knarrenhof heeft daarbij dezelfde mogelijkheden als andere collectieve wooninitiatieven. Er is geen sprake van een voorkeurspositie of exclusieve aanspraak op een locatie. De realisatie van een Knarrenhof is daarmee afhankelijk van de beschikbaarheid van een geschikte locatie, de verdere uitwerking van het initiatief en de uitkomst van een eventuele selectieprocedure. Een concrete planning voor een Knarrenhof in Arnhem kan daarom nog niet worden gegeven.

Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***AC-11***
Pagina:	
Vraag:	• *Hebben de huidige bewoners van de Schaapsdrift e.o. op korte termijn zicht op de verbetering van hun wijk? Denk hierbij o.a. aan leefbaarheid, veiligheid, meer groen etc.* • *Zijn hier in de begroting middelen voor vrijgemaakt? Dus specifiek gealloceerd voor deze doelen?*
Antwoord:	
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***AC-12***
Pagina:	
Vraag:	*Hoe verloopt de verkoop van de appartementen in het Cobercokwartier?* *In hoeverre stimuleert de parkeerhub de vraag naar de appartementen? Of werkt dit juist belemmerend?*
Antwoord:	De parkeerhub werkt niet verkoopbelemmerend en lijkt niet van invloed op de verkoop, geeft de ontwikkelaar aan. We schatten in dat veel mensen het een pré vinden dat je een parkeerplaats hebt zo dicht bij het centrum. Verkoopsnelheid neemt wel iets af. Gaat wat langzamer dan in eerste instantie, door externe factoren: meer concurrentie, stijging bouwkosten, hypotheekrente etc In blok B is bijna alles verkocht. Bouwvoorbereidingen voor Blok D gaande, dus vertrouwen in verkoop.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***AC-13***
Pagina:	
Vraag:	*Wat is de status van de dijkhuisjes in Elden?*
Antwoord:	Op dit moment bereiden we voor de woningen aan de Huissensedijk 5 en 7 de tweede verkoopronde voor. Vandaag (13-10) is de raad nader geïnformeerd in een uitgebreide raadsbrief.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***AC-14***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	• *Welke concrete maatregelen zijn er tot nu toe, en worden er in 2027 genomen op de uit motie 25M176 naar voren gekomen hotspots? Welke aanpassingen zijn er gedaan? Bijvoorbeeld Arnhem Centraal, Musispark, Velperpoort en de Nelson Mandelabrug?* • *Welk budget is daarvoor beschikbaar?*

Antwoord:	• Welke concrete maatregelen zijn er tot nu toe, en worden er in 2027 genomen op de uit motie 25M176 naar voren gekomen hotspots? Welke aanpassingen zijn er gedaan? Bijvoorbeeld Arnhem Centraal, Musispark, Velperpoort en de Nelson Mandelabrug? Naar aanleiding van de motie wordt momenteel gewerkt aan het Plan van Aanpak Veilige Openbare Ruimte voor Vrouwen. Inmiddels zijn de belangrijkste hotspots in kaart gebracht. Het betreft met name locaties in en rondom het centrum, waaronder de hierboven genoemde gebieden. Per hotspot is inzichtelijk gemaakt welke factoren bijdragen aan gevoelens van onveiligheid. Op basis hiervan is zowel in beeld gebracht welke maatregelen al lopen als welke aanvullende acties mogelijk zijn. Het Plan van Aanpak wordt naar verwachting dit najaar aan de raad aangeboden, waarbij een integraal beeld wordt geschetst van de problematiek, de lopende inzet en de voorgestelde vervolgaanpak. • Welk budget is daarvoor beschikbaar? Het gaat deels om lopende budgetten vanuit disciplines zorg, welzijn, veiligheid en openbare ruimte. Het Plan van Aanpak bevat een financieel overzicht van de eventueel benodigde aanvullende middelen om de veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte verder te versterken. Hierbij wordt aangegeven welke investeringen noodzakelijk zijn voor de uitvoering van aanvullende maatregelen.
Portefeuillehouder	Van Pelt/ Marcouch

***Fractie**:*	***AC-15***
Pagina:	Veiligheid
Vraag:	• *Welk deel van de 350.000 euro die voor 2026 beschikbaar is gesteld (via 25A51) is inmiddels besteed en gecommitteerd?* • *Aan welke concrete activiteiten zijn of worden deze middelen besteed?* • *Welk bedrag resteert naar verwachting eind 2026 en hoe worden de middelen in 2027 concreet besteed?* • *Welke activiteiten en doelgroepen worden hiermee bereikt?*
Antwoord:	- De afgelopen tijd is er een verkenning gedaan naar bestaande activiteiten op het gebied van preventie en bewustwording. Op basis daarvan (in samenhang met landelijke beleidskaders) is er inzicht verkregen waar aanvullende inzet nodig is. - Zo werken we aan een geïntensiveerde aanpak in de haarvaten van onze wijken. Volgend jaar bouwen we deze activiteiten verder op, gericht op de hele samenleving. - Voorbeelden van intensivering: half oktober start de tentoonstelling Femicide op het Audrey Hepburnplein. Ook worden er theatervoorstellingen aangeboden aan basisscholen over geweld in afhankelijkheidsrelaties. En we starten we met wijkgesprekken, waarbij er laagdrempelig gesprekken worden gevoerd (in bijvoorbeeld buurthuizen) over huiselijk geweld en femicide, en wat je kunt doen met signalen. - Voor 2026 is 3,5 ton gereserveerd voor preventie en bewustwording. Deze middelen zullen we niet volledig besteden. We weten nog niet het precieze bedrag, maar we verwachten dat er ongeveer 2 ton overgeheveld zal worden naar 2027. Aan de precieze invulling voor 2027 wordt gewerkt.

	- De precieze doelgroep verschilt per activiteit; van buurtbewoners, scholen, professionals (van jeugdbegeleiders tot zorgprofessionals) en hulporganisaties. We zetten de middelen breed, maar gericht, in.
Portefeuillehouder	Van Pelt/ Marcouch

***Fractie**:*	***AC-16***
Pagina:	Vaccinatiebereidheid
Vraag:	*Er zijn plannen om de vaccinatiebereidheid te verhogen. Zijn deze plannen getoetst aan de aanpak van andere gemeenten? Hebben we goed in kaart hoe andere gemeenten het doen en wat de 'opbrengst' is?*
Antwoord:	Samen met de GGD zetten we binnen de gemeente Arnhem extra maatregelen in om de vaccinatiebereidheid te vergroten: • **18-maandenhuisbezoek:** Tijdens het 18-maandenhuisbezoek wordt de gezondheid en ontwikkeling van het kind besproken. Daarbij komt ook vaccineren aan bod. Het huisbezoek wordt in alle wijken aangeboden. • **Vaccinatieconsult:** In de meest kwetsbare wijken, waar de vaccinatiebereidheid lager is, worden alle ouders van eerstgeborenen uitgenodigd voor een informatief vaccinatieconsult aansluitend op het 4-wekenconsult op het consultatiebureau. In de overige wijken vindt dit plaats op indicatie. • **Toegankelijke vaccinatiemomenten:** In Arnhem zijn er meerdere momenten per jaar waarop vaccinaties kunnen worden ontvangen, ook buiten kantoortijden. We werken met een doelgroep- en wijkgerichte aanpak, conform het WHO Tailoring Immunisation Programmes-model. Dit model wordt al toegepast in de G4-steden. We zijn gestart in de wijken Presikhaaf en Malburgen, waar de vaccinatiegraad het laagst is. De maatregelen worden per wijk afgestemd op de inwoners, zodat deze zo goed mogelijk aansluiten bij de lokale situatie. Hiervoor zetten we sleutelpersonen in als bruggenbouwers tussen inwoners en professionals. Op die manier krijgen we beter inzicht in de oorzaken van een lage vaccinatiebereidheid en in de interventies die het beste aansluiten bij de doelgroep. De eerste resultaten in de G4 steden laten zien dat de vaccinatiebereidheid toeneemt. Arnhem is op dit moment de enige gemeente binnen de regio Gelderland-Midden die hiermee actief aan de slag is. Ede en Barneveld starten binnenkort eveneens met een doelgroepgerichte aanpak. Het zoeken naar oplossingen die kunnen leiden tot een stijging van de vaccinatiegraden heeft ook regionaal de volle aandacht. De vijftien gemeenten binnen de regio Gelderland-Midden hebben vastgesteld dat het belangrijk is hierin gezamenlijk op te trekken. Infectieziekten houden immers niet op bij gemeentegrenzen. Deze aanpak omvat onder meer een toekomstbestendig informatieportaal met een bellijn, website en andere informatiekanalen, gekoppeld aan landelijke informatiestromen. Hierdoor beschikken inwoners over eenduidige en betrouwbare informatie. Daarnaast wordt een ondersteunende structuur ingericht van waaruit sleutelpersonen hun werkzaamheden binnen de verschillende netwerken kunnen uitvoeren.

Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***AC-17***
Pagina:	hondenlosloopgebieden
Vraag:	*Is er al een plan voor het realiseren van meer hondenlosloopgebieden? En wat zijn specifiek, en op welk termijn, de plannen voor Arnhem-Zuid hierin?*
Antwoord:	Er is een start gemaakt met het ontwikkelen van een plan voor hondenlosloopgebieden. Hierin wordt onder andere onderzocht waar aanvullende losloopgebieden nodig en mogelijk zijn. Het maken van dit plan is nog niet afgerond. Daarom kan er nu niets gezegd worden over concrete locaties of plannen voor nieuwe losloopgebieden in Arnhem-Zuid. Er wordt wel gewerkt aan het verbeteren van de mogelijkheden om honden los te laten. Zo zijn dit jaar in Malburgen twee nieuwe losloopgebieden aangewezen. Daarnaast wordt, zodra een overeenkomst gesloten is met Rijkswaterstaat, een losloopgebied gecreëerd aan de Rijnstrandjes.
Portefeuillehouder	Van Esch

VVD

***Fractie**:*	***VVD-1 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	227
Vraag:	*1. Het gewenste aandeel corporatiehuur in Arnhem is 35%. Wat is het huidige aandeel corporatiehuur in Arnhem?* *2. Wat is de behoefte aan studentenhuisvesting in Arnhem? Is deze behoefte in het woonbehoefteonderzoek van Companen in beeld gebracht of zijn er andere bronnen?*
Antwoord:	1. Het aandeel corporatiehuur in Arnhem is op 1-1-2026 34,6% . 2. De behoefte aan studentenwoningen in Arnhem is in het woonbehoefteonderzoek 2025 niet in beeld gebracht, maar wel in een onderzoek van Companen uit 2023. Op dit moment is er geen meer recent behoefteonderzoek over studenten. We volgen de ontwikkelingen via initiatieven als de Landelijke Monitor Studentenhuisvesting en door kennisdeling met de onderwijsinstellingen en premium partner SSH& In de hiervoor genoemde Landelijke monitor studentenhuisvesting vindt naast een aanbod- en vraaganalyse veelal een bredere beschouwing van de studentenwoningmarkt plaats. De studentenwoningmarkt in Arnhem wordt vaak ‘volatiel’ genoemd. Dat betekent dat de kamers/eenheden die (particulier) worden verhuurd niet perse zijn voorbehouden voor de doelgroep studenten en/of dat de eenheden niet perse voor een lange/duurzame termijn worden verhuurd.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-2***
Pagina:	
Vraag:	*1. In de Begroting 2027 is voor Rijnpark fase 2 € 15 miljoen opgenomen en loopt de geraamde kapitaallast op tot € 1 miljoen structureel.* *Kan het college aangeven:* *a. hoe de € 15 miljoen en de onderliggende investering zijn opgebouwd en welk deel extern is gedekt;* *b. in hoeverre Rijnpark fase 2, Presikhaaf en De Drieslag al zijn meegenomen in de huidige weerstandscapaciteit van € 60,4 miljoen;* *c. wat Rijnpark fase 2 naar verwachting doet met de BR Grondexploitatie en de gemeentelijke weerstandsfactor?*
Antwoord:	1a De in de begroting gereserveerde middelen zijn allemaal gemeentelijke middelen om te voorzien in de benodigde cofinanciering om de ontwikkeling van Rijnpark fase 2 mogelijk te maken. Het Rijk heeft in een eerder stadium al een subsidie toegekend (zie raadsbrief met zaaknummer 4809425 d.d. 10-11-2025). 1b Rijnpark fase 2, WC Presikhaaf en De Drieslag zijn nog niet meegenomen in de huidige benodigde weerstandcapaciteit. De plannen en business case zullen hier eerst verder voor uitgewerkt moeten worden. 1c daar is nu nog geen precieze uitspraak over te doen (zie ook 1b). Het verloop van de weerstandsfactor is van diverse factoren afhankelijk, waaronder de risico's voor de grondexploitaties. Rijnpark fase 2 zal een verhogend effect hebben op de benodigde weerstandscapaciteit voor deze risico's. Op de BR Grondexploitatie zal het geen direct effect hebben omdat de deelgrondexploitatie Rijnpark fase 2 eerst (sluitend) vastgesteld moet worden.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-3***
Pagina:	
Vraag:	*Voor extra toezicht en handhaving worden € 500.000 in 2027, € 1 miljoen in 2028 en vanaf 2029 structureel € 1,5 miljoen uitgetrokken. Hoeveel extra fte wordt hiermee per jaar gerealiseerd en kan dit worden uitgesplitst naar reguliere handhaving in de openbare ruimte, afval, groen en overige specialistische handhaving?*
Antwoord:	Wij hebben de ambitie om de komende jaren te groeien tot 50 handhavers op straat, zoals we hebben aangegeven in de begroting. Wij verwachten per jaar 3 tot 5 fte straatcapaciteit te kunnen realiseren, oplopend tot 10 à 15 fte extra straatcapaciteit in 2029. Factoren als arbeidsmarkt en verloop spelen hierbij een rol. Daarnaast willen wij de nabijheid, zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van de handhavers in het centrum verhogen met een mobiele post. De kosten van een handhaver zijn een ton per jaar, inclusief de benodigde ondersteuning om een veilige en effectieve inzet mogelijk te maken. De intensivering van de straatcapaciteit zal geheel ten goede komen aan de handhaving in de openbare ruimte, die overigens breed kan worden ingezet en bijvoorbeeld ook kan handhaven op overtredingen inzake afval en verkeer.
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***VVD-4***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel geld is in 2027 in totaal beschikbaar voor de aanpak van radicalisering en extremisme? Welk deel bestaat uit gemeentelijke middelen en welk deel uit rijksmiddelen? Kan bij de rijksmiddelen ook worden aangegeven welke tijdelijk zijn, wanneer deze aflopen en om welke bedragen het gaat?*
Antwoord:	Er is naar verwachting 640.000 euro beschikbaar in 2027, de zogenaamde 'versterkingsgelden' namens het ministerie van Justitie en Veiligheid. Duidelijkheid over het definitieve bedrag krijgen wij voor 1 november. Omdat Arnhem op verzoek van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) regiogemeente is voor Oost-Nederland, zijn wij actief op het gebied van deskundigheidsbevordering verantwoordelijk voor heel Gelderland-Midden. Dat betekent dat een deel van ons budget wordt besteed aan het casusoverleg radicalisering, waar de vijftien andere gemeenten in Gelderland-Midden ook gebruik van kunnen maken door hun casuïstiek bij ons te beleggen. Daarnaast kunnen zij deelnemen aan (online) trainingen, lezingen en jaarlijkse netwerkbijeenkomsten. Tevens kunnen drie andere regio's (IJsselland, Twente en Noord-Oost Gelderland) aanspraak maken op een deel van het hierboven vermelde bedrag, wat ook gebeurt. De 640.000 euro komt volledig van het Rijk. Tot op heden worden er dus geen gemeentelijke middelen vrijgemaakt voor de Arnhemse aanpak van radicalisering en extremisme.
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***VVD-5***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel fte zet de gemeente in voor de aanpak van radicalisering en extremisme en uit welke middelen worden deze functies betaald?*
Antwoord:	Voor de Arnhemse aanpak is 1 fte beschikbaar. Deze wordt betaald uit de middelen van Veiligheid, Vergunningen en Handhaving (VVH). Daarnaast is er een coördinator beschikbaar voor deskundigheidsbevordering m.b.t. dit thema voor Oost-Nederland, op verzoek van de NCTV. Deze functionaris wordt betaald vanuit de zogenaamde 'versterkingsgelden', het budget van het Rijk.
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***VVD-6***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel casussen rond radicalisering en extremisme zijn in 2023, 2024, 2025 en 2026 behandeld door de gemeente en/of het Zorg- en Veiligheidshuis? Kan, voor zover dit vanwege privacy en aantallen mogelijk is, ook worden aangegeven om welke vormen van radicalisering en extremisme het ging?*
Antwoord:	Er zijn de afgelopen jaren doorlopend tussen de 20 en 30 cases behandeld aan de casustafel radicalisering. Wat betreft de vormen van radicalisering die spelen, zien we in de loop van de jaren nieuwe fenomenen. Waar in 2013, toen de Arnhemse aanpak startte, uitsluitend jihadistische cases werden besproken, is

	er nu sprake van rechts-extremistische, jihadistische, anti-institutionele, nihilistisch-extremistische en enkele links-extremistische cases. Tevens is toenemend sprake van mengvormen van ideologieën of cases waarbij een duidelijke ideologie lijkt te ontbreken, en een extreme geweldsfascinatie voorliggend is (nihilistisch extremisme).
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***VVD-7***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel geld wordt in 2027 besteed aan voorlichting aan kinderen en jongeren over onder andere mediawijsheid, nepnieuws en complottheorieën? Waar komt dit geld vandaan, hoeveel jongeren worden hiermee bereikt en welke organisaties voeren dit uit?*
Antwoord:	Namens Arnhem besteden wij 70.000 euro per jaar aan een programma genaamd Online Weerbaarheid, waarbij wij kinderen uit groep 7 en 8 op drie basisscholen lesgeven over de kansen en risico's van de online wereld en hoe om te gaan met ongewenste verzoeken en beeldmateriaal. Wij betrekken hierbij ook de ouders en de betrokken docenten. Hiermee bereiken wij jaarlijks 100 à 150 kinderen. Dit programma wordt uitgevoerd door de organisatie Nuance in Inclusie en Samenleven (NINSA). Via het Nationaal Programma Arnhem Oost (NPAO) is daarnaast sinds enkele jaren het programma 'Citizens' actief, waar jongeren in de middelbare school leeftijd democratische vaardigheden en kennis opdoen. Mediawijsheid is een van de onderwerpen die daarbij behandeld worden.
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***VVD-8***
Pagina:	
Vraag:	*Is er een scenario uitgewerkt voor het voortzetten van de Arnhemse aanpak van radicalisering en extremisme als de rijksmiddelen afnemen of stoppen? Zo ja, hoeveel structureel gemeentelijk geld is nodig om de huidige aanpak voort te zetten?*
Antwoord:	Het risico van het afnemen of stoppen van de rijksmiddelen is opgenomen in de risicoparagraaf van de begroting. Jaarlijks is minimaal 350.000 euro nodig om de huidige aanpak voort te zetten in Arnhem.
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***VVD-9***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel geld is in 2027 beschikbaar voor de gebiedsontwikkeling Schaapsdrift en hoeveel is hiervoor in totaal opgenomen voor 2027 tot en met 2030? Uit welke budgetten en reserves komt dit geld?*
Antwoord:	Dit antwoord is onder geheimhouding aan de gemeenteraad verstrekt op grond van artikel 87 van de Gemeentewet, in samenhang met artikel 5.1, tweede lid, onder b, van de Wet open overheid.

Portefeuillehouder	Van Pelt/ Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-10***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel heeft de gemeente tot en met 2026 uitgegeven aan Schaapsdrift? Graag een uitsplitsing naar ambtelijke inzet, externe adviseurs, onderzoeken, participatie en aankoop van vastgoed.*
Antwoord:	Dit antwoord is onder geheimhouding aan de gemeenteraad verstrekt op grond van artikel 87 van de Gemeentewet, in samenhang met artikel 5.1, tweede lid, onder b, van de Wet open overheid.
Portefeuillehouder	Van Pelt/ Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-11***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel woningen en bedrijfspanden heeft de gemeente inmiddels aangekocht voor de ontwikkeling van Schaapsdrift? Welk bedrag is hiermee gemoeid en hoeveel aankopen worden nog verwacht?*
Antwoord:	Dit antwoord is onder geheimhouding aan de gemeenteraad verstrekt op grond van artikel 87 van de Gemeentewet, in samenhang met artikel 5.1, tweede lid, onder b, van de Wet open overheid.
Portefeuillehouder	Van Pelt/ Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-12***
Pagina:	
Vraag:	*In de begroting wordt gesproken over mogelijke eerste bedrijfsverplaatsingen in Schaapsdrift. Om hoeveel bedrijven gaat het, hoeveel geld is hiervoor beschikbaar en zijn hiervoor al financiële verplichtingen aangegaan?*
Antwoord:	• In Schaapsdrift onderscheiden we bedrijven die huren van de gemeente en bedrijven die huren van andere eigenaren en bedrijven met een eigen pand. Bedrijfsverplaatsing is primair de verantwoordelijkheid van de ondernemer. De gemeente bespreekt de huurbeëindiging met haar huurders. • De gemeentelijke inzet bestaat uit vastgoedverwerving en het Transformatieteam. Dit team van de gemeente ondersteunt de bedrijfsverplaatsingen voor haar huurders. Ook anders bedrijven in Schaapsdrift kunnen het Transformatieteam gebruiken voor advies bij de bedrijfsverplaatsing. • Voor de uitvoering van de ontwikkeling van Schaapsdrift zijn nog enkele verwervingen noodzakelijk. De kosten hiervoor worden gedekt uit het begrote verwervingsbudget**.** De gemeente investeert niet in bedrijfsverplaatsingen als zodanig. • In het programma voor Schaapsdrift is ook ruimte opgenomen voor bedrijvigheid. Dit biedt mogelijkheden voor terugkeer van bestaande bedrijven én vestiging van nieuwe ondernemers, voor zover hun activiteiten passen binnen het nieuwe programma.
Portefeuillehouder	Van Pelt/ Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-13***
Pagina:	
Vraag:	*Welke financiële risico's zijn op dit moment bekend rond de ontwikkeling van Schaapsdrift, met welke bedragen wordt daarbij rekening gehouden en waar zijn deze risico's financieel verwerkt?*
Antwoord:	• De belangrijkste financiële risico's voor Schaapsdrift zijn een hoger benodigd verwervingsbudget en stijgende plankosten door de complexiteit van het project en de omgeving en de beoogde parkeeropgave. • Voor alle vastgestelde grond- en gebiedsexploitaties worden risicoanalyses gemaakt, die jaarlijks worden geactualiseerd bij de FJP. De risicoanalyse bestaat uit (1) project specifieke risico's, (2) conjuncturele (markt)risico's en (3) risico's voor investeringen binnen de gebiedsexploitatie die geen onderdeel zijn van de grondexploitatie. Voor deze risico's is benodigde weerstandscapaciteit gereserveerd, deels binnen het grondbedrijf en deels binnen de algemene reserve.
Portefeuillehouder	Van Pelt/ Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-14***
Pagina:	
Vraag:	*Welke concrete resultaten moeten eind 2027 in Schaapsdrift zijn gerealiseerd? En wanneer wordt de raad geïnformeerd over de voortgang en de gemaakte kosten?*
Antwoord:	• We voeren constructieve gesprekken met het oog op nu en de toekomst en de relatie met de grondeigenaren, inwoners en ondernemers die in Schaapsdrift verblijven. • De inzet voor eind 2027 is om de voorwaarden voor de uitvoering van Schaapsdrift verder op orde te hebben. We werken daarbij toe naar een uitgewerkte aanpak voor de inrichting van de openbare ruimte en de ontsluiting. Daarnaast voeren we gesprekken met grondeigenaren in het kader van de realisatie van het vastgestelde omgevingsplan Schaapsdrift. En tot slot moet eind 2027 het omgevingsplan onherroepelijk zijn vastgesteld. • Over de voortgang van deze gesprekken en de gemaakte kosten wordt de raad op de gebruikelijke momenten geïnformeerd (o.a. najaarsrapportage, begroting, FJP) en, als aan de orde, op afzonderlijke momenten.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***VVD-15***
Pagina:	
Vraag:	*Van welk scenario voor de toekomstige huisvesting in het stadhuis wordt op dit moment uitgegaan en wat zijn de geraamde totale kosten?*
Antwoord:	Het college heeft, mede naar aanleiding van de besprekingen met de gemeenteraad, besloten scenario 3B als uitgangspunt te nemen voor de verdere uitwerking. Dit scenario voorziet in renovatie en uitbreiding van het stadhuis, waarbij circa 70% van de gemeentelijke organisatie kan worden gehuisvest. In maart 2025 zijn voor de oorspronkelijke scenario's 3 en 4 indicatieve investeringen van respectievelijk € 106 miljoen en € 131 miljoen gepresenteerd.

	Deze ramingen zijn niet rechtstreeks van toepassing op scenario 3B. De investeringskosten worden geactualiseerd en worden, inclusief de financiële gevolgen van aanvullende en tijdelijke huisvesting, opgenomen krediet.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***VVD-16***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel geld is voor 2027 tot en met 2030 opgenomen voor de planvorming, voorbereiding en uitvoering voor het stadhuis? Graag een uitsplitsing per jaar.*
Antwoord:	Voor de toekomstige gemeentelijke huisvesting is bij de begroting 2025 een voorbereidingskrediet toegekend van € 1,5 miljoen. Dit krediet is beschikbaar voor voorbereiding en planvorming.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***VVD-17***
Pagina:	
Vraag:	*Als het stadhuis tijdens de werkzaamheden geheel of gedeeltelijk dicht moet, wat zijn dan de geraamde kosten voor tijdelijke huisvesting en is hiervoor al geld opgenomen?*
Antwoord:	Tijdens de renovatie en uitbreiding van het stadhuis zal naar verwachting tijdelijke huisvesting noodzakelijk zijn. Daarbij worden onder meer de mogelijkheden van het bestaande stadskantoor onderzocht. De kosten zijn afhankelijk van de gekozen oplossing, de benodigde aanpassingen en de duur van de tijdelijke huisvesting. Een definitieve kostenraming is nog niet beschikbaar.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***VVD-18***
Pagina:	
Vraag:	*In de begroting staat dat niet alle medewerkers in het stadhuis kunnen worden gehuisvest en daarom naar een extra locatie wordt gekeken. Wat zijn de verwachte eenmalige en structurele kosten hiervan en zijn deze meegenomen in de huidige raming?*
Antwoord:	Scenario 3B voorziet in huisvesting van circa 70% van de centrale huisvesting in het stadhuis. Voor de resterende huisvestingsbehoefte wordt een aanvullende locatie onderzocht. De omvang en invulling van deze locatie worden verder uitgewerkt. De eenmalige kosten, zoals eventuele aanpassingen en inrichting, en de structurele huisvestingslasten worden nader bepaald.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***VVD-19***
Pagina:	

Vraag:	*Van hoeveel medewerkers en werkplekken wordt in de plannen voor de renovatie van het stadhuis uitgegaan en wat is op basis van de huidige raming de investering per werkplek?*
Antwoord:	Scenario 3B gaat uit van het onderbrengen van circa 70% van de centrale huisvestingsbehoefte in het stadhuis. Tijdens het ontwerptraject wordt dit nader uitgewerkt op basis van de hiervoor vastgestelde uitgangspunten en meegegeven kaders.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***VVD-20***
Pagina:	
Vraag:	*Met welke financiële risico's wordt in de huidige raming voor de renovatie van het stadhuis rekening gehouden, bijvoorbeeld bij hogere bouwkosten, vertraging, tijdelijke huisvesting en de kosten van een extra locatie?*
Antwoord:	Bij investeringen van deze omvang worden zowel interne als externe risicoanalyses uitgevoerd. Dit geldt ook voor dit project. Daarbij worden onder meer de financiële risico’s rondom bouwkostenontwikkelingen, vertragingen en tijdelijke en aanvullende huisvesting in kaart gebracht en beoordeeld.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***VVD-21***
Pagina:	
Vraag:	*Wanneer krijgt de raad de definitieve businesscase en het kredietvoorstel voor het stadhuis en hoeveel geld kan tot dat moment al worden uitgegeven aan de voorbereiding en uitvoering?*
Antwoord:	Tot het moment waarop het investeringskrediet beschikbaar wordt gesteld, worden de voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd binnen het daarvoor beschikbare en geautoriseerde voorbereidingskrediet.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***VVD-22***
Pagina:	
Vraag:	*Welke mogelijkheden heeft de gemeente om binnen de inburgering deelname aan taallessen af te dwingen en welke maatregelen worden daarbij ingezet?*
Antwoord:	Als een inwoner onvoldoende aanwezig is bij de inburgeringslessen, volgt een gesprek om de reden van het verzuim te achterhalen en mee te denken in een oplossing. Vaak lukt het de inwoner daarna om voldoende inburgeringslessen te volgen. Heel soms blijft het verzuim bestaan en wordt het inburgeringsaanbod vanuit de gemeente (tijdelijk) stopgezet
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-23***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel Arnhemmers zijn in 2025 en de eerste helft van 2026 genaturaliseerd zonder aan de taaleis binnen de inburgering te voldoen?*

Antwoord:	Niet de gemeente Arnhem, maar de IND beschikt over deze cijfers. We kunnen u helaas deze informatie niet verschaffen.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-24***
Pagina:	
Vraag:	*Op basis van welke criteria wordt binnen de inburgering iemand als analfabeet aangemerkt en hoe wordt voorkomen dat dit te snel gebeurt?*
Antwoord:	De gemeente en taalschool toetsen of iemand analfabeet is (of iemand niet kan lezen en schrijven). Als analfabetisme wordt vastgesteld, volgt een intensief inburgeringstraject dat langer duurt dan een regulier inburgeringstraject, omdat men ook lezen en schrijven aangeleerd krijgt.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-25***
Pagina:	
Vraag:	*Hoe worden de effecten van mobiliteits- en parkeermaatregelen op het ondernemers- en vestigingsklimaat in beeld gebracht?*
Antwoord:	We stellen een monitoringsplan op en monitoren hiermee of we de doelstellingen van het DMP behalen. Naast doelstellingen die specifiek gaan over de verduurzaming van de mobiliteit (bijvoorbeeld meer fietsritten) is ook de bereikbaarheid in algemene zin (als voorwaarde voor een goed ondernemers- en vestigingsklimaat) een doelstelling waarop we de voortgang gaan monitoren. We gaan hier dus structureel op monitoren. Daarnaast doen we sinds 2024 mee aan het landelijke verplaatsings- en bestedingsonderzoek dat waardevolle inzichten biedt in de relatie tussen mobiliteit en economie in centrumgebieden.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***VVD-26***
Pagina:	
Vraag:	*Welke prognoses worden gehanteerd voor de ontwikkeling van de parkeerbehoefte en parkeercapaciteit in Arnhem?*
Antwoord:	We passen bij nieuwe ontwikkelingen onze parkeernormennota toe om te bepalen hoeveel parkeerplaatsen voor die toekomstige ontwikkeling benodigd zijn. Voor prognoses van de parkeerbehoefte houden we trends in de gaten. Daarnaast onderzoeken we jaarlijks de parkeerdruk. In deze metingen wordt duidelijk welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden en wat de bijbehorende parkeerdruk is.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***VVD-27***
Pagina:	
Vraag:	*Hoe presteert Arnhem ten opzichte van vergelijkbare gemeenten op het gebied van afvalscheiding, restafval en afvalkosten?*

Antwoord:	De landelijke doelstellingen vastgelegd in het VANG-progamma (Van Afval Naar Grondstof) zijn 60% recycling in 2030. Europees is daarnaast een doelstelling van 65% recycling in 2035 vastgesteld. In 2025 recycleden we in Arnhem 38,60%. Gegevens van andere gemeenten zijn te raadplegen via openbare bronnen: Inwoners 2026: https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2026/11/voorlopige-bevolkingsaantallen-per-gemeente-1-1-2026 Hoogbouw/meergezinswoningen: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85035NED/table Stedelijkheidsklasse: https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/86059NED?dl=CFA3A Afvalhoeveelheden per gemeente: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83452NED/table Recyclingpercentage: https://www.benchmarkafval.nl/tools/vangrecycletool/ Gemeentevergelijking VANG: VANG vergelijker Afvalstoffenheffing:
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***VVD-28***
Pagina:	
Vraag:	*Welke doelstellingen zijn gekoppeld aan de reservering voor 800 jaar Arnhem?*
Antwoord:	Arnhem staat in 2033 stil bij het feit dat de stad 800 jaar bestaat. Deze bijzondere mijlpaal verdient een passend en feestelijk programma voor en met de stad. In 2027 maken we met allerlei organisaties uit de stad een plan voor het jubileum. Daarnaast zorgen we ervoor dat er elk jaar iets zichtbaars in de stad gebeurt in het kader van 800 jaar Arnhem, in aanloop naar 2033. Dat doen we samen met onze partners.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***VVD-29***
Pagina:	
Vraag:	*Welke doelstellingen zijn voor 2027 gekoppeld aan het Toekomstperspectief Recreatie en Toerisme?*
Antwoord:	De doelstellingen zijn gekoppeld aan de vijf speerpunten van het Toekomstperspectief Recreatie en Toerisme. In 2027 focussen we met name op: • Ruimte voor recreatie: Ruimte voor recreatie beter verankeren in ruimtelijk beleid en planvorming zoals gebiedsontwikkelingen • Routes en recreatieve verbindingen: De recreatieve routenetwerken optimaliseren en professionaliseren door middel van samenwerking met het Routebureau Veluwe (ten noorden van de Nederrijn) en het Routebureau Arnhem Nijmegen (ten zuiden van de Nederrijn) • Verblijfsrecreatie: Het actualiseren van de hotelnota, en het opstellen van een Parkenatlas met per verblijfsrecreatieterrein de huidige situatie en gewenste ontwikkeling naar de toekomst. Daarbij verkennen we ook een mogelijke aansluiting bij het programma Vitale Vakantieparken Veluwe • Ontwikkeling van het vrijetijdsaanbod: Oplevering van het onderzoek ‘Toeristisch bezoek aan steden’ van het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC) begin 2027, en het in kaart brengen van de haalbaarheid van de adviezen uit het plan van aanpak voor riviercruises

	• Zichtbaarheid en positionering: het verder uitrollen van het platform IntoArnhem, en het actief blijven positioneren van Arnhem binnen de Groene Metropoolregio en de VeluweAlliantie
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***VVD-30***
Pagina:	
Vraag:	*Hoe presteert Arnhem ten opzichte van vergelijkbare steden op het gebied van toerisme en recreatie?*
Antwoord:	Tot nu toe hadden we hier nog geen inzicht in. Om deze vraag te kunnen beantwoorden, doen we dit jaar voor het eerst mee aan het onderzoek Toeristisch Bezoek aan Steden van het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC). Het onderzoek loopt vanaf april 2026 en wordt opgeleverd in maart/april 2027. Door dit onderzoek krijgen we inzicht in de omvang van het toeristisch (dag)bezoek aan Arnhem en verschillende kenmerken zoals vervoermiddel, bezoekduur, ondernomen activiteiten en bestedingen. Doordat de aanpak van het onderzoek gelijk is voor alle deelnemende steden, kunnen we de resultaten voor Arnhem eenvoudig vergelijken. We zeggen toe de uitkomsten van het onderzoek te delen met de gemeenteraad.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***VVD-31***
Pagina:	
Vraag:	*Welke doelstellingen zijn voor 2027 vastgesteld binnen het programma Herdenken en welke organisaties ontvangen in 2027 subsidie vanuit dit programma?*
Antwoord:	Jaarlijks staan we stil bij de Slag om Arnhem en de offers die zijn gebracht. Niet alleen om te herdenken, maar ook om te beseffen wat vrijheid betekent en om dit verhaal door te geven aan volgende generaties. We willen daarmee de sterk bevochten vrijheid doorgeven aan de toekomstige generaties. In Arnhem en de regio komt dit samen in een traditie waarin herdenken, beseffen en beleven onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Organisaties die subsidie vanuit dit programma krijgen zijn: Airborne at the Bridge Airborne Freedom Run Bridge to Liberation Bridge to the Future Liberation Route Europe Stichting Airborne Region
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***VVD-32***
Pagina:	
Vraag:	*De taakstelling op de gemeentelijke organisatie loopt op van € 950.000 in 2027 naar structureel € 3,2 miljoen vanaf 2030, waarbij de besparing onder andere moet komen uit efficiëntie, digitalisering en AI. Hoe concreet en realistisch is deze taakstelling op dit moment? Welke concrete maatregelen liggen ten*

	grondslag aan de geraamde structurele besparing van € 3,2 miljoen vanaf 2030, en welk deel daarvan moet nog worden ingevuld? (p. 39–40)
Antwoord:	Om deze taakstelling in te kunnen vullen is in de afgelopen periode gewerkt aan het opleveren van voorstellen daarvoor. Het resultaat bestaat uit een reeks van concrete maatregelen die op korte termijn gekwantificeerd kunnen worden en als 'laaghangend fruit' al in de begroting verwerkt. Daarmee wordt de taakstelling voor 2027 structureel ingevuld. Het restant van de taakstelling voor de jaren 2028 tot en met 2030 zal ingevuld worden door aan de hand van meer (fundamentele) systeemveranderingen te analyseren waar besparingsmogelijkheden liggen. Deze hebben voornamelijk betrekking op efficiëntie, digitalisering en AI, zoals benoemd in het coalitieakkoord. Op korte termijn (naar verwachting november) zal de raad over de invulling en voortgang van de taakstelling middels een raadsinformatiebrief nader geïnformeerd worden.
Portefeuillehouder	De Vries

Fractie:	***VVD-33***
Pagina:	
Vraag:	*Wanneer wordt een verwachte besparing door een beleidsmatige transformatie voldoende hard om die verantwoord in een meerjarenbegroting te verwerken? Hoe kunnen wij als raad gedurende het jaar zien of deze financiële aanname daadwerkelijk uitkomt? (p. 12 / 16–18)*
Antwoord:	We vertalen een beleidsmatige transformatie financieel in de begroting als het voldoende aannemelijk is dat er een financieel effect zal optreden. Bijvoorbeeld als een financieel effect wordt ondersteund door beleidstheorie en/of bevindingen uit de praktijk. Uiteindelijk blijft het altijd een inschatting met een zekere mate van onzekerheid. Waar nodig nemen we een risico op in de risicoparagraaf. Dit hebben we ook gedaan bij de verwerking van de transformatiemaatregelen voor het sociaal domein in de begroting. Gedurende het jaar kan de raad financiën monitoren via de P&C-cyclus, waarin we rapporteren over eventuele afwijkingen in beleid en financiën.
Portefeuillehouder	Kundic

Fractie:	***VVD-34***
Pagina:	
Vraag:	*Hoe worden de jaarlijks vrijkomende corporatiewoningen in Arnhem verdeeld over verschillende groepen woningzoekenden? Welk aandeel wordt toegewezen aan reguliere woningzoekenden, statushouders en overige urgent woningzoekenden, en hoe heeft deze verdeling zich de afgelopen jaren ontwikkeld?*
Antwoord:	Woningen worden toegewezen op basis van de door de raad vastgestelde huisvestingsverordening. Als onderdeel van de verbetering van de monitoring prestatieafspraken zijn wij in gesprek met de woningbouwcorporaties. Doelstelling is goed inzicht te krijgen in de toewijzing van huurwoningen aan de verschillende urgentiegroepen. U kunt informatie over toewijzing en doelgroepen vinden in de jaarrapportage van Entree die we met de jaarlijkse rapportage 'Arnhem biedt woonruimte' hebben meegestuurd.

Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-35***
Pagina:	
Vraag:	*Op pagina 227 staat dat het gewenste aandeel corporatiehuur 35% is. Hoe is de verdeling in woontypes nu in Arnhem? Is ook bekend hoeveel sociale huurwoningen er binnen de particuliere huur vallen?*
Antwoord:	Zie voor de verdeling en de ontwikkeling van segmenten de rapportage Armhem biedt woonruimte. De verdeling is grofweg 34% corporatiehuur, 22% particuliere huur en 43% koop. (Dit zijn cijfers van het CBS over 2025. Het aandeel corporatiehuur per 1-1-2026 is 34,6%) Het is moeilijk inzicht te verkrijgen in de huurhoogtes die door particuliere huurders wordt gehanteerd. Zij hoeven hun data niet beschikbaar te maken/stellen. In 2024 hebben we om meer inzicht te verkrijgen een onderzoek laten uitvoeren door Realstats. Zij kunnen geen exacte data geven, maar een theoretische inschatting gebaseerd op de aangeboden woningen op platforms als Pararius e.d. Door Realstats is berekend dat 41,2% van de particuliere huurwoningen (waaronder kamerverhuur) een huurprijs heeft tot de liberalisatiegrens. In de Woonvisie wordt sociale huur door particuliere verhuurders niet aangemerkt als sociale huur, omdat deze woningen enkel zo kunnen worden gekarakteriseerd omdat de huurprijs conform het woningwaarderingstelsel moet zijn. Particuliere verhuurders zijn gebonden aan verhuur aan (inkomens)doelgroepen.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-36***
Pagina:	
Vraag:	*Wat is de reden van de stijging van het VSV-percentage van 3,10% naar 3,44%? (p. 99 / 104)*
Antwoord:	Landelijk is het cijfer van voortijdig schoolverlaters ongeveer gelijk gebleven. Landelijk ligt het aantal voortijdig schoolverlaters standaard iets lager dan dat van Arnhem. De regio volgt de trend van wat we landelijk zien.Ter illustratie: we zien dat verzuim en uitval op de ISK (internationale schakelklas) de afgelopen jaren is toegenomen. Daar wordt dan ook sinds dit jaar extra op ingezet door het Regionaal Bureau Leerlingenzaken, maar hierover zijn nog geen cijfers beschikbaar. Omdat het gaat om relatief weinig jongeren ten opzichte van de hele populatie schoolgaande jeugd, kan een relatief kleine wijziging makkelijk zulke schommelingen veroorzaken.
Portefeuillehouder	Kundic

***Fractie**:*	***VVD-37***
Pagina:	

Vraag:	*Welke impact hebben de stikstofregels van zowel de provincie als het Rijk op Arnhemse woningbouwontwikkelingen? (p. 26)*
Antwoord:	Vanuit het Landelijke en Provinciale stikstofbeleid is er nog geen zicht op het op korte termijn vrijkomen van stikstofruimte voor de woningbouw in gemeente Arnhem, en blijft de stikstofuitdaging vooralsnog dus bestaan. De stikstofimpact op Arnhemse woningbouwontwikkelingen wordt primair bepaald door de landelijke natuurwetgeving en de nabijheid van de Veluwe. Het Rijk hanteert geen specifieke extra stikstofregels voor woningbouw; de wettelijke basis blijft dat projecten de staat van Natura 2000-gebieden niet mogen verslechteren. Dit zorgt met name bij grotere Arnhemse woningbouwplannendicht bij de Veluwe (zoals aan de Heijenoordseweg West, Siza Schaarsbergen en De Hes) voor uitdagingen. Hoewel de Provinciale Staten in september 2026 een nieuwe Gelderse Omgevingsverordening hebben vastgesteld met extra regels voor een zone van 500 meter rondom de Veluwe, bevat deze geen directe bouwbeperkingen of oplossingen voor woningen. De strengere provinciale regels richten zich in die zones juist op sectoren zoals de landbouw om stikstofruimte te creëren. Wel stimuleert de verordening een transitie in de bouwsector: vanaf 2035 geldt in deze 500 meter-zone de verplichting om volledig met emissieloos bouwmaterieel te werken. Dit sluit aan bij het gemeentelijk beleid en als onderdeel hiervan heeft de gemeente het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen ondertekend. De directe uitdaging voor de Arnhemse woningbouw blijft zodoende de landelijke natuurwetgeving. Er is wel een indirect effect op woningbouw: Voor de inzet van mobiele werktuigen door publiek opdrachtgevers (gemeente Arnhem) dat zij, vanaf 2028 deels en vanaf 2030 volledige emissieloos inzet vereisen. Voor de aanleg van infrastructuur zoals wegen en rioleringen, en daarmee indirect op woningbouw van invloed (kosten).
Portefeuillehouder	/ van den Bos / Van Esch / Smeulders

***Fractie**:*	***VVD-38***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel mensen stromen dankzij Wonen Eerst uit de opvangvoorzieningen?*
Antwoord:	Op dit moment is nog niet bekend hoeveel mensen dankzij Wonen Eerst uit opvangvoorzieningen zijn uitgestroomd. De aanpak bevindt zich nog in de ontwikkel- en implementatiefase. Met de verdere ontwikkeling en monitoring van de aanpak wordt ook gewerkt aan het inzichtelijk maken van de gerealiseerde uitstroom. Met Wonen Eerst beogen we de 120 woningen die corporaties jaarlijks beschikbaar stellen voor uitstroom volledig te benutten. Daarnaast zetten we in op het creëren van circa 50 extra woonplekken per jaar via woningdelen (circa 30), particuliere verhuur (circa 15) en de aankoop van vastgoed (circa 5). Ook verkennen we momenteel de mogelijkheden om de aanpak verder te versnellen en te verbreden naar andere doelgroepen.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***VVD-39***

Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel mensen zijn dankzij de pilot Bijverdienbeloning doorgestroomd naar werk?*
Antwoord:	Op basis van de evaluatie kan niet worden vastgesteld hoeveel inwoners dankzij de proef zijn doorgestroomd naar werk. De proef Bijverdienbeloning had als doel om werk naast de uitkering financieel aantrekkelijker te maken en inwoners te stimuleren werkervaring op te doen. De resultaten van de proef zijn met uw raad gedeeld via de raadsbrief. Uitstroom uit de bijstand is doorgaans het resultaat van een combinatie van factoren, zoals persoonlijke omstandigheden, ontwikkelmogelijkheden, de arbeidsmarkt en de geboden ondersteuning richting werk. Door de beperkte duur van de proef is geen causaal verband te leggen tussen deelname aan de bijverdienbeloning en uitstroom naar werk. Daarom zijn hierover in de evaluatie geen afzonderlijke cijfers opgenomen.
Portefeuillehouder	Arkhouch

***Fractie**:*	***VVD-40***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel mensen stromen vanuit de bijstand uit naar werk via bemiddeling door de gemeente, en hoeveel via externe partijen?*
Antwoord:	Dat is niet precies te zeggen. De uitstroom naar werk is meestal het resultaat van gezamenlijke inspanningen van de inwoner, de gemeente, werkgevers en externe partners. Hierdoor is niet eenduidig vast te stellen welk deel van de uitstroom aan één specifieke organisatie kan worden toegeschreven. De gemeente registreert de uitstroom vanuit de bijstand naar werk, maar maakt hierbij niet standaard onderscheid naar de bijdrage van afzonderlijke betrokken partijen.
Portefeuillehouder	Arkhouch

***Fractie**:*	***VVD-41 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	
Vraag:	*1. Hoeveel inwoners stromen er jaarlijks uit van Scalabor naar regulier werk?* *2. Hoeveel kost een gemiddeld traject bij Scalabor?*
Antwoord:	1. In 2025 zijn via een traject arbeidsontwikkeling/directe bemiddeling 617 inwoners van Arnhem geholpen door Scalabor. Dankzij persoonlijke begeleiding, scholing en praktijkervaring stroomden 274 inwoners uit naar betaald werk. Daarnaast zijn 26 inwoners meer uren gaan werken binnen hun bestaande baan. 2. De gemiddelde trajectprijs 2025 voor arbeidsontwikkeling/directe bemiddeling was € 4.278 per traject voor inwoners van Arnhem.
Portefeuillehouder	Arkhouch

Christen Unie

***Fractie**:*	***CU-1 (mondeling gesteld op 7-10)***

Pagina:	Aantallen thuiszitters Arnhem
Vraag:	*Hoeveel thuiszitters hebben we in Arnhem? Welke aanpak is er?*
Antwoord:	In schooljaar 2024-2025 waren er 175 thuiszitters. De cijfers van 2025-2026 zijn nog niet bekend. Het Regionaal Bureau Leerlingenzaken publiceert in november het nieuwe jaarverslag met de bijbehorende cijfers over thuiszitters. Het gaat hier om geregistreerde thuiszitters, met een inschrijving op een school. Het verzuim is geregistreerd als ziekteverzuim en/of geoorloofd verzuim. We geven sinds 2024 uitvoering aan het plan van aanpak thuiszitters.
Portefeuillehouder	Kundic

CDA

Fractie:	***CDA-1***
Pagina:	Bodycams voor boa's
Vraag:	*Wat is de stand van zaken rond het uitrusten van boa's met bodycams? Welke stappen moeten nog worden doorlopen en vanaf wanneer kunnen boa's de bodycams tijdens hun werkzaamheden op straat gebruiken?*
Antwoord:	Na een uitgebreid traject ten behoeve van privacy en de veiligheid van de boa's zelf, werken we op dit moment aan de benodigde procedures, inrichting en instructie van gebruikers. Naar verwachting kunnen boa's vanaf het eerste kwartaal van 2027 beschikken over bodycams en deze tijdens hun werkzaamheden op straat inzetten.
Portefeuillehouder	Marcouch

Fractie:	***CDA-2***
Pagina:	Vervanging camera's (blz. 37)
Vraag:	*Vanaf 2027 wordt jaarlijks € 55.000 extra beschikbaar gesteld voor de vervanging van camera's in de openbare ruimte. Wat is de stand van zaken en de planning van deze vervanging? Aan welke onderdelen worden de extra middelen besteed en in hoeverre is daarbij ook sprake van modernisering van het cameratoezicht?*
Antwoord:	De vervanging van de huidige vaste openbare orde en veiligheidscamera's wordt in Q1 2027 gerealiseerd. De nieuwe camerasystemen leveren een fors betere beeldkwaliteit op. Hiermee kunnen de cameraobservanten beter toezicht houden. Daarnaast vergroten betere camerabeelden de kracht van de opsporing. De middelen worden ook aangewend voor de aanschaf van mobiele camerasystemen voor tijdelijk cameratoezicht dat met spoed ingezet moet kunnen worden en het realiseren van vast cameratoezicht op nieuwe locaties zoals de omgeving van het Bartokplein, Blauwe Golven en het Brouwersplein.
Portefeuillehouder	Marcouch

Fractie:	***CDA-3***
Pagina:	Afpakken van crimineel vermogen (blz. 66)
Vraag:	*Welke concrete stappen worden in 2027 gezet om de mogelijkheden voor het afpakken van crimineel vermogen te onderzoeken? Welke ervaringen uit andere*

	gemeenten worden hierbij betrokken en wanneer wordt besloten over een eventuele toepassing in Arnhem?
Antwoord:	Het is belangrijk te benadrukken dat het afpakken van crimineel vermogen een bevoegdheid van het Openbaar Ministerie betreft. Deze bevoegdheid wordt volop ingezet, zeker ook in Oost-Nederland. In de casuïstiek waarop wij zowel lokaal als in RIEC verband inzetten, wordt veel gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het afpakken van crimineel vermogen. Wat betreft de specifieke pilot in Schiedam waarin de gemeente een maatschappelijk project financiert met afgepakt crimineel vermogen, zal het ministerie van Justitie en Veiligheid binnenkort een officiële evaluatie publiceren. De pilotperiode loopt deze maand af. Wij zullen de evaluatie beoordelen op de waarde voor Arnhem.
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***CDA-4***
Pagina:	Mantelzorgwoningen
Vraag:	*Het gemakkelijker maken van de bouw van mantelzorgwoningen kan bijdragen aan de huisvestingsopgave, het tegengaan van eenzaamheid en het faciliteren van zorg voor elkaar. Welke plannen zijn er om deze ambitie uit het coalitieakkoord uit te werken? Welke aanpassingen in beleid, regels of procedures worden daarbij overwogen en wat is de planning voor besluitvorming en uitvoering?*
Antwoord:	Onder een aantal voorwaarden is het gebruiken van een bestaand, of de bouw van een nieuw, bijgebouw (denk aan een schuur of garage) als mantelzorgwoning omgevingsvergunningvrij. De omvang is afhankelijk van de grootte van de tuin. Er moet wel een formele mantelzorgrelatie zijn. Anticiperen op een komende mantelzorgrelatie is nog niet toegestaan. Als gevolg van het programma STOER van het rijk wordt naar verwachting bij de Wet versterking regie volkshuisvesting per 1 januari 2027 (het gaan om een AMvB, het Bbl) aangevuld zodanig dat naast mantelzorg ook wonen in een gezinsrelatie vergunningvrij wordt gemaakt. De ambitie van uw raad uit het coalitieakkoord moet nog nader worden onderzocht en verkend.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***CDA-5***
Pagina:	Hoogbouwvisie
Vraag:	*De begroting noemt de uitwerking van een stedelijke visie op hoogbouw en verdichting. Wat is de stand van zaken en wanneer wordt deze visie ter besluitvorming aan de raad voorgelegd?*
Antwoord:	We verwachten deze in Q1 2027 aan uw raad te kunnen aanbieden. Voorafgaand wordt een participatief proces doorlopen.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***CDA-6***
Pagina:	Maatschappelijke stage en burgerschap onderwijs (blz. 32 en 104)

Vraag:	*Hoe wordt de vanaf 2027 beschikbare jaarlijkse € 100.000 voor maatschappelijke stages en burgerschapsonderwijs concreet ingezet? Welke activiteiten en samenwerkingen met scholen en maatschappelijke partners worden voorbereid, hoe worden de middelen over beide onderdelen verdeeld en wat is de planning voor de uitvoering?*
Antwoord:	In Q1 2027 wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor maatschappelijke diensttijd / maatschappelijke stages. De middelen zetten we in eerste instantie in op uren voor een coördinator, naar voorbeeld van andere gemeenten. Rol van deze coördinator is samenwerking tussen onderwijs en maatschappelijke partijen faciliteren en het helpen met aanvragen richting het rijk waardoor er meer middelen voor projecten beschikbaar komen en we meer jongeren trajecten kunnen aanbieden. Wat betreft burgerschapsonderwijs werken we in 2027 aan een een plan van aanpak dat voortbouwt op wat er al is, zoals het democratieprogramma georganiseerd vanuit de griffie; het programma The Citizens vanuit het Nationaal Programma Arnhem Oost, en de gesprekken die we met schoolbesturen voeren over hoe we hen kunnen helpen hun wettelijke taken op het gebied van burgerschapsonderwijs goed in te vullen, o.a. door het organiseren van aanbod.
Portefeuillehouder	Kundic, De Vries

***Fractie**:*	***CDA-7***
Pagina:	Housing First en huisvesting bijzondere doelgroepen (blz. 231)
Vraag:	*Wat zijn de oorzaken van het niet behalen van het afgesproken aantal van 120 sociale huurwoningen voor Housing First? Hoeveel woningen zijn in de betreffende periode daadwerkelijk toegewezen?* *Welke activiteiten en kosten voor de huisvesting van bijzondere doelgroepen worden betaald uit de tijdelijke middelen die tot en met 2027 beschikbaar zijn? Welke daarvan lopen vanaf 2028 door en hoe is de financiering hiervan vanaf dat jaar voorzien?*
Antwoord:	Het aantal van 120 woningen is niet specifiek voor de doelgroep housing first. In de prestatieafspraken is vastgelegd dat corporaties maximaal 120 woonruimtes per jaar beschikbaar stelt voor directe bemiddeling via het Stedelijk verhuuroverleg. Het SVO coördineert de toewijzing van woningen aan (meerdere) kwetsbare inwoners die o.a. uitstromen uit maatschappelijke opvang, beschermd wonen of jeugdzorginstellingen.15 van deze woningen worden specifiek gereserveerd voor housing first. Hoewel is afgesproken dat jaarlijks 120 woningen gereserveerd worden voor deze doelgroepen, werd dit in het verleden niet altijd gehaald. Eén van de redenen was dat personen uit deze doelgroepen niet altijd inkomen uit werk hebben en dus een woning met een lage huurprijs nodig hebben. In dit segment is veel verdringing. Ook werd de route naar deze woningen niet altijd gevonden door instellingen. In 2026 hebben de routing naar het SVO verbeterd. In 2026 verwachten wij dat we dicht in de buurt komen van de 120. De middelen uit uw vraag zijn voor de huur voor Veilingstraat, Walstraat, en Akkerwinde voor voorzieningen Maatschappelijke Opvang. De verwachting is

	dat de huidige budgettaire kaders voldoende dekking geven om deze voorzieningen voort te zetten t/m 2029.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***CDA-8***
Pagina:	Schoolstraten (blz. 75 en 77)
Vraag:	*Welke maatregelen en locaties zijn in 2027 voorzien voor het autoluw maken van schoolstraten? Welke kosten worden hiervoor geraamd en kunnen deze binnen de bestaande budgetten voor verkeersveiligheid worden gedekt?*
Antwoord:	Als achtergrond. We kennen in Arnhem twee type maatregelen rondom scholen: schoolzones en schoolstraten. Een schoolzone is een gebied rond een school waar extra aandacht wordt gegeven aan verkeersveiligheid. Het doel is om automobilisten erop te wijzen dat er veel kinderen aanwezig zijn. Deze leggen wij al enkele jaren aan. Een schoolstraat is een straat die tijdens de haal- en brengtijden tijdelijk wordt afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. Dit vaak in combinatie met een schoolzone. We bereiden we nu een pilot voor om op relatief korte termijn bij De Salamander een schoolstraat in te richten. In 2027 starten we met onderzoeken van locaties die, naast de Salamander, het meest geschikt zijn voor schoolstraten. Daarbij/daarna zullen we inzichtelijk maken wat er nodig is om op die locaties een schoolstraat in te richten en wat daarvan de kosten zijn. Verwachting is wel dat het niet om grote investeringen gaat, die vanuit de bestaande middelen kunnen worden betaald. Hierbij moet dan wel kritisch naar prioritering (zowel inhoudelijk als financieel) ten opzichte van andere projecten worden gekeken.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***CDA-9***
Pagina:	Eenzaamheid
Vraag:	*Aan het thema eenzaamheid wordt aandacht besteed in de begroting bij verschillende beleidsthema's. Welzijn op Recept noemt eenzaamheid en er zijn indicatoren voor emotionele en sociale eenzaamheid. In de meest recente wijkmonitorwaarde vindt 26% het aanbod voor ouderen voldoende en 20% het aanbod voor jongeren.* *Technische vraag* *Welke middelen, partners en activiteiten zijn gericht op eenzaamheid? Waar mogelijk met uitsplitsing naar leeftijd en wijk.*
Antwoord:	Eenzaamheid is binnen het gemeentelijk beleid geen afzonderlijk project, maar een thema dat verweven zit in verschillende beleidsdomeinen. Het thema is een belangrijk uitgangspunt voor de sociale basis, waarin we investeren in ontmoetingsplekken en activiteiten die bijdragen aan verbinding, inclusie en positieve en mentale gezondheid. Partners die hierbij een belangrijke rol spelen zijn in de eerste plaats onze inwoners, wijkverenigingen, vrijwilligersorganisaties, sport-, culturele- en welzijnsorganisaties en sociale ondernemers. De activiteiten die ze organiseren zijn divers, veranderen per buurt en tijd en dragen vaak bij aan meerdere thema's, waaronder eenzaamheid, sociale cohesie en

	leefbaarheid. Om inwoners te stimuleren om met buurtgenoten een wijkcirkel op te zetten is dit jaar een toolkit ontwikkeld: Start een wijkcirkel met je buurtgenoten | SWOA. Een uitsplitsing naar middelen, partners, activiteiten, leeftijd en wijken is helaas niet mogelijk.
Portefeuillehouder	De Vries

Fractie:	***CDA-10***
Pagina:	**Jongeren en ontmoeting (blz. 159)**
Vraag:	*In het coalitieakkoord (p28) staat dat mensen met zorgen terecht moeten kunnen op fysieke plekken en vervolgens:* *"Daarvoor zijn toegankelijke, fysieke ontmoetingsplekken in wijken nodig, zoals buurthuizen en jongerencentra. Daar blijven we in investeren." Ook streven we in samenwerking met Stichting Arnhemse Buurthuizen naar een evenwichtigere verdeling van buurthuizen tussen Arnhem-Noord en Arnhem-Zuid.* *1. Aan welk jongerencentrum wordt de € 130.000 (Begroting p159) besteed?* *2. Waarom loopt deze dekking na 2027 af?* *3. Hoe wordt de afspraak over de evenwichtige verdeling Noord-Zuid uitgevoerd?* *4. Wordt in het cultuurcentrum Kronenburg een jongerenfunctie opgenomen?*
Antwoord:	1. De genoemde 130.000 zijn onttrekkingen uit de Bestemmingsreserve i.v.m. het programma Perspectief voor Jeugd. Het gaat om onttrekking van € 80.000 voor kinderwerk voor kinderen woonachtig in De Laar, Elden, Schuytgraaf of Elderveld en € 50.000 voor programmering jongerencentrum in Schuytgraaf. 2. Het was een tijdelijk programma om de uitvoering van het jeugdbeleid een extra impuls te geven met tijdelijke middelen. 3. De evenwichtige verdeling van ontmoetingsplekken over Noord en Zuid was een streven dat ten grondslag lag aan de regeling Ontmoetingsplekken in de wijk. Dit streven kwam tot uitdrukking door in de regeling op te nemen dat er tenminste één ontmoetingsplek per wijk gehonoreerd zou worden. Omdat ontmoetingsplekken worden bemenst door vrijwilligers (vaak verenigd in de Samenwerkende Arnhemse Buurthuizen), en we als gemeente niet kunnen sturen op vrijwillige inzet (vrijwilligers beslissen hier zelf over) is het aantal mogelijkheden om te sturen beperkt. We moeten dus vooral zoeken – samen met de SAB – naar manieren om mensen te enthousiasmeren om ontmoetingsactiviteiten in Zuid te ontplooien. 4. In het te realiseren cultuurcentrum in Kronenburg wordt geen specifieke jongerenfunctie opgenomen. De Madser met het jongerencentrum ligt op een steenworp afstand van de beoogde locatie aan de Kronenburgsingel 20. Het cultuurcentrum krijgt een invulling met beeldende kunst en (niet-commerciële) film met een educatief aanbod en een prettige ontmoetingsruimte zowel binnen als buiten. Het is de bedoeling dat de programmering ook een uitnodigend en toegankelijk aanbod voor jongeren biedt.
Portefeuillehouder	De Vries

Fractie:	***CDA-11 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	34

Vraag:	*Op pagina 34 staat een voorstel om x bedrag op te hogen en op pagina 135 staat 250.000 euro minder. Hoe rijmt dit? Hoe is dit verschil te verklaren? Graag uitleg*
Antwoord:	Deze vraag gaat over de nieuwe Arnhemse Zorgkostenregeling die per 1-1-2026 is ingevoerd. Bij de begroting 2026 is het budget voor 2027 met € 250.000 verlaagd, omdat er een voorzichtige verwachting was dat de kosten zouden dalen. Dat blijkt echter niet het geval: de inschatting is nu dat de kosten met € 450.000 gaan stijgen (nadat het budget eerder met € 250.000 was verlaagd, dus per saldo € 200.000 hogere kosten in 2027 dan halverwege 2025 was voorzien). De cijfers zijn correct in de begroting 2027 verwerkt, alleen de toelichting op pagina 135 is niet volledig.
Portefeuillehouder	Arkhouch

Fractie:	***CDA-12 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	
Vraag:	Hoe is de volgende uitspraak in het coalitieakkoord geland in de begroting?: *We kiezen ervoor om straatparkeren op zondagochtend gratis te houden, aangezien de parkeerdruk op dat tijdstip laag is*
Antwoord:	Dit heeft niet tot een tekst in de begroting geleid, omdat momenteel het parkeren op zondagochtend al gratis is en we willen dit naar aanleiding van het coalitieakkoord zo houden.
Portefeuillehouder	Van Esch

Fractie:	***CDA-13 (mondeling gesteld op 14-10)***
Pagina:	
Vraag:	Kan er een totaaloverzicht worden aangeleverd van het aantal plekken per pilotlocatie van de woonwagenstandplaatsen?
Antwoord:	We werken aan het realiseren van 28 extra standplaatsen voor woonwagens verdeeld over 4 pilotlocaties te weten: Merwedestraat: 6 plekken Bethanieenstraat: 12 plekken Gelderse Rooslaan:2 plekken Schuytgraaf (veld 1): 8 plekken Meer achtergrondinfo over de pilots vindt u in de raadsbrief die wij u eind vorig jaar stuurden. Er wordt gewerkt aan een raadsbrief met eenupdate over de pilotlocaties. Die kunt u binnenkort verwachten.
Portefeuillehouder	Van den Bos

SP

Fractie:	***SP-1***
Pagina:	
Vraag:	*Graag een overzicht van de (voorziene) ontwikkeling in de lokale lastendruk voor huurders in Arnhem van 2022 - 2030.*

Antwoord:

Gehanteerde uitgangspunten:

- Als voorbeeldhuishouden geldt een huishouden in een huurwoning met een WOZ-waarde van € 185.000 in het basisjaar 2022. Dit betreft de gemiddelde waarde van een huurwoning in Arnhem, in bezit van een woningbouwcorporatie in 2022 (bron: CBS).

- Voor huishoudens in een huurwoning is de OZB niet van toepassing, vandaar dat deze niet in onderstaande tabellen is meegenomen.

- Voor de rioolheffing in de periode 2022-2026 is uitgegaan van de percentages lastenstijging zoals opgenomen in de begrotingen van de betreffende jaren (paragraaf lokale heffingen). Voor de rioolheffing geldt de WOZ-waarde als grondslag. Afhankelijk van de daadwerkelijke waardestijging kan de gemiddelde lastenstijging per jaar net wat afwijken van begroot[1]. Voor de periode 2027-2030 is uitgegaan van de verwachte lastenstijging zoals opgenomen in de paragraaf lokale heffingen in de Begroting 2027.

- Voor de afvalstoffenheffing is onderscheid gemaakt in een eenpersoonshuishouden, een tweepersoonshuishouden en een huishouden met drie personen en meer. Voor de periode 2022-2026 zijn de door de raad vastgestelde tarieven opgenomen. Voor de periode 2027-2030 is uitgegaan van de verwachte lastenstijging zoals opgenomen in de paragraaf lokale heffingen in de Begroting 2027.

Dit geeft het volgende beeld:

Eenpersoonshuishouden in een huurwoning

Bedragen in €	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
RIO	57	58	60	60	63	72	74	76	80
AFV	221	222	253	274	313	346	370	386	386
Totaal woonlasten	*278*	*280*	*312*	*334*	*375*	*418*	*444*	*462*	*467*

Tweepersoonshuishouden in een huurwoning

Bedragen in €	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
RIO	57	58	60	60	63	72	74	76	80
AFV	294	296	337	365	401	444	474	495	495
Totaal woonlasten	*351*	*354*	*397*	*425*	*463*	*516*	*548*	*571*	*576*

Huishouden van drie personen en meer in een huurwoning

Bedragen in €	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**

RIO	57	58	60	60	63	72	74	76	80
AFV	294	296	337	365	441[2]	488	521	544	544
Totaal woonlasten	*351*	*354*	*397*	*425*	*503*	*560*	*595*	*620*	*625*

[1] Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen in de Begroting 2026, onderdeel Uitgangspunten van beleid en belangrijke ontwikkelingen.

[2] Met ingang van 2026 worden drie tariefcategorieën gehanteerd en wordt onderscheid gemaakt tussen tweepersoonshuishoudens en huishoudens van drie personen en meer. Tot 2026 waren er twee tarieven: een voor eenpersoonshuishoudens en een voor meerpersoonshuishoudens

Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***SP-2***
Pagina:	
Vraag:	*Er worden ambities uitgesproken mbt beperken externe inhuur naar 15% (o.a. blz 53, blz 286). Welke concrete maatregelen zien we nu al die leiden tot een snelle daling naar dit gewenste aantal?*
Antwoord:	Naar aanleiding van de aangenomen motie 24M83 is in 2025 gestart met de uitvoering van het plan van aanpak om de externe inhuur te beperken. Daarbij is ingezet op het versterken van de sturing op capaciteitsvragen en het bewuster afwegen van alternatieven voor inhuur. Bij de invulling van capaciteitsvraagstukken wordt eerst gekeken naar interne oplossingen, zoals interne mobiliteit en inzet van de gemeentepool, gevolgd door reguliere werving en externe inhuur als laatste gerechtvaardigde optie. Het streven om externe inhuur te verlagen tot het landelijk gemiddelde is in de begroting aangescherpt met de ambitie om het inhuurpercentage te verlagen tot 15%.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***SP-3***
Pagina:	
Vraag:	*Musis/stadstheater: waarom wordt in de periode 2027 - 2030 structureel een verhoging van 1,7 miljoen voorzien ivm 'tijdelijke sluiting van het stadstheater', terwijl heropening van het stadstheater in 2028 wordt voorzien?*
Antwoord:	De verhoging klopt vanaf 2028, als het Stadstheater weer opent. Dan wordt het bedrag dat in mindering is gebracht op de subsidie tijdens de jaren van sluiting, weer teruggedraaid en wordt dit weer geplust op de subsidie. Oorspronkelijk stond opening voor 2027 gepland, dus dit zal gecorrigeerd worden. Ook zal voor 2028 niet het hele bedrag gelden, aangezien de opening pas in de tweede helft van het jaar is voorzien. Overigens betekent de vertraging niet dat er middelen in 2027-2028 vrijkomen, omdat ook de voor die periode begrote huurinkomsten vanuit Vastgoed afgeraamd zullen moeten worden.
Portefeuillehouder	Arkhouch

***Fractie**:*	***SP-4***
Pagina:	
Vraag:	*Schuldhulpverlening (blz. 135). Waarom wordt er vanaf 2029 structureel ruim een miljoen minder uitgegeven t.o.v. 2026? T.o.v. het jaar ervoor (2028) is dat dus een daling van ruim 2 miljoen. Waar bestaat dit uit?*
Antwoord:	Met ingang van 2025 wordt Schuldhulpverlening weer door de gemeente zelf uitgevoerd. Door deze laagdrempelige toegang is het aantal aanmeldingen flink toegenomen. Hierdoor moest het team in 2026 verder uitgebreid worden en zijn er tot en met 2028 extra middelen beschikbaar gesteld.
Portefeuillehouder	Arkhouch

***Fractie**:*	***SP-5***
Pagina:	
Vraag:	*'Vanaf 2027 is het budget voor de Arnhemse Zorgkostenregeling € 250.000 verlaagd.' (blz. 135). Waar is deze budgetverlaging op gebaseerd? Zijn de voorwaarden veranderd, krijgen minder mensen toegang?*
Antwoord:	Bij de totstandkoming van de nieuwe regeling is voor de begroting 2026 een berekening gemaakt van de verwachte kosten. Daaruit bleek dat de kosten voor de nieuwe regeling lager zouden zijn dan de opgetelde budgetten van de regelingen die zijn opgegaan in de nieuwe regeling. Deze ingeboekte besparing was € 250.000 in 2026 en € 500.000 met ingang van 2027. In 2026 zou dit effect lager zijn vanwege aanloopkosten. De voorwaarden zijn niet veranderd. Nu blijkt dat meer inwoners gebruik maken van de regeling en is in Turap II 2026 een extra structureel bedrag van € 230.000 opgenomen.
Portefeuillehouder	Arkhouch

***Fractie**:*	***SP-6***
Pagina:	
Vraag:	*Graag nadere uitleg over de tabel 'Vrouwenopvang' (blz. 156, Begroting). Waar komt de budgetdaaling vanaf 2029 vandaan? We zien immers dat in 2028 de mutatie t.o.v. 2026 nog 1,1 miljoen méér aan uitgaven bedraagt, maar in 2029 deze mutatie t.o.v. 2026 €924.000 mínder bedraagt.*
Antwoord:	Dit is per abuis verkeerd in de begroting terecht gekomen. Er is geen sprake van een budgetdaling bij Vrouwenopvang, de budgetdaling betreft beschutte opvang wat onder Maatschappelijke opvang hoort te vallen. Deze beschutte opvang is een incidenteel gefinancieerde voorziening die vanaf 2029 afgebouwd wordt in de begroting. We zullen dit in de geamendeerde begroting aanpassen, zodat het valt onder MO.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***SP-7***
Pagina:	
Vraag:	*Idem. voor Huishoudelijke ondersteuning/hulp. (blz, 156). Wat betekent dit concreet voor de hulpverlening die Arnhemmers nog mogen verwachten?*
Antwoord:	Het kabinet heeft het voornemen om huishoudelijke ondersteuning vanuit de Wmo vanaf 2029 niet langer beschikbaar te stellen aan inwoners die deze ondersteuning zelf kunnen organiseren of betalen. De precieze uitwerking van deze maatregelen moet nog verder worden uitgewerkt en vastgesteld. Hiervoor

	is besluitvorming door de Tweede en Eerste Kamer nodig. De landelijke besluitvorming is nog niet afgerond. Vooruitlopend op deze plannen heeft het Rijk al wel een structurele korting op het gemeentefonds ingeboekt. Deze korting is ook verwerkt in de gemeentelijke begroting als een daling van het beschikbare budget voor huishoudelijke ondersteuning. De uiteindelijke gevolgen hiervan zijn afhankelijk van de landelijke besluitvorming en de verdere uitwerking van de voorgenomen maatregelen. Wat dit concreet betekent voor Arnhemmers is op dit moment nog niet te zeggen. Het is nog onduidelijk welke inwoners straks onder het aangekondigde vangnet vallen, welke inkomens- en vermogensgrenzen gaan gelden en welke ondersteuning gemeenten dan nog kunnen bieden. Zodra meer duidelijkheid bestaat over de definitieve uitwerking en de gevolgen voor gemeenten en inwoners, informeren wij de raad hierover.
Portefeuillehouder	Arkhouch

***Fractie**:*	***SP-8***
Pagina:	
Vraag:	*Idem. voor jongerenwerk op school (NPAO JOS) (blz, 156).*
Antwoord:	Het Jongerenwerk op School wordt de komende schooljaren gefinancierd met middelen uit de SPUK Kansrijke Wijk 2.0 die het Nationaal Programma Arnhem-Oost ontvangt. Deze middelen zijn voor de jaren 2026, 2027 en 2028. Dat verklaart de daling in 2029. Via het NPAO gaan we tijdig met Rijk in overleg over een mogelijke vervolgregeling of andere financiering door het Rijk.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***SP-9***
Pagina:	
Vraag:	*Vanaf 2028 is de behouden basisniveau welzijn van €500.000 en het uitvoeren van ouderenbeleid van €250.000 niet meer begroot.' (blz.156). Welke concrete activiteiten/maatregelen worden hieruit begroot, met name basisniveau welzijn? Hoe moet dat vanaf 2028 dan bekostigd worden?*
Antwoord:	De post 'behouden basisniveau welzijn' (€ 500.000) is voor 2026 en 2027 beschikbaar gesteld om het bestaande welzijnsniveau in stand te houden. De middelen zijn beschikbaar gesteld vanwege de loonstijgingen als gevolg van de nieuwe cao Sociaal Werk, die niet volledig werden opgevangen binnen de gemeentelijke indexatie. Hiermee kan de bestaande dienstverlening op peil blijven. De post 'uitvoeren ouderenbeleid' (€ 250.000) is bedoeld voor de uitvoering van het ouderenbeleid. De €250.000 wordt in 2027 ingezet om de beweging naar zorgzame, gezonde en vitale buurten verder te brengen, waarin 55-plussers zo lang mogelijk zelfstandig, vitaal en verbonden kunnen blijven wonen. We concentreren de aanvullende inzet in vijf gebieden, waar we onder meer ontmoeting, gemeenschapskracht, welzijn, gezondheid en wonen met elkaar verbinden. Het budget is bedoeld om deze ontwikkeling aan te jagen en bestaande initiatieven en netwerken te versterken.

	In 2027 volgen en evalueren we hoe deze gebiedsgerichte aanpak in de praktijk werkt en welke resultaten deze oplevert. Vanaf 2028 worden deze onderdelen betrokken bij de verdere inrichting van de sociale basis en het nieuwe welzijnslandschap.
Portefeuillehouder	De Vries / Van Pelt

***Fractie**:*	***SP-10***
Pagina:	
Vraag:	*'In 2028 vervallen de onttrekkingen voor de 22-uursopvang en het Daklozenloket, dat leidt tot een afname van circa € 395.000.' (blz.,159). Dus de tijdelijke dekking vanuit de reserves loopt af, maar hoe wordt deze erna gedekt? Wat betekent dit voor de voortzetting van de 22-uursopvang en het Daklozenloket?*
Antwoord:	Voor het Daklozenloket is er reeds structurele dekking. Voor de voorziening 22-uurs opvang is er dekking t/m 2029. In het kader van de effecten van Wonen Eerst moet er met de begrotingsbehandeling 2030 in 2029 bepaald worden welke voorzieningen bij MO gecontinueerd zouden moeten worden.
Portefeuillehouder	Van Pelt

Forum voor Democratie

***Fractie**:*	***FvD-1***
Pagina:	(p. 16–19)
Vraag:	*Met welk accres van het gemeentefonds rekent de begroting voor 2028–2030? Wat is het effect van 1% minder accres op het saldo, en welke maatregelen zijn voorbereid als het ravijn in 2028 alsnog komt? (p. 16–19)*
Antwoord:	In onderstaande tabel is aangegeven welk landelijk accres in het gemeentefonds is opgenomen (bron: meicirculaire 2026): **Tabel 2.2.2 Indices** 2026 2027 **Indices CPB bbp CEP 2026** Volume bbp (8-jaars gemiddelde) 1,9% 1,8% Prijs bbp 2,9% 2,5% **Gecombineerde bbp index** **4,9%** **4,3%** Uitgedrukt in bedragen betekent dit het volgende landelijke accres *Tabel 1 Accres 2026 – 2031 (in miljoenen euro's)* **Meicirculaire 2026 accres** **2026** **2027** **2028** **2029** **203** Volume accres 794 1.554 2.212 2.829 3.82 LPO accres 1.234 2.305 3.466 4.516 5.71 **Totaal accres** **2.028** **3.859** **5.678** **7.345** **9.54** 1% minder accres zou voor het jaar 2028 betekenen (3,6% ipv 4,6%): € 1.234 (* 1 miljoen) minder accres (landelijk).

	Voor Arnhem geldt gemiddeld genomen een aandeel van 1% van het landelijke accres. Dus dat zou voor Arnhem neerkomen op circa € 12 miljoen minder accres. In het verloop van het accres zoals opgenomen in de meicirculaire (en dus ook van het gemeentefonds in de Begroting 2027) is reeds rekening gehouden met de afnemende hoogte van het gemeentefonds vanaf 2028 (vanuit eerdere circulaires). Er is dus geen sprake van dat we het ravijn nog niet in onze begroting hebben opgenomen. Derhalve is het nu ook niet nodig om daarvoor extra maatregelen voor te bereiden.
Portefeuilleh ouder	Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-2***
Pagina:	
Vraag:	Graag een tabel per heffing (OZB, parkeerbelasting, toeristenbelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges per categorie, rechten, BIZ) met de opbrengst, de kosten van de taak waarvoor wordt geheven en het deel dat naar de algemene middelen gaat, over 2022–2027. (p. 245–253) *Toelichting: ik probeer voor mijzelf inzichtelijk te krijgen a) hoe de geldstromen lopen per lokale heffing c.q. legegebied b) hoeveel van diens opbrengst wordt besteed voor, wat in de naam geïmpliceerd wordt en c) hoeveel dus uitvloeit naar andere posten, reserves en investeringen. Bijvoorbeeld als je toeristenbelasting heft, zegge 1 miljoen ophaald; hoeveel daarvan gaat dan vervolgens naar toerisme en recreatie en hoeveel ervan stroomt door naar bijvoorbeeld deelvervoer, klimaatdoelen enzovoorts.*
Antwoord:	Hieronder is voor de genoemde heffingen toegelicht waar de ontvangen middelen voor (mogen) worden ingezet. **OZB** — De inkomsten uit OZB vloeien volledig in de algemene middelen, van waaruit verschillende doelen en ambities worden gedekt. **Parkeerbelasting** — Het saldo van de parkeerexploitatie (baten uit o.a. parkeerbelasting -/- lasten parkeren) worden verrekend met de bestemmingsreserve bereikbaarheid. Deze bestemmingsreserve heeft als doel het verbeteren van de bereikbaarheid van de binnenstad en het ontwikkelen van parkeervoorzieningen. **Toeristenbelasting** — De inkomsten uit toeristenbelasting vloeien volledig in de algemene middelen, van waaruit verschillende doelen en ambities worden gedekt die zowel aan inwoners als toeristen ten goede komen. **Retributies** **- afvalstoffenheffing** **- rioolheffing** **- leges** — Voor retributies geldt dat de opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de kosten van de taak (gemeentewet, artikel 229b, lid 1), zodat er geen geld naar de algemene middelen vloeit. Zo wordt voorkomen dat de gemeente 'winst' maakt op deze heffingen en met de ontvangen specifieke belastingen ook andere gemeenteactiviteiten financiert. In Arnhem zijn,

	- rechten	behoudens de reinigingsrechten, alle retributies minder dan 100% kostendekkend. Dat betekent dat een deel van de kosten van de betreffende taak uit de algemene middelen wordt bekostigd.
	BIZ	De ontvangen BIZ-bijdrages wordt nagenoeg volledig, er worden wel perceptiekosten ingehouden, als subsidie verstrekt aan de BIZ-stichting. De stichting mag de subsidie alleen gebruiken voor kosten die verbonden zijn aan activiteiten in de openbare ruimte en op het internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid, de veiligheid, de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de BIZ.
	Voor de hoogte van de kosten, opbrengsten en (waar van toepassing) de mate van kostendekkendheid van onderstaande heffingen voor de jaren 2022-2027 wordt verwezen naar de begrotingen en jaarstukken van de betreffende jaren. Ook in het Informatiedossier voor het nieuw gemeentebestuur is in het onderdeel Belastingen, leges en heffingen veel informatie terug te vinden	
Portefeuillehouder	Smeulders	

***Fractie**:*	***FvD-3***
Pagina:	(p. 251–252)
Vraag:	*Hoe worden overhead (€1,7 mln) en btw (€8,2 mln) aan afval en riool toegerekend, en hoeveel van die btw krijgt de gemeente terug via het btw-compensatiefonds? (p. 251–252)*
Antwoord:	De kosten van overhead worden aan de heffingen toegerekend met behulp van een opslag op de ingezette uren (artikel 21 Financiële verordening). Voor 2027 wordt gerekend met een opslag overhead van € 48 per uur. Voor de btw geldt dat 19%/ 21% (afhankelijk van jaar investeren) over de investeringen/ afschrijvingslasten wordt berekend. Voor de overige goederen en diensten wordt ook gerekend met 21% btw, voor de kosten van overhead wordt gerekend met een ‘mengpercentage’ van 4% btw. De volledige btw kan worden teruggevraagd bij het btw-compensatiefonds. Dat het doorberekenen in de heffingen en het terugvragen bij het fonds tegelijkertijd zijn toegestaan, heeft als achtergrond dat vóór de invoering van het btw-compensatiefonds dit ook toegestaan was en gemeenten bij de invoering van het fonds anders een niet bedoeld inkomstenverlies zouden hebben geleden (gemeentefonds is gekort bij invoering btw-compensatiefonds).
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-4***
Pagina:	(p. 22–39)
Vraag:	*Voor welke posten is geld gereserveerd voor plannen, visies of akkoorden die de raad nog niet heeft vastgesteld? Is de inzet per post afhankelijk gemaakt van een raadsbesluit over het plan? (p. 22–39)*

Antwoord:	
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-5***
Pagina:	22, 228
Vraag:	*Wat kost de verhuiscoach per jaar, en wat zijn de taken van de verhuiscoach? (p. 22, 228)*
Antwoord:	Informatie over de taken van de verhuiscoach zijn opgenomen in de raadsbrief ‘de verhuiscoach voor een goede doorstroming’ In de begroting is hiervoor 75.000 tot en met 2030 per jaar opgenomen.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-6***
Pagina:	
Vraag:	*Idem dito voor de energiecoach, vooral wat levert de energiecoach exact voor een dienst aan afnemers?*
Antwoord:	Iedere particuliere woningeigenaar kan gratis een gespecialiseerde energiecoach inschakelen, zoals een VvE-coach, monumentencoach, coach voor inwoners met (dreigende) energiearmoede of een algemene energiecoach. De coach stelt samen met de inwoner een verduurzamingsplan op en ondersteunt bij subsidieaanvragen en offertes. Voor de SEWA-regeling beoordeelt een EP-energieadviseur na uitvoering of de woning energielabel B heeft bereikt of minimaal twee labelsprongen heeft gemaakt. De VvE-coach beheert daarnaast het VvE-Energieloket en organiseert informatiebijeenkomsten. • VvE-energiecoaches (2): **€ 90.000** • Energiecoaches Isolatietegoed (5): **€ 375.000** • SEWA-energiecoaches (2): bekostigd uit het Volkshuisvestingsfonds • Monumentencoach (1): **€ 110.000** (is ook beleidsadviseur in loondienst) • Overige energiecoaches (2): **€ 150.000**
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***FvD-7***
Pagina:	
Vraag:	*Wat is de netto eigen bijdrage van Arnhem aan opvang, en welk deel daarvan betreft mensen zonder verblijfsrecht? (p. 175, 184)*
Antwoord:	De netto eigen bijdrage voor opvang als zodanig is nihil. We maken wel kosten voor de bed-bad-brood-opvang, in Arnhem Noodopvang Arnhem genoemd (NOA). In 2026 bedragen de kosten voor Noodopvang Arnhem (NOA) € 151.984. NOA biedt opvang aan asielzoekers van wie de aanvraag is afgewezen, maar die nog een kans maken in een nieuwe procedure, of die wel meewerken aan hun terugkeer maar door overmacht nog niet kunnen vertrekken. De beoordeling van wie in aanmerking komt voor deze opvang, wordt gedaan door een toetsingscommissie. Toegang tot

	daklozenopvang De Duif is mogelijk voor iedereen in Arnhem, ongeacht de verblijfsrechtelijke status en wordt dus niet specifiek voor deze groep mensen zonder verblijfsrecht gefinancierd.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-8***
Pagina:	
Vraag:	*Welke bedragen staan in de meerjarenraming 2028–2030 voor frictiekosten en extra formatie voor het terughalen van de BRIKS- en woontaken, en op welke begrotingsregels? Deze vraag raakt ook Financiën.*
Antwoord:	Hiervoor staan nog geen bedragen opgenomen. Op dit moment wordt geïnventariseerd hoe hoog deze kosten zijn.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***FvD-9***
Pagina:	
Vraag:	*Wat zijn opdracht, reikwijdte, budget en planning van het due-diligenceonderzoek naar de frictiekosten van de bouwtaken, en vallen de woontaken daaronder? (p. 289)*
Antwoord:	Dit onderzoek is uiterlijk begin 2027 gereed. Het onderzoek betreft alle taken die mogelijk teruggenomen worden, dus ook de woontaken.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***FvD-10***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel fte is volgens de huidige ramingen nodig om de BRIKS- en woontaken in eigen beheer uit te voeren, en zijn die opgenomen in de formatie 2027–2030? (p. 292–293)*
Antwoord:	Eerder dit jaar is ingeschat dat het om zo'n 50 FTE gaat. Dit is nog niet opgenomen in de formatie, omdat deze FTE nog geen onderdeel van de gemeentelijke organisatie uitmaken.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***FvD-11***
Pagina:	
Vraag:	*Welke bepalingen in de gemeenschappelijke regeling van de ODGM gelden voor het wijzigen van het takenpakket of het terugnemen van taken: procedure, opzegtermijn, peildatum en berekening van uittreed- of frictiekosten?*
Antwoord:	Hierover staan geen concrete uitspraken in de Gemeenschappelijke Regeling. Wel is bij de fusie door alle deelnemers de intentie uitgesproken geen grootschalige wijzigingen in het takenpakket aan te brengen in de eerste drie jaren na fusie.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***FvD-12***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel fte werkt bij de ODGM aan Arnhemse bouw- en woondossiers, welk deel daarvan is inhuur, en welke regeling geldt voor overgang van personeel? (p. 308)*
Antwoord:	Eerder dit jaar is ingeschat dat het om zo'n 50 FTE gaat. Het is ons op dit moment niet bekend welk deel hiervan inhuur is. Voor de overgang van personeel gelden, voor zover ons bekend, geen andere regelingen dan gebruikelijk is bij een overstap naar een andere organisatie.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***FvD-13***
Pagina:	
Vraag:	*Wat is de planning voor de vaststelling van het integrale VTH-beleid en de servicenormen voor Arnhem?*
Antwoord:	Omdat een eigen VTH-beleid nauw samenhangt met het terughalen van de BRIKS-taken is nog geen definitieve planning bekend. De vertaling van de Arnhemse Visie op dienstverlening naar mogelijke normen voor de Omgevingsdienst moet nog plaatsvinden.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***FvD-14***
Pagina:	22, 89
Vraag:	*Hoeveel geeft de gemeente in 2027–2030 in totaal uit aan de drie innovatieve campussen: Lifeport, Arnhem Electricity Campus en Cleantech Park/Innovatief Maakdistrict? (p. 22, 89)*
Antwoord:	De gemeente werkt met vijf partijen (HAN, HvHL, Yuverta, gemeente Rheden en gemeente Arnhem) samen aan de ontwikkeling van de Lifeport Kenniscampus Arnhem-Velp. In de samenwerkingsovereenkomst is afgesproken dat de partijen hieraan jaarlijks bijdragen. Voor de gemeente betekent dit tot en met 2028 een bijdrage van € 60.000 per jaar. De € 350.000 voor het Innovatief Maakdistrict Arnhem (pagina 22) wordt ingezet voor de uitvoering van de gebiedsvisie Innovatief Maakdistrict Arnhem. Aan Cleantech Park Arnhem en Electricity Campus wordt niet rechtstreeks financieel bijgedragen.
Portefeuillehouder	Kundic

***Fractie**:*	***FvD-15***
Pagina:	27
Vraag:	*Wat zijn de structurele beheerkosten van het Zeegbos na overname? (p. 27)*
Antwoord:	De structurele beheerkosten van het Zeegbos na overname zijn beperkt. Wegen en openbare verlichting maken al onderdeel uit van het bestaande areaal van de gemeente en zijn reeds opgenomen in de begroting voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Bruggen en watergangen blijven in eigendom en beheer van het waterschap.

	De aanvullende kosten voor de gemeente hebben daarom uitsluitend betrekking op het natuurbeheer van het bosgebied. Voor het beheer van circa 45 hectare bedraagt dit naar verwachting ongeveer € 10.000 per jaar. Hiertegenover staat een jaarlijkse SNL-subsidie van circa € 8.000. Per saldo bedragen de structurele beheerkosten voor de gemeente Arnhem daarmee ongeveer € 2.000 per jaar.
Portefeuillehouder	Van Esch

***Fractie**:*	***FvD-16***
Pagina:	
Vraag:	*Hoe wordt de reserve Wmo en jeugdzorg tot 2030 per jaar besteed, en welk deel daarvan is transformatie-investering? Welke buffer is er voor tegenvallers in de jeugdzorg zodra de reserve op nul staat? Deze vraag raakt ook jeugdbeleid. (p. 31–32, 256, 354)*
Antwoord:	De omvang bestemmingsreserve neemt van 2026 tot 2030 af van € 47,2 miljoen naar € 0. In de Begroting 2027 wordt € 350.000 onttrokken voor sociale cohesie. Ook worden er middelen onttrokken om de voorgestelde investeringen in zorg en welzijn mogelijk te maken (transformatie sociaal domein) (€ 1,194 miljoen in 2027, € 2,344 miljoen in 2028, € 262.000 in 2029). Daarnaast is er sprake van bestaande onttrekkingen die al in de begroting waren verwerkt. Deze hebben betrekking op het matigen van de nadelige effecten van het objectief verdeelmodel beschermd wonen. Als zich tegenvallers voordoen die niet kunnen worden gedekt uit de bestemmingsreserve Wmo en Jeugdzorg, wordt de algemene reserve benut.
Portefeuillehouder	Kundic / Arkhouch

***Fractie**:*	***FvD-17***
Pagina:	
Vraag:	*Is het effect van de lastenstijging op huurders met een laag inkomen doorgerekend? Hoeveel huishoudens krijgen kwijtschelding, en hoe ontwikkelt dat aantal zich? (p. 249, 253)*
Antwoord:	Het effect van de stijgende woonlasten op huurders met een laag inkomen is niet doorgerekend. Om de lastenstijging voor de afvalstoffenheffing, voor huurders een aanzienlijk deel van hun woonlasten, te dempen is het voorstel in de voorliggende Begroting om in 2027 en 2028 een deel van de aan de afvalstoffenheffing toerekenbare kosten nog uit de algemene middelen te betalen. We maken daarnaast zo ruim mogelijk gebruik van kwijtscheldingsmogelijkheden. *Tabel 1: aantal huishoudens met kwijtschelding lokale heffingen*

Kalenderjaar	**2024**	**2025**	**2026***
Aantal huishoudens met kwijtschelding	13.192	12.500	11.407

	* Het aantal kwijtscheldingen in 2026 is nog niet definitief, omdat nog niet alle verzoeken zijn afgehandeld. De verwachting is dat er nog een beperkt aantal bij zal komen en dat het uiteindelijke aantal lager zal liggen dan in 2025.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-18***
Pagina:	
Vraag:	*Hoe groot is het reguliere budget voor energiearmoede, en wat houdt de campagne cv-optimalisatie concreet in, i.e. welk advies krijgen mensen? (p. 33)*
Antwoord:	Op 24 maart 2026 heeft het college de begroting voor de aanpak energiearmoede voor de periode 2026-2029 vastgesteld met deze collegenota. De begroting bestaat uit gemeentelijke middelen (€745.000,-), Rijksmiddelen (370.000,-) en middelen van de provincie (€38.555,-). In augustus 2026 heeft de gemeente nog extra middelen ontvangen vanuit het Rijk. Het college zal de raad in november informeren over de besteding van deze middelen met een raadsbrief. Met de campagne cv-optimalisatie gaan onze uitvoeringspartners de maatregel ‘cv-optimalisatie’ (ook wel waterzijdig inregelen) uitvoeren. Dit is een concrete besparingsmaatregel, die bewoners een 5-15% energiebesparing oplevert. Deze campagne is gericht op zowel de Arnhemmers die in het verleden al andere energiehulp hebben ontvangen als op Arnhemmers die nog geen energiehulp ontvingen. We voegen deze maatregel toe aan het reguliere aanbod van energiehulp.
Portefeuillehouder	Van den Bos / Arkhouch

***Fractie**:*	***FvD-19***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel huishoudens komen erbij door de Gelrepas-grens van 140%, en is onderzocht of dit een armoedeval veroorzaakt? (p. 13, 29, 33)*
Antwoord:	Bij de berekeningen zijn we uitgegaan van 500 extra aanvragen (huishoudens). Het is een inschatting omdat we geen exact aantal weten (CBS-cijfers zijn altijd minimaal twee jaar oud). De armoedeval wordt iets minder hard, omdat gezinnen die net boven de 130% inkomensgrens zitten, nu wel in aanmerking komen voor een Gelrepas. Feitelijk leidt elke inkomensgrens die wordt gesteld tot een armoedeval, alleen hoe hoger de grens, hoe minder hard de val.
Portefeuillehouder	Arkhouch

***Fractie**:*	***FvD-20***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel dak- en thuislozen in de opvang komen van buiten Arnhem, en hoe wordt bij Wonen Eerst extra instroom uit de regio voorkomen? (p. 28, 31)*
Antwoord:	 Cijfers 2025: Daklozen afkomstig uit een andere gemeente binnen de regio Centraal Gelderland: circa 75 personen

	Daklozen afkomstig uit een andere gemeente buiten de regio Centraal Gelderland: circa 25 personen Registratie niet ingezetene (RNI): circa 60 personen Alle gemeenten in de regio Centraal Gelderland dragen verantwoordelijkheid voor het voorkomen van dakloosheid en het bieden van huisvesting. In de regionale Kadernota Samen aan Zet hebben we dat met elkaar vastgelegd. Uitgangspunt is dat een stevige lokale basisinfrastructuur ervoor zorgt dat het regionale vangnet kan functioneren. Wonen Eerst is een preventief programma met de focus op dakloosheid bij jongvolwassenen, waarbij we zoveel mogelijk werken aan het voorkomen van dakloosheid en dus de noodzaak van opvang, en het zoveel mogelijk voorkomen dat dakloosheid lang voortduurt. Daarnaast zullen wij deze aanpak in de toekomst verbreden naar de bredere doelgroep van daklozen waarbij wij ook kijken naar een fair share in de regio en de plek van herkomst.
Portefeuillehouder	Van Pelt

***Fractie**:*	***FvD-21***
Pagina:	
Vraag:	*Welk deel van de €60,4 mln risico van het grondbedrijf is renterisico? Wat is het effect van een procentpunt hogere rente op de grondexploitaties, en specifiek op de projectfinanciering van Spoorzone Arnhem Oost (omvang, looptijd, renteafspraken)? (p. 315–317)*
Antwoord:	Dit is te verklaren doordat bij de FJP/ jaarstukken ’23 de risico’s voor de gebiedsexploitaties Spoorzone Arnhem Oost en Nijmeegseweg nog niet waren meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit van het grondbedrijf. In de periode tussen 31 december 2023 en 31 december 2025 zijn deze gebiedsexploitaties vastgesteld en bij de FJP/ jaarstukken ’25 waren ze daarom wel onderdeel van de benodigde weerstandscapaciteit. Voor de totaal benodigde weerstanscapaciteit van het grondbedrijf van € 60,4 miljoen (FJP ‘25) wordt voor € 31 miljoen beslag gelegd op de algemene reserve.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-22***
Pagina:	
Vraag:	*Waardoor zijn de risico’s van het grondbedrijf in twee jaar gestegen van €14,9 naar €60,4 mln, en welk deel daarvan komt ten laste van de algemene reserve? (p. 255, 317)*
Antwoord:	Dit is te verklaren doordat bij de FJP/ jaarstukken ’23 de risico’s voor de gebiedsexploitaties Spoorzone Arnhem Oost en Nijmeegseweg nog niet waren meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit van het grondbedrijf. In de periode tussen 31 december 2023 en 31 december 2025 zijn deze gebiedsexploitaties vastgesteld en bij de FJP/ jaarstukken ’25 waren ze daarom wel onderdeel van de benodigde weerstandscapaciteit. Voor de totaal

	benodigde weerstandscapaciteit van het grondbedrijf van € 60,4 miljoen (FJP ‘25) wordt voor € 31 miljoen beslag gelegd op de algemene reserve.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-23***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel plankosten staan nu geactiveerd, en wat gebeurt er als een project niet doorgaat? Welke risico’s horen bij het hogere plafond voor strategisch bezit (€150 mln)? (p. 318)*
Antwoord:	In 2026 zijn per 12-10-2026 voor €803.497,- aan plankosten geactiveerd. Er staat in totaal voor €2.173.092,- geboekt aan geactiveerde plankosten. Binnen het huidige afgesproken kader rondom het activeren van plankosten is vastgelegd dat plankosten tot 5 jaar mogen worden geactiveerd op de balans. Als ze binnen in een periode van 5 jaar niet via een grondexploitatie of een anterieure overeenkomst gedekt kunnen worden, moeten deze plankosten worden afgeboekt. Er is geen direct aanvullend financieel risico verbonden aan het verhogen van het kredietplafond voor strategische verwervingen van € 100 miljoen naar € 150 miljoen. Het hogere plafond biedt uitsluitend meer ruimte om, indien nodig, strategische grond- of vastgoedposities te verwerven. De risico's van strategische aankopen zelf blijven ongewijzigd. Indien de marktwaarde van verworven objecten daalt of een beoogde ontwikkeling niet doorgaat, kan een afwaardering noodzakelijk zijn. In het weerstandsvermogen van het grondbedrijf wordt daarom rekening gehouden met een risicobedrag ter grootte van circa 10% van de boekwaarde van de strategische posities. Het verhogen van het kredietplafond leidt op zichzelf niet tot een extra, nieuw risico, maar kan wel betekenen dat het totale bedrag aan strategische bezittingen toeneemt wanneer van de extra ruimte gebruik wordt gemaakt. Hierdoor kunnen ook de kapitaallasten (rente) en de tijdelijke beheerslasten van deze eigendommen toenemen. Deze lasten maken onderdeel uit van de financiële afweging bij een daadwerkelijke aankoop en worden per verwerving afzonderlijk beoordeeld.
Portefeuillehouder	Smeulders

***Fractie**:*	***FvD-24***
Pagina:	
Vraag:	*P&O Welke taken en welke 27 fte vallen onder de taakstelling, en wanneer komt de invulling naar de raad? Wat is de stand van het onderzoek door het externe bureau? (p. 35, 39, 289, 293)*
Antwoord:	In de Begroting 2026 is vanaf 2027 een structurele taakstelling op efficiency op de organisatie van € 2,7 miljoen opgenomen. Deze wordt momenteel verdeeld over verschillende organisatieonderdelen (waarschijnlijk verwerking in verzamelbesluit 3-2026). Het externe bureau heeft in de afgelopen periode gewerkt aan het opleveren van voorstellen voor de invulling van de aanvullende taakstelling op de organisatie die in de Begroting 2027 is opgenomen. Het resultaat bestaat uit een reeks van concrete maatregelen die op korte termijn gekwantificeerd kunnen worden en als ‘laaghangend fruit’ al in de begroting

	verwerkt kunnen worden. Daarmee is de taakstelling voor 2027 structureel ingevuld. Het restant van de taakstelling voor de jaren 2028 tot en met 2030 zal ingevuld worden door aan de hand van meer (fundamentele) systeemveranderingen te analyseren waar besparingsmogelijkheden liggen. Op korte termijn (naar verwachting november) zal de raad over de invulling van de taakstelling middels een raadsinformatiebrief nader geïnformeerd worden.
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***FvD-25***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel ambtenaren (fte) per 1.000 inwoners heeft Arnhem, vergeleken met Nijmegen, Apeldoorn, Enschede en Zwolle? En waarom lag de bezetting eind 2025 (1.307 fte) boven de begrote formatie (1.193 fte)? (p. 292–293)*
Antwoord:	Ten aanzien van de gemeente Arnhem is dit kengetal terug te vinden in de begroting (zie begroting 2027, bijlage overzicht BBV-indicatoren). Het gevraagde kengetal laat in de begroting van Arnhem een stijging zien van 7,3 fte in 2025 naar 10,0 fte in 2026. Dit kan worden verklaard doordat we o.a. schuldhulpverlening weer zelf uitvoeren en dat met de overgang van de Connectie naar de gemeente Arnhem de formatie van de Connectie vanaf 2026 onderdeel uitmaakt van de gemeente Arnhem. Onderstaand wordt inzicht gegeven in de gevraagde data van vier andere gemeenten. Daarbij op voorhand een kanttekening: omdat onduidelijk is of en zo ja welke onderdelen van gemeentelijke taken door de verschillende gemeenten zijn uitbesteed, adviseren wij voorzichtig te zijn met het één op één vergelijken van deze cijfers. Arnhem: formatie 10 fte Nijmegen: formatie 9,0 fte (peildatum 2025) Apeldoorn: formatie 8,1 fte Enschede: formatie 10,2 fte Zwolle: formatie 7,5 fte Het verschil tussen begroting en bezetting kan onder meer verklaard worden door de verschillende peildata. In de vraag wordt een vergelijking gemaakt tussen bezetting 2025 en de formatie van begrotingsjaar 2026. Daarbij is de peildatum van de bezetting 31-12-2025, terwijl de formatie in de begroting 2026 een gemiddelde over het desbetreffende begrotingsjaar betreft. Na het opstellen van de begroting 2026 zijn er nog formatieve mutaties verwerkt. Zie voor de ontwikkeling van de formatie en bezetting onderstaande tabel in de jaarrekening 2025, paragraaf bedrijfsvoering:

Totaal aantal FTE Arnhem	Realisatie Bezetting 2023	Realisatie Bezetting 2024	Realisatie Bezetting 2025	Begroting Formatie 2025	Realisatie Gem bezetting 2025
Bestuur	48	47	48	47	47
Raadsleden	40	39	40	39	39
College B&W	8	8	8	8	8
Personeel ambtelijke organisatie	1.125	1.213	1.307	1.233	1.268
Aantal FTE ambtelijke organisatie formatie	1.125	1.213	1.307	1.233	1.268

Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***FvD-26***
Pagina:	
Vraag:	*Hebben zich sinds de ICT-verzelfstandiging van de wijkteams in 2025 beveiligingsincidenten, communicatiestoringen of datalekken voorgedaan? (p. 30)*
Antwoord:	De sociale wijkteams zijn zelfstandig verantwoordelijk voor de vastlegging en afhandeling van beveiligingsincidenten, communicatiestoringen en datalekken. Voor de beantwoording van deze vraag hebben wij hen daarom geraadpleegd: 2025: • Beveiligingsincidenten: 0 of onbekend • Communicatiestoringen: 0 of onbekend • Datalekken: 0 of onbekend 2026: • Beveiligingsincidenten: 1 • Communicatiestoringen: 2 Datalekken: 2
Portefeuillehouder	De Vries

***Fractie**:*	***FvD-27 - INGETROKKEN***
Pagina:	
Vraag:	
Antwoord:	
Portefeuillehouder	

***Fractie**:*	***FvD-28***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel eigen gemeentelijk geld gaat vanaf 2027 naar de aanpak van radicalisering, nu de rijksversterkingsgelden (€805.000) zijn gestopt? (p. 14, 70)*
Antwoord:	De versterkingsgelden van het rijk zijn niet gestopt. Het risico van het afnemen of stoppen van de rijksmiddelen is opgenomen in de risicoparagraaf van de begroting. Jaarlijks is minimaal 350.000 euro nodig om de huidige aanpak voort te zetten in Arnhem.
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***FvD-29***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel boa-fte komen er precies bij, wat kost één boa-fte per jaar, met de hernieuwde indexeringen? Wordt er met fte aantallen rekening gehouden met*

	benoemde opsporingsambtenaren en zij die nog in opleiding zijn c.q. hun examen met positief resultaat moeten afronden (p. 37)
Antwoord:	Wij hebben de ambitie om de komende jaren te groeien tot 50 handhavers op straat, zoals we hebben aangegeven in de begroting. Wij verwachten per jaar 3 tot 5 fte straatcapaciteit te kunnen realiseren, oplopend tot 10 à 15 fte extra straatcapaciteit in 2029. Factoren als arbeidsmarkt en verloop spelen hierbij een rol. Daarnaast willen wij de nabijheid, zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van de handhavers in het centrum verhogen met een mobiele post. De kosten van een handhaver zijn een ton per jaar, inclusief de benodigde ondersteuning om een veilige en effectieve inzet mogelijk te maken. Deze formatieve uitbreiding komt uiteraard bovenop de huidige formatie.
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***FvD-30***
Pagina:	
Vraag:	*Kan er een inschatting gemaakt worden wat het zou kosten als de gemeente Arnhem, net als Defensie, zou werken met een "reservisten" schil. I.e. de mogelijkheid om een flexibele schil aan zij-instromers in dienst te nemen die kunnen optreden bij mate van nood of lage bezetting, wellicht vanuit een expertise veld of ruimer ervaringskader dan jongere startende BOAs.*
Antwoord:	Een dergelijke inzet wordt nu niet wenselijk geacht en daarvan is dus ook geen inschatting. Boa's moeten beschikken over de vereiste opleiding, bevoegdheden, beëdiging en periodieke certificeringen om hun taken uit te kunnen voeren. Zij staan in contact met inwoners en moeten indien nodig professioneel en veilig kunnen ingrijpen. Mocht niet te voorziene inzet op korte termijn noodzakelijk zijn, dan kunnen reeds opgeleide en getrainde handhavers worden ingehuurd. Daarmee is de inzet van reservisten niet aan de orde.
Portefeuillehouder	Marcouch

***Fractie**:*	***FvD-31***
Pagina:	
Vraag:	*Hoeveel staat er nog onbesteed in het klimaatfonds uit 2025–2026, en wat is daarvan al toegezegd? (p. 206, 208)*
Antwoord:	Er is tot en met 2026 € 22,6 miljoen Euro gestort in het Klimaatfonds. Voor € 18,5 miljoen heeft besluitvorming plaatsgevonden, waarvan 10,4 miljoen is uitgegeven. Er is nog een vrije ruimte in de bestemmingsreserve eind 2026 van € 4,1 miljoen. De verwachting is dat deze € 4,1 miljoen in 2027 ingezet wordt voor het bestedingsdoel.
Portefeuillehouder	Van den Bos

***Fractie**:*	***FvD-32***
Pagina:	
Vraag:	*Welk bedrag gaat naar het gemeentelijk energiebedrijf, uit welk budget, en wanneer komt, ongeveer, de business case met onafhankelijke risicoanalyse? (p. 289)*

Antwoord:	We onderzoeken op dit moment de verschillende varianten van een energiebedrijf (waar Warm Malburgen BV mogelijk in ondergebracht wordt). We verwachten de contouren begin 2027 met de raad te kunnen delen. Bij deze contouren zal ook het gesprek met de raad plaatsvinden over randvoorwaarden bij de verdere inrichting van het energiebedrijf, zoals financiering en risicobeheersing. In de door de raad vaststelde notitie 'rolneming energietransitie en beslisboom' is opgenomen dat per project wordt bepaald of een actieve rol van de gemeente noodzakelijk is en ook in welke vorm. De raad wordt hier over geïnformeerd. Dit bepaalt ook in hoeverre er een gemeentelijke bijdrage nodig is en in welke vorm. Dit wordt dus per project besloten. Voor Warm Malburgen is voor de voorbereidingskosten een investeringskrediet vastgesteld (turap 2-2026) van € 750.000. Op het moment dat het financieringsvoorstel voor het totale project is vastgesteld door de raad zullen deze voorbereidingskosten ingebracht worden in de WarmMalburgen B.V. Bij projecten waar een actieve rolneming noodzakelijk is op moment dat er een sluitende business case ligt een financieringsvoorstel inclusief risicoanalyse voorgelegd aan de raad.
Portefeuillehouder	Van den Bos

BBA

Fractie:	***BBA-1 (gesteld tijdens raadskamer financiën 14-10)***
Pagina:	
Vraag:	*Nu vloeien de middelen zorgfraude terug naar de algemene middelen. Kunnen deze weer ingezet worden voor zorg?*
Antwoord:	
Portefeuillehouder	Smeulders

Technische vragen Turap-2

Partij van de Dieren

Fractie:	***PvdD-1 (mondeling gesteld op 7-10)***
Pagina:	13, democratische betrokkenheid
Vraag:	*In de Turap2 krijgt de inspanning vier vinkjes. Hoe verhoudt dit zich tot onze opkomstcijfers? Wat is de stand van zaken over onze doelen?*
Antwoord:	De genoemde vinkjes hebben geen directe relatie met de opkomstcijfers, maar met de voortgang van de inspanningen zoals opgenomen in de begroting 2026. Daarin waren inspanningen opgenomen ten aanzien van de doorlopende aanpak democratische betrokkenheid en het organiseren van een opkomstbevorderingscampagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. De opkomstbevorderingscampagne is uitgevoerd. In dat kader zijn verschillende activiteiten georganiseerd, waaronder een jongerendebat, een bijeenkomst voor first-time voters en het nachtelijke stembureau in Luxor Live. Daarnaast is doorlopend gewerkt aan democratische betrokkenheid via activiteiten en de verdere ontwikkeling van een netwerk in de stad, in lijn met de uitgangspunten van de inspanning. Voorbeelden hiervan zijn het symposium 40 jaar kiesrecht voor migranten op 30 maart, gespreksavonden over democratie in Rozet, het jongerendebat dat gepland staat op 26 november en bijeenkomsten van het kennisnetwerk Doemeecratie met onze partners uit de stad.
Portefeuillehouder	Van Pelt

D66

Fractie:	***D66-1***
Pagina:	35 en 64
Vraag:	*Wat is de daadwerkelijke besteding per leeftijdsdoelgroep van het budget van de Gelrepas onderverdeeld in de verschillende vormen van aanbod op de pas, zoals busvoordeel, sport, cultuur, kleding, lidmaatschappen, uitjes en dierenartskosten? Welk aanbod is met name verantwoordelijk voor de overschrijding van de besteding?*
Antwoord:	Zie bijgaande tabellen. In de tabellen zijn de kosten onderverdeeld naar categorieën. De bovenste tabel geeft de kosten naar leeftijd weer over 2025, de onderste tabel geeft de kosten over de jaren heen weer. Bij de kostenvergelijking over de jaren heen is er in totaal maar ook per categorie weinig verschil in de laatste drie jaar. Er is dus geen aanwijsbare categorie die voor een overschrijding van het budget zorgt. Overigens zijn de kosten stabiel, maar wel € 400.000 boven het budget van € 2,7 mln. In de voorgaande jaren kon dit opgevangen worden binnen het totale budget van Armoedebestrijding, maar vanaf 2026 niet meer door kostenstijging op andere regelingen. Het busvoordeelabonnement staat niet in dit overzicht, omdat dit een aparte regeling is die niet uit het tegoed van de pashouders wordt betaald, maar via rechtstreekse facturen van de leverancier naar het beleidsveld Mobiliteit. Het is geen regeling op de Gelrepas, maar de Gelrepas is slechts toegang tot deze regeling.

Kosten per categorie per leeftijd in 2025 (bedragen * € 1.000)

Categorie	0 t/m 3	4 t/m 17	18-AOW	AOW+	Totaal
Sport	6	450	487	42	985
Recreatie	21	330	336	26	712
Cultuur + Educatie	4	130	319	63	516
Totaal Basistegoed	**31**	**910**	**1.142**	**131**	**2.214**
(sport)kleding	52	563			614
Schoolspullen		215			215
Dierenarts			74	7	80
Peuteropvang	52				52
Totaal	**135**	**1.688**	**1.215**	**138**	**3.176**

Kosten per categorie 2022 t/m 2025 (bedragen * € 1.000)

Categorie	2022	2023	2024	2025	Totaal
Sport	749	808	871	985	3.414
Recreatie	815	829	867	712	3.224
Cultuur + Educatie	408	562	446	516	1.933
Totaal Basistegoed	**1.972**	**2.200**	**2.185**	**2.214**	**8.571**
(sport)kleding	542	660	628	614	2.443
Schoolspullen	200	211	208	215	834
Dierenarts	81	66	77	80	305
Peuteropvang	35	52	59	52	198
Totaal	**2.830**	**3.189**	**3.155**	**3.176**	**12.350**

Portefeuillehouder	Arkhouch